

Bent u enthousiast

over de Amsterdamse Cello Biënnale
en vindt u dat dit evenement eigenlijk niet
meer is weg te denken?

Word dan vriend. Het creëren van een negen dagen durend
cellofeest, kansen bieden aan jong talent, de presentatie
van concerten door internationale meesters, het kan, als u
ons helpt. Elke bijdrage is zeer welkom.

Wilt u de Biënnale zekerheid bieden voor de toekomst?
Overweegt u dan een meerjarige bijdrage. Bij een
notarieel vastgelegde periodieke bijdrage is uw gift
ook nog volledig aftrekbaar van de belasting.

De Casalskring, genoemd naar de grote cellist
Pablo Casals, is de groep vrienden die het
internationale Masterclass-programma van
de Biënnale ondersteunt.

Wilt u meer weten over de verschillende
mogelijkheden en wat die voor u
kunnen betekenen, kijk dan op
www.amsterdamsecellobiennale.nl/
word-vriend

Hoofdbegunstigers

Fondsen

Petronella Andriessen Fonds
Bredius Fonds
Constant van Gestel Fonds

M.A.O.C. GRAVIN VAN BYLANDT STICHTING

EDUARD VAN BEINUM FOUNDATION

WILHELMINA E. JANSSEN FONDS

Partners en sponsors

Concert Hall
of the
21st Century
Muziekgebouw
aan 't IJ

Mediapartners

I amsterdam.

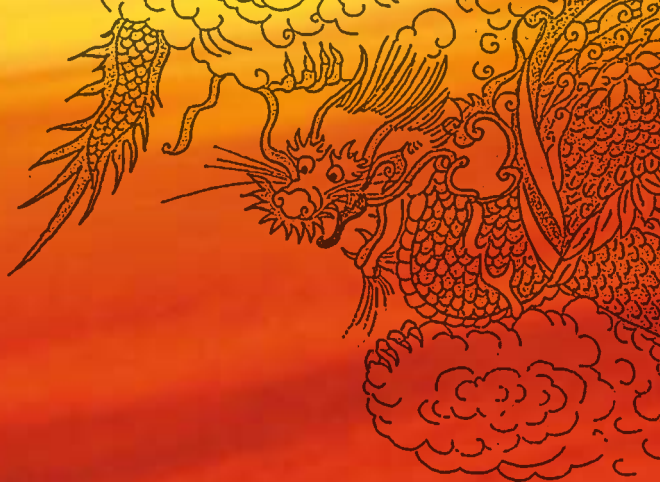
amsterdamsecellobiennale.nl

amsterdamse
cellobiënnale

amsterdamse cello biënnale 2012

26 oktober t/m
3 november
2012

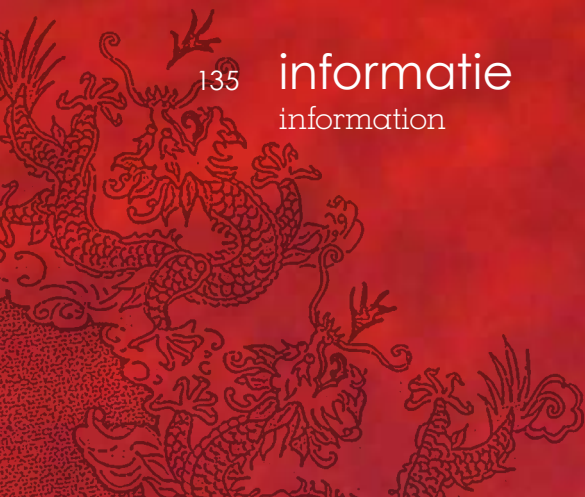
2 welkom
welcome

7 achtergrondartikelen
articles

41 programma's en toelichtingen
programmes and program notes

99 musici
musicians

135 informatie
information

Beste Biënnale bezoeker,

Na drie succesvolle edities van de Biënnale kan met voorzichtige trots worden geconstateerd dat er een unieke traditie is ontstaan in het Muziekgebouw aan 't IJ. Van 26 oktober tot en met 3 november 2012 is het weer zo ver: het hele gebouw gonst dan van de celloklanken.

Dit festivalboek maakt u wegwijs in het volledige programma van deze Vierde Amsterdamse Cello Biënnale. Met ruim zeventig evenementen, negenendertig grote solisten uit de hele wereld en dertien orkesten en ensembles is het festival ambitieuzer en het boek dikker dan ooit tevoren. Dankzij vele gulle bijdragen van vrienden, donateurs, culturele fondsen, sponsors en u, ons kaartenkopen publiek, is het opnieuw mogelijk om een spectaculair programma te realiseren.

Ons idee om deze vierde Biënnale in een Oosters perspectief te plaatsen ontstond toen de Chinese componist Tan Dun in 2008 zijn eigen opera *Marco Polo* in Amsterdam dirigeerde. Zijn muzikale vergezichten over grenzeloze muzikale communicatie bleken mooi aan te sluiten op onze dagdromen. Tan Dun componeert prachtig voor de cello, zijn charisma en idealisme doen de rest. Als Artist in Residence zal Tan Dun hier verschillende ensembles dirigeren, onder andere in zijn multimediale compositie *The Map* met een hoofdrol voor Anssi Karttunen.

Rode draad en toetssteen van alle Biënnales zijn de meesterlijke Cello Suites van Johann Sebastian Bach. Zesmaal kunt u om 9.30 uur het Bach & Breakfast ochtendritueel meemaken, waarbij de suites door zes verschillende cellisten onder handen worden genomen. De koffie, jus en warme croissant zijn trouwens ook niet te versmaden....

Amsterdam dankt het prachtige Muziekgebouw aan de niet-aflatende inzet van Jan Wolff, beschermheer van de nieuwe muziek en de ensemblecultuur. Jan Wolff is er helaas niet meer, maar zijn credo dat nieuwe muziek met de grootste zorg en elan moet

worden gepresenteerd leeft bij ons voort. In deze Biënnale worden liefst elf gloednieuwe composities ten doop gehouden, daarnaast zijn er dagelijks composities te horen die – ten onrechte – zelden worden uitgevoerd.

Ondertussen is de Biënnale ook de plek waar jonge professionals en amateurs zich in de kijker kunnen spelen. Veel jonge professionele cellisten schreven zich in voor het Nationaal Cello Concours of doen mee aan de twaalf openbare masterclasses, de workshops of de Open Podia. Daarnaast is er het immer ontroerende Mega Kinder Cello Orkest (MegaKCO) waarbij circa honderdveertig jonge amateurs hun krachten en creativiteit bundelen in een gemeenschappelijk concert.

Ensemble in Residence is het Cello8ctet Amsterdam, een cello ensemble van wereldformaat. Deze acht bevolgen musici laten zich horen in spraakmakende programma's met nieuwe muziek, zij presenteren voor de Biënnale een nieuwe kindervoorstelling en na afloop van de avondconcerten ontpoppen zij zich tot charmante gastvrouwen en -heren van de Cello-Lounge.

Solisten en ensembles uit de hele wereld zullen het Muziekgebouw aan 't IJ en het Bimhuis negen dagen lang van 's morgens vroeg tot 's avonds laat doen zinderen van de alleroudste tot allernieuwste cellomuziek. Cello-en stokkenbouwers, uitgevers, stands met cd's en bladmuziek en een uitgebreid Fringe-programma – allemaal gratis toegankelijke evenementen door het hele gebouw – dragen bij aan de veelgeroemde sfeer en zorgen ongetwijfeld opnieuw voor een onvergetelijke 'cello-experience' voor publiek, studenten en meesters.

Wij wensen u veel momenten van ontroering, verwondering en van puur genieten toe.

Maarten Mostert *artistiek leider*
Johan Dorrestein *zakelijk leider*

Dear Biennial visitor,

After three successful editions of the Amsterdam Cello Biennial, we can conclude with guarded pride that a unique tradition has been established in the Muziekgebouw aan 't IJ. From October 26 through November 3, the tradition continues: the entire building will buzz with the sound of the cello.

This festival book will guide you through the complete programme of this Fourth Amsterdam Cello Biennial. With some seventy events, thirty-nine top soloists from all over the world and thirteen orchestras and ensembles, the festival is more ambitious, and the book thicker, than ever. Thanks to generous contributions from friends, donors, cultural funds, sponsors and you, our ticket-holding audience, we are once again able to realize a spectacular programme.

The idea to place this fourth Biennial in an Oriental perspective arose in 2008 when the Chinese composer Tan Dun conducted his opera *Marco Polo* in Amsterdam. Tan's musical visions on unbounded musical communication correspond neatly with our own dreams. Tan Dun composes beautifully for the cello; his charisma and idealism do the rest. As Artist in Residence, Tan Dun will conduct several ensembles, including the performance of his multimedia composition *The Map*, with a leading role for Anssi Karttunen.

Johann Sebastian Bach's cello suites are the programmatic thread and touchstone of all the Biennials. Six days at 9:30 a.m., six different cellists will tackle these brilliant suites in 'Bach & Breakfast'. Visitors are invited to take part in this enduring morning ritual – not to mention the coffee, juice and warm croissant...

Amsterdam is indebted to the tireless efforts of Jan Wolff, champion of new music and the ensemble culture, for its magnificent Muziekgebouw aan 't IJ. Jan Wolff has passed, but his philosophy that new music should be presented with the utmost care and élan lives on. In this Biennial, eleven brand-new works will be premiered, alongside daily performances of unjustly neglected cello compositions.

The Biennial also offers young professionals and amateurs the opportunity to make their way into the spotlight. A great number of young professionals have entered the National Cello Competition or signed up for the twelve public masterclasses, workshops or Open Podium. In addition there is the ever-popular Mega Kinder Cello Orkest (MegaKCO), where approximately 140 young amateurs will bundle their efforts and creativity in a joint concert.

Our Ensemble in Residence is the world-class ensemble Cello8ctet Amsterdam. These eight dedicated musicians will perform innovative concerts with new music, present the Biennial's new children's concert and, following the evening programmes, will take on the role of charming hosts and hostesses of the Cello Lounge.

Soloists and ensembles from all over the world will make the Muziekgebouw and Bimhuis shimmer with the sound of cello music, from the earliest to the most modern compositions. Instrument and bow builders, publishers, stands with CDs and sheet music, and an extensive Fringe programme – all free and located throughout the building – contribute to the convivial atmosphere and will once again provide an unforgettable 'cello experience' for audiences, students and masters alike.

We wish you many stirring, amazing and enjoyable moments in the coming week.

Maarten Mostert *artistic director*
Johan Dorrestein *managing director*

Muziekgebouw
aan 't IJ

KLASSIEK IN HET MUZIEK GEBOUW

Ruim 70 klassieke
concerten met
een blik van nu

BESTEL SNEL KAARTEN VIA:
WWW.MUZIEKGEBOUW.NL/KLASSIEK / 020 788 0000

amsterdamse
cellobiënnale

achtergrondartikelen

articles

For the complete English translation of the articles, go to:
www.amsterdamsecellobiennale.nl

- 6 Kameleon met honderd gezichten
Hoe klinkt de cello anno 2012? door Bas van Putten
- 12 Tonk! Quannnggg... Teeei? Tsjang!
Artist in Residence Tan Dun voelt zich alleen thuis
in zijn muziek door Michel Khalifa
- 18 Gegrepen door de cello
Nationaal Cello Concours raakt een gevoelige snaar
door Saskia Törnqvist
- 22 Geen dag zonder Bach
Zes cellisten aan het woord over de Bijbel van het
cellorepertoire door Marianne Broeder
- 26 Acht cellisten onderweg naar de top
Cello8ctet Amsterdam slaat de vleugels uit tijdens deze
Biënnale door Huib Ramaer
- 30 *Mit Leiser Stimme*
De ongerepte muziek van Pēteris Vasks door Jan Brokken
- 35 Frédéric Chopin en Auguste Francomme
Een Vriendschap door Anner Bijlsma

Hoe klinkt de cello anno 2012?

The cello sound of 2012

Kameleon met honderd gezichten

The chameleon with 100 faces

Het regent premières tijdens de Amsterdamse Cello Biënnale. Alexander Raskatov, Pēteris Vasks, Du Wei, Diego Soifer, Yannis Kyriakides, Julia Wolfe, Uljas Pulkkis, Martin Fondse en Theo Loevendie kregen allen het verzoek een nieuw werk te schrijven voor de cello. Daarmee zagen zij zich voor dezelfde vragen gesteld: wat heeft de cello te bieden in 2012? En wat hebben zij zelf toe te voegen? Musicoloog **Bas van Putten** inventariseerde de laatste honderd jaar cellorepertoire, ondervroeg een aantal Biënnale-componisten en maakt de balans op.

Tot circa 1900 kan de definitie van de cello en de celloliteratuur in één zin. Donker, lyrisch-dramatisch instrument, zingend in lange brede lijnen. De hoogpunten uit het cellorepertoire vertonen van Bach tot Dvořák natuurlijk de expressieve rijkdom van alle grote muziek, maar stemmigheid is een gemeenschappelijke noemer. Over het licht valt een schaduw van melancholieke rondborstigheid, die in de laatste cellosonates van Beethoven, Schumanns Celloconcert en het meesterlijke Eerste van Saint-Saëns lach en traan verbindt. Zo gaat dat in hun eeuw, eeuw van de weemoed.

It's raining premieres at this Biennial. Alexander Raskatov, Pēteris Vasks, Du Wei, Diego Soifer, Yannis Kyriakides, Julia Wolfe, Uljas Pulkkis, Martin Fondse and Theo Loevendie were commissioned to write a new work for the cello. And they were all faced with the same question: what does the cello have to offer in 2012? Musicologist Bas van Putten took stock of the cello repertoire of the past 100 years, interviewed a few of the Biennial's composers, and makes up the balance.

For the complete English translation of this article, go to: www.amsterdamsecellobiennale.nl

In de laatste fase van de negentiende en de eerste decennia van de twintigste eeuw lijkt het repertoire-aanbod te stagneren. De laatromantici tonen weinig animo. Strauss draagt een vroege cello-sonate bij en reserveert in zijn symfonische gedicht *Don Quichote* een prominente rol voor de cello, Mahler en Bruckner componeren niets voor het instrument. Debussy voltooit in 1915 zijn cello-sonate, daarna zijn het de traditionalisten en bekeerde radicalen die de fakkel doorgeven. Fauré voltooit in 1917 en 1921 twee nostalgische cello-sonates, Elgar in 1919 zijn hymnische concert, Honegger in 1929 het zijne. Prokofjev zet in 1938 de toon met het ongelukkig ontvangen concert dat dertien jaar later in samenwerking met Mstislav Rostropovitsj zal reïncarneren als *Sinfonia Concertante*, Martinů levert zijn beide concerten (1930, 1945), Hindemith zijn derde *Kammermusik* en in 1940 zijn concert; in 1945 volgt Miaskovski, geheel in lijn met de traditie. Opvallend: de belangrijkste progressieve componisten van die tijd – Bartók, Stravinsky – houden de kaken op elkaar, het triumviraat van de Tweede Weense School betreedt de arena mondjesmaat. Berg zwijgt. Schönbergs Celloconcert is een bewerking naar een klavierconcert van de achttiende-eeuwer Matthias Monn, Webern beperkt zich tot de *Drei kleine Stücke Op. 11*. Een beoogde cello-sonate blijft na 41 maten steken. Twee vroege, romantische Webern-stukjes voor cello en piano onderstrepen aandoenlijk verloren wat Schönberg en de zijnen zouden uitdragen; dat die voorspelbaar zingende lyriek op sterven lag. De cello geldt als een romantisch instrument uit een romantische tijd. Het gevolg is een ontwikkelingsbreuk, 'many of the more radical composers deliberately eschewing a medium with such conventional associations', zoals Robin Stowell en David Wyn Jones in *The Cambridge Companion to the Cello* vaststellen.

Twee vroege, romantische Webern-stukjes voor cello en piano onderstrepen aandoenlijk verloren wat Schönberg en de zijnen zouden uitdragen; dat die voorspelbaar zingende lyriek op sterven lag.

Two early, Webern pieces for cello and piano underscore what Schoenberg & Co. were out to prove: predictable Romantic lyricism was about to breathe its last breath.

Stunde Null

Dan lijkt het toch merkwaardig dat in de tweede helft van de vorige eeuw, uitgerekend in een tijd waarin de modernisten om zich heen grijpen, de cello weer terrein wint. De verklaring is de opmars van grote cellisten als Mstislav Rostropovitsj, Siegfried Palm, David Geringas, Frances-Marie Uitti en Anssi Karttunen, die met hun technische en muzikale vaardigheden componisten uitdagen het instrument in een nieuw licht te zien. Ze worden opdrachtgever en/of dedicatee van de stoet aan meesterwerken die na 1950 het genre herijken. Hun invloed kan niet hoog genoeg worden geschat. Zonder Rostropovitsj geen topstukken van Sjostakovitsj, Dutilleux, Britten, Penderecki en Schnittke; zonder Palm geen Zimmermann, Kagel, Xenakis en Ligeti; zonder Geringas geen Sofia Goebaidoelina, Pēteris Vasks en Ned Rorem. Op Karttunens repertoire-cv prijken onder andere Tan Dun, Kaija Saariaho, Luca Francesconi, Magnus Lindberg en Oliver Knussen.

Het palet aan speeltechnieken wordt verruimd, voor het eerst wordt de cello een bron van experiment. Het soloconcert houdt stand, maar het naoorlogse repertoire splitst zich op in een traditionele en een actuele variant. Soms vervagen de scheidslijnen. In meer dan één werk van betekenis ontstaat een nooit gedachte synthese van lyriek en avant-garde.

Prokofjev, Sjostakovitsj (1959, 1966), Walton (1957), Britten (*Cellosymfonie*, 1963), Schnittke (1986, 1990) en Vasks (1994) houden in hun concertante werken voor cello en

Het soloconcert houdt stand, maar het naoorlogse repertoire splitst zich op in een traditionele en een actuele variant.

The solo concerto can still hold its own, but the post-war repertoire is divided between the traditional concerto and a contemporary variant.

orkest vast aan het lyrisch-romantische karakter van het genre; het klinkende profiel van het instrument wordt niet aangetast. De grote vernieuwers daarentegen herdefiniëren hun visie op het instrument, al naar gelang hun esthetische vertrekpunten. Soms is techniek de inzet, soms het vastgeroeste vraag- en antwoordspel tussen solist en orkest, dat in Lutoslawski's Celloconcert van 1970 hardhandig wordt geobstrueerd. In zijn film *Match* voor drie spelers (1966) persifleert Mauricio Kagel dit competitie-element in de vorm van een virtuozenwedstrijd tussen twee cellisten, met een slagwerker als scheidsrechter. Anderen keren de virtuositeit demonstratief de rug toe om zich te herbezinnen op de klank als zodanig. Waar Ligeti's vroege solosonate (1953) nog één en al zangerigheid etaleert, breekt de componist in zijn Celloconcert van 1966 met alle lyrische conventies. In het eerste van de twee delen voltrekt zich, antivirtuoos maar onspeelbaar zacht, de wedergeboorte van het instrument op één enkele toon die met uiterste behoedzaamheid in al zijn klankfacetten wordt geëxposeerd. Morton Feldmans geruisloos indringende *Cello and orchestra* (1972) bewandelt een vergelijkbare weg terug naar af, door een lyrische traditie te ontromantiseren; geen spoor van virtuozenstennis meer, louter aandachtig zachte noten. In de twee solowerken die de mysterieuze Italiaan Giacinto Scelsi na zijn vroege, modernistische *Trilogy* (1957-1964) voor cello solo aan Frances-Marie Uitti opdraagt gebeurt net zo iets. *Ave Maria* en *Alleluja* (1970) klinken op de rand van de stilte, sereen en breekbaar, als een herleefd Gregoriaans. Daar is het *Stunde Null* voor de cello, nieuw begin.

Nieuw type muzikant

Dat is het ook in de (post-)seriële en wiskunstige uithoeken van het grote naoorlogse innovatieplatform, waar de schoonheidsdoctrines van de romantiek met mokerslagen aan diggelen gaan. De klankkast wordt een slagwerkinstrument, in Berio's *Sequenza XIV* betimmerd op een klankbodem van met de rechterhand geijkte toonhoogten, de strijkstok een drumstick, de snaar een glijbaan, de partituur een kraskaart. Xenakis' roemruchte, hardvochtig scheurende solostuk *Nomos Alpha* (1965) is een gewelddadig

systematische aanslag op instrument en bespeler, die kan buigen of barsten. Voor de uitverkoren solisten wordt het vechten. 'Never before', schrijft Uitti uit eigen ervaring, 'have instrumentalists been confronted with such difficulties as deciphering new notation for each different composer, mastering new technical requirements for each new piece, and transmitting often unnotatable sound-worlds convincingly to their audiences'.

Uitti noemt de toegenomen variëteit aan vibratotechnieken, de noodzakelijke differentiatie van streektechnieken tengevolge van extreme dynamische contrasten en een uitdijend toonhoogtebereik, een scala van pizzicato-modi, percussie-effecten waarbij het hele instrument als slagwerkobject wordt ingezet. Al die ontwikkelingen zijn oorzaak van en voedingsbodem voor een 'greatly expanded vocabulary of sounds'. Zelf bevordert zij dit emancipatieproces door haar instrument met twee strijkstokken te bespelen, waardoor voor dit instrument ongekennde graden van veelstemmigheid mogelijk worden.

Met de cello verandert de cellist. Die is, zoals in het geval van Uitti of van de Amerikaanse Maya Beiser, niet meer de klassieke solist die zich zo goed en kwaad als het gaat aan nieuwe tijden aanpast, maar een nieuw type muzikant dat – zie Beiser – mede onder invloed van de popmuziek ver buiten de gebaande paden treedt. Op Beisers portfolio van Bach, hedendaags en Led Zeppelin-arrangementen zou vroeger het crossover-stempel zijn gedrukt dat ze allang voorbij is. De grenzen worden niet overschreden, ze zijn weggefallen. 'When composers write music for me, I ask them to forget what they know about the cello, I hope to arrive at new territories, to discover sounds I have never heard before. I want to create endless possibilities with my cello.'

De ziel van het instrument

Wat in de afgelopen eeuw ook is veranderd, het wezen van dit instrument laat zich door geen constructivist aan flarden innoveren. Bernd-Alois Zimmermanns Celloconcert, ook jaren zestig, is een ondoordringbare geluidswal vol scheurende uithalen, grommende tremolo's en stratosferische klaagtonen, maar tussen de massa-offensieven hoor je, als een koninklijk wanhopig zingen, het lyrische als onkruid opschieten. Penderecki's eerste concert? Tokkelende en krassende antimaterie, een luidkeels nee tegen de doorgelegene gemeenplaatsen van de concertvorm – en hij houdt het niet vol; in het Tweede celloconcert (1982) haalt hij met gelouterde welluidendheid de schade in. In het Celloconcert (1990) van Jonathan Harvey, bepaald geen neoromanticus, zijn de verzadigingspunten tijdloos zangrijk. Tonaliteit is geen randvoorwaarde meer. In zijn prachtige *Tout un monde lointain* (1970) serveert Henri Dutilleux zijn exquisite cantilènes zo subtiel dat je de functionele harmonieën geen seconde mist. Het Celloconcert (2001) van de hoogbejaarde Elliott Carter? Het zoekt weerbarstig zwoegend naar de vrij zwevende stem die zich niet laat verlooehenen.

Met die status quo hebben de componisten van dit festival te leven. Ze lijden er niet onder. 'Voor mij', noteert de Rus Alexander Raskatov in toelichting op zijn celloconcert *Leçons des ténèbres*, 'is de cello een van de meest verbazingwekkende instrumenten omdat hij zich volledig kan transformeren en toch zichzelf blijft. Lyrisch of brutaal, polyfoon of eenstemmig, ascetisch of briljant van klank – hij is de kameleon met honderd gezichten'. 'Ach', schrijft de Chinese Du Wei: 'Ik heb de emotionele klank en de rijke technische mogelijkheden van het instrument altijd bewonderd, en ik heb diep respect voor de celloliteratuur omdat voor mij emotie het leidende principe is. Ik zal niets opschrijven wat ik niet in mijn hart heb gehoord.' Voor Diego Soifer geldt dat de 'gekozen technieken in overeenstemming moeten zijn met de koers van de muziek'. In de eerste zeven minuten van het werk dat hij voor de Biënnale schrijft, laat Soifer de strijkers uitsluitend pizzicato spelen 'om de mogelijkheden van de techniek te verkennen', maar hij benadrukt dat die keus uitsluitend door muzikale motieven is

Maya Beiser

de strijkstok een
drumstick, de
snaar een glijbaan,
de partituur een
kraskaart

The bow is a drumstick, the string a slide,
the score a scratch-off ticket

ingegeven. 'Ik kan alleen mooie en interessante muziek schrijven als ik begrijp hoe het stuk zich ontvouwt; het leidt een eigen leven.'

De kunst, ook bij de cello, is te leren luisteren naar de ziel van het instrument. 'En als dat instrument', zegt de Fin Uljas Pulkkis, 'is gemaakt om mooie melodieën op te spelen, zou het een misdaad zijn daar geen gebruik van te maken'. En de Chinese componist Guo Wenjing komt schrijvend aan zijn Concertino voor cello en ensemble tot de conclusie die de geschiedenis van de celloliteratuur aardig samenvat. 'Ik ging heel simpel te werk: ik wilde alleen het oor plezieren. Ik denk, vanuit muziekhistorisch perspectief gezien, dat na de twintigste eeuw de achttiende eeuw wel eens kan terugkeren, maar dan een hele nieuwe achttiende eeuw natuurlijk'.

premières in de Amsterdamse Cello Biënnale:

Martin Fondse - Nieuw werk voor het MegaKCO (za 27 okt 16.15 uur)
en Nieuw werk in Cello Coupé (za 3 nov)

Yannis Kyriakides - *Body of Words* voor cello en elektronica (zo 28 okt 17.00 uur)
en *Beatrice and the Nightingale* (NCC tweede ronde, di 30 okt)

LeineRoebana - choreografie bij *Elegy, Snow in June* van Tan Dun (zo 28 okt 17.00 uur)

Theo Loevendie - *Three Movements for Harp and Cello* (zo 28 okt 17.00 uur)

Pēteris Vasks - *Klātbūtne* voor cello en strijkorkest (ma 29 okt 20.15 uur)

Julia Wolfe - Nieuw werk voor Cello8ctet Amsterdam (di 30 okt 17.00 uur)

John Adams/arr. Van der Heide – *Shaker Loops*, nieuwe versie voor acht celli
(di 30 okt 17.00 uur)

Diego Soifer - *Life no. 1: the man who designed societies while walking his dog*
(di 30 okt 20.15 uur)

Alexander Raskatov - *Leçons de ténèbres* (di 30 okt 20.15 uur)

Du Wei - *Cries and Whispers* (do 1 nov 20.15 uur)

Uljas Pulkkis - *Dragonfly* (vr 2 nov 15.00 uur)

Tonk! Quannnggg... Teeei? Tsjang!

Artist in Residence Tan Dun voelt zich alleen thuis in zijn muziek

Tan Dun only feels at home in his music.

Heeft de Amsterdamse Cello Biënnale een popster binnengehaald? Het lijkt er wel op: Artist in Residence Tan Dun heeft een slordige 6,7 miljoen volgers bij de Chinese pendant van Twitter, in opdracht van Google en YouTube voltooide hij in 2009 een Internet Symphony die door 22 miljoen mensen in tweehonderd landen werd beluisterd. Ondanks deze indrukwekkende cijfers is Tan Dun 'gewoon' een klassieke componist die zijn Chinese en de westerse klassieke traditie tot een uniek geheel weet samen te smeden.

Door **Michel Khalifa**

Has the Amsterdam Cello Biennial got itself a pop star? It certainly looks like it: Artist in Residence Tan Dun enjoys some 6.7 million followers on the Chinese version of Twitter; for Google and YouTube he produced the *Internet Symphony* in 2009, with 22 million viewers in two hundred countries. Despite these impressive statistics, Tan Dun is 'just' a classical composer who has succeeded in forging his Chinese heritage and Western musical traditions into a unified musical whole.

For the complete English translation of this article, go to: www.amsterdamscellobiennale.nl

'Ik houd van de cello, als solo-instrument met zijn grote toonumfang én als tutti-instrument binnen het symfonieorkest', zegt Tan Dun begin mei in een Parijs restaurant. 'De cello klinkt krachtig en zangerig tegelijk, een combinatie die bij mijn karakter past. Soms vraag ik in mijn muziek om een zachte en lieflijke voordracht, soms gaat het mij puur om de hartstocht. De cello kan dat allemaal aan, met een klank die dicht bij de zangstem ligt.'

Toch reageerde Tan Dun verbaasd toen artistiek leider Maarten Mostert hem een lange lijst van composities voorlegde die hij op het programma van de Biënnale wilde zetten. 'Ik had er nooit bij stilgestaan dat ik zo vaak een hoofdrol aan de cello heb gegeven. De betreffende werken zijn zonder vooropgezet plan ontstaan, al heeft het vast geholpen dat ik in de loop der jaren bevriend ben geraakt met een aantal topcellisten als Yo-Yo Ma, Anssi Karttunen en Jian Wang.' Laatstgenoemden soleren tijdens de Biënnale in respectievelijk *The Map* en *Crouching Tiger*, twee multimediale composities.

**NEW & SECOND HAND
CD'S | LP'S | DVD'S
POP, JAZZ, CLASSICAL, WORLD,
DANCE, MOVIES, BOOKS,
GRAPHIC NOVELS AND MUCH
MORE...**

CONCERTO RECORDS
Utrechtsestraat 52-60
1017 VP Amsterdam
T: +31(0)20-6235228

OPEN:
Monday - Wednesday: 10:00-18:00
Thursday: 10:00-21:00
Friday - Saturday: 10:00-18:00
Sunday: 12:00-18:00

VISIT OUR WEBSHOP: www.concertomania.nl

Follow Concertorecords at Facebook.

Tan Dun

'De vocale kalligrafie uit de Peking Opera stelt mij in staat om nieuwe, ongehoorde vormen van glissando's voor de cello uit te vinden.'

'The vocal calligraphy of Peking Opera allows me to invent new, innovative kinds of glissandi for the cello.'

Een breed publiek wereldwijd zal Tan Dun kennen als componist van filmmuziek. Nadat hij in 2001 een Oscar in de wacht had gesleept voor *Crouching Tiger, Hidden Dragon*, tekende hij nog voor de soundtracks van *Hero* en *The Banquet*. Uit deze drie filmpartituren distilleerde hij later soloconcerten voor achtereenvolgens Yo-Yo Ma, violist Itzhak Perlman en pianist Lang Lang. Tan Dun is nu aan het broeden op een vierde project, waarschijnlijk een animatiefilm, waarmee hij deze filmcyclus zal afronden. De afzonderlijke solo-instrumenten uit de eerdere soundtracks zullen als trio terugkomen, net als de meisjes die in de voorgaande films om uiteenlopende redenen doodgingen maar nu gezamenlijk uit hun as zullen herrijzen.

'Deze resurrectie heeft voor mij een symbolische waarde', legt Tan Dun uit. 'Met de drie meisjes is het ook de oude Chinese cultuur die weer tot leven zal komen. De Culturele Revolutie heeft de klassieke Chinese kunsten, architectuur en filosofie zo goed als vernietigd. Nu is het moment gekomen om dit erfgoed weer in ere te herstellen. Daarom zal ik bewust een beroep doen op een jonge filmregisseur die na de donkere jaren zeventig is geboren. Ik weet me gesteund door mijn 6,7 miljoen volgers. Met politiek houd ik me niet bezig, met cultuur en spiritualiteit des te meer.'

Waarom is Tan Dun zo'n succesvolle componist van filmmuziek? 'Misschien omdat ik van Chinese opera houd. Opera is voor mij oude cinema. Beide hebben dezelfde soort inhoud, met een verhaal, dialogen, kostuums, make-up en uiteraard muziek. Vroeger was opera razend populair in China, net als film nu.'

Tan Dun weet waar hij het over heeft. Hij is met de Peking Opera vergroeid en laat nog steeds zijn artistieke verbeelding door deze traditionele kunstvorm voeden. Als jongeman sloot hij zich in zijn geboortestreek Hunan aan bij een operagroep waarvan enkele leden kort daarvoor waren verongelukt. Hierdoor kon hij de zware landarbeid

Taxatiedag Muziekinstrumenten

Muziekgebouw aan 't IJ
Amsterdam

Vrijdag 2 november
11.30 uur - 17.00 uur

Bonhams is verheugd de Amsterdamse Cello Biennale te mogen steunen. U vindt ons in het Muziekgebouw in het Atrium. U kunt uw muziekinstrumenten kosteloos laten taxeren en advies inwinnen tussen 11.30 uur en 17.00 uur.

+31 (0) 20 67 09 701
+31 (0) 65 12 36 071
amsterdam@bonhams.com

Een cello, Matteo Goffriller
Venetië, 1695
Ter veiling bij Bonhams in Londen
31 oktober 2012
£120.000 – 150.000

Bonhams
De Lairessestraat 123
1075 HH Amsterdam

verruilen voor een bestaan als rondreizende operamusicus. Hij dompelde zich onder in de percussiemuziek die binnen het traditionele begeleidingsensemble de boventoon voert.

'Soms is mijn muziek zeer percussief van karakter, ook als ik voor andere instrumenten schrijf. Op de cello bijvoorbeeld heb ik allerlei speelmannieren ontwikkeld die hun oorsprong vinden in het slagwerkkwartet van de Peking Opera. Nieuwe pizzicato-vormen horen erbij, net als alternatieve strijktechnieken en het slaan op het instrument met de handpalm. Zelfs de vocale bijdragen die ik soms van mijn instrumentalisten vraag, vinden hun oorsprong in de Peking Opera. Bij de eerste repetitie van een nieuwe operaproductie komen de vier slagwerkers zonder instrumenten bij elkaar. Ze nemen dan hun partijen vocaal door.'

Tan Dun doet de doffe klank van de trom voor, neuriet de nasale galm van de gong, bootst de stijgende ruis van de kleine bekken en de explosieve klap van de

'Ik had er nooit bij stilgestaan dat ik zo vaak een hoofdrol aan de cello heb gegeven'

'I never realized how often I've given the cello a leading role.'

grote bekken na: 'Tonk! Quannnggg... Teeei? Tsjang!' Deze wonderlijke demonstratie werpt ook licht op zijn repetitietechniek als dirigent eerder op de dag, toen hij veel en uitbundig had gezongen om het Orchestre National de France vertrouwd te maken met zijn klankwereld. Dit pakte goed uit: met licht geamuseerde blik wisten de Parijse musici vrijwel onmiddellijk de gewenste instrumentale klankkleur te vinden.

Behalve uit het slagwerk put Tan Dun ook inspiratie uit zijn eigen ervaringen als strijker – hij bespeelt de Chinese knieviool of *erhu*, de westerse viool en de Mongoolse *Morin Khuur* (paardenkopvedel) – en vooral uit de stembuigingen van operazangers. 'De vocale kalligrafie uit de Peking Opera stelt mij in staat om nieuwe, ongehoorde vormen van glissando's voor de cello uit te vinden. Hiermee pas ik een belangrijk uitgangspunt van de volksopera toe, de *anti-casting*. Zoals in de Peking Opera een vrouwenrol door een man wordt gespeeld, laat ik bijvoorbeeld een vocale lijn door een strijkinstrument uitvoeren. Anti-casting komt op veel andere niveaus terug in mijn muziek.'

Na ruim twintig jaar in New York te hebben gewoond vestigde Tan Dun zich vier jaar geleden in Sjanghai. Zijn terugkeer naar zijn geboorteland viel samen met de Olympische Spelen van Beijing, waarvoor hij een muzikale bijdrage aan de openingsceremonie leverde. Had hij heimwee naar China? 'Nee, ik zou niet weten waar mijn thuis ligt. Alleen wanneer ik muziek schrijf, voel ik me thuis.'

Alle Biënnaleconcerten met werken van Tan Dun:

Chiacone – after Colombi (vr 26 en za 27 okt NCC Eerste Ronde)

Four Secret Roads of Marco Polo (vr 26 okt Openingsconcert 20.15 uur)

The Map, concert voor cello, video en orkest (za 27 okt 21.00 uur)

Elegy, Snow in June (zo 28 okt 17.00 uur)

Crouching Tiger, concerto voor cello, video en kamerorkest (do 1 nov 17.00 uur)

Circle with Four Trios, Conductor and audience (do 1 nov 20.15 uur)

Intercourse of Fire and Water for cello solo (do 1 nov 20.15 uur)

Gegrepen door de cello

Enamoured with the cello

Maarten Mostert

Nationaal Cello Concours raakt een gevoelige snaar

National Cello Competition tugs at the heartstrings

'Elk muzikantenleven kent een paar beslissende momenten: de eerste muziekles, een conservatoriumindexamen, een solorecital met op de voorste rij een vervelende criticus, audities bij orkesten... en dan zijn er natuurlijk de concoursen. Ze zijn onvermijdelijk, al zei Bartók ooit: 'concoursen zijn voor paarden, niet voor musici.'" door Saskia Törnqvist

'The life of every musician is marked by a few determining moments: one's first music lesson, the final exam at conservatory, a solo recital with an unnerving critic in the front row, orchestra auditions... and, of course, the competitions. They are unavoidable, despite Bartók's view that 'competitions are for horses, not for musicians.'

For the complete English translation of this article, go to: www.amsterdamsecellobiennale.nl

Cellist Maarten Mostert, oprichter en artistiek directeur van de Amsterdamse Cello Biënnale, krijgt ineens duivelse lichtjes in zijn ogen. 'Natuurlijk had Bartók gelijk, maar toch: wanneer je het vergelijkt met een spelletje, dan wordt zelfs zo'n concours ontzettend leuk. Aan mijn eigen conservatoriumleerlingen merk ik vaak dat het ze goed doet, al die spanning en die concurrentie.'

Tijdens zijn eigen cellostudie bij Elias Arizcuren en Anner Bijlsma keek Mostert met enige afgunst naar zijn vioolspelende medestudenten, die vol adrenaline toewerkten naar het prestigieuze Oscar Back Concours. Zoiets was er niet voor de cello. Daarom richtte hij aanvankelijk het Tibor de Machula concours op, vernoemd naar de Hongaarse solocellist van het Concertgebouworkest. Helaas moest Mostert van zijn plannen afzien omdat tegelijkertijd in Scheveningen al een groot, internationaal cellistenconcours van start ging. Pas veel later, toen het Muziekgebouw aan 't IJ haar deuren opende, zag en greep hij zijn kans.

Mostert: 'Ik besloot om mijn oude idee voor een celloconcours op te tuigen als een festival waarin het hele gebouw zou zinderen van de cello. Het bleek het juiste plan op het juiste moment en de juiste plaats. Want wie schetst mijn enorme ontroering, verbazing en trots toen tijdens de eerste editie van het Nationaal Cello Concours in 2006 al tijdens de eerste ronde liefst driehonderd man in Grote Zaal van het Muziekgebouw kwam luisteren? We rakten met deze opzet kennelijk een gevoelige snaar. Dat we met een internationale jury werken en masterclasses aanbieden helpt daar natuurlijk ook bij.'

Inmiddels viert de Amsterdamse Cello Biënnale de vierde editie. Tijd om de tussenbalans op te maken. Hoe staat het met de internationale reputatie van het Nationale Cello Concours? Mostert: 'Al worden onze winnaars niet direct uitgenodigd om met het New York Philharmonic te spelen, toch merk je dat er serieus naar ons concours wordt omgekeken. Zo krijgen onze finalisten lessen op de Kronberg Akademie, een zeer gerenommeerde Duitse opleiding voor internationaal cellotalent. En als je kijkt naar de reputatie van het gehele festival, dan zie je dat het internationaal gesproken een unicum is. Want waar tref je een

Mega Kinder Cello Orkest

'Waar tref je een cellofestival met zo'n brede en onalledaagse programmering, met zoveel aanbod voor kinderen en zelfs een Mega Kinder Cello Orkest?'

'Where do you find a cello festival with such a broad and unique programming, with so much to offer to children and even a Mega Children's Cello Orchestra?'

cellofestival met zo'n brede en onalledaagse programmering, met zoveel aanbod voor kinderen en zelfs een Mega Kinder Cello Orkest?'

Cello-guerilla

Dat Mega KCO maakt inderdaad erg nieuwsgierig. Wat voor klank moeten we ons voorstellen bij een groep van zo'n 140 cello spelende kinderen? 'Vergelijk het met een bijenkorf, of een school dolfinen,' grinnikt Mostert. 'Maar zo'n groep kinderen kan nog veel meer, hoor. Twee jaar terug maakten ze de onwaarschijnlijkste klanken samen met improviserend cellist Ernst Reijseger. En dit keer verwacht ik veel verrassends van componist Martin Fondse, die een nieuwe compositie voor hen maakt. Met ondersteuning van het Cello8ctet Amsterdam.'

Datzelfde Cello8ctet Amsterdam laat ook van zich horen in het educatieve project *De Bestorming*, waarbij het als een cello-guerilla Amsterdamse basisscholen bestormt en de kinderen onderdompelt in de klanken van de cello. Het is onmisbaar missiewerk in deze barre tijden van omvallende muziekscholen.

'Natuurlijk, en dat moet ook', zegt Mostert. 'Zelf heb ik als kind het geluk gehad om les te krijgen op de leukste muziekschool van Nederland, in Beverwijk, waar fantastische docenten rondliepen, en waar lessen nog betaalbaar waren. In de huidige situatie had ik waarschijnlijk nooit cello kunnen gaan spelen. Aan de andere kant: klassieke muziek is gewoon niet uit te roeien. Een kind dat eenmaal gegrepen is door de cello, komt er nooit meer van af. En dat is maar goed ook, want iets mooiers bestaat er niet.'

vr 26 en za 27 okt 09.30 uur – **Nationaal Cello Concours, eerste ronde**
 di 30 okt 10.30 uur – **Nationaal Cello Concours, tweede ronde**
 vr 2 nov 20.15 uur – **Finale Nationaal Cello Concours**

BIMHUIS

PIET HEINKADE 3
 1019 BR AMSTERDAM
 KASSA: 020-788 2188

▶ WWW.BIMHUIS.NL

VINCENT COURTOIS

ERNST REIJSEGER © BRUNO BOLLAERT

TWEE "LATE NIGHT CONCERTS" TIJDENS DE CELLO BIËNNALE – EN MEER – WWW.BIMHUIS.NL

ZA 27 OKT 23:30 € 15/€12

LATE NIGHT ONE
**VINCENT COURTOIS
 & JÉRÔME PERNOO**

VR 2 NOV 23:30 € 15/€12

LATE NIGHT TWO
**ERNST REIJSEGER
 FRANKY DOUGLAS
 LESLEY J JOSEPH
 HARMEN FRAANJE**

KAARTVERKOOP: www.amsterdamsecellobiennale.nl // www.muziekgebouw.nl // 020 788 2000

Zes cellisten aan het woord
over de 'Bijbel' van het
cellorepertoire

Six cellists on the 'bible' of the cello repertoire

Geen dag zonder Bach

A Bach a day

In Bach and Breakfast, a permanent feature of the Cello Biennial, six cellists perform a suite by Bach. Audiences can enjoy fresh-squeezed orange juice, coffee and a warm croissant beforehand. What was Bach's role in the life of these musicians, and how do they feel about their contribution to the joint performance of Bach's milestone of the cello repertoire?

For the complete English translation of this article, go to: www.amsterdamsecellobiennale.nl

Prelude uit de Eerste suite van J.S. Bach in het manuscript van Anna Magdalena Bach

In Bach and Breakfast, een onmisbare traditie van de Amsterdamse Cello Biennale, spelen zes cellisten zes ochtenden na elkaar een suite van Bach. Het publiek kan vooraf genieten van verse jus d'orange, thee of koffie en een warme croissant. Welke rol speelde Bach in het leven van de musici en hoe denken ze over hun bijdrage aan de uitvoering van Bachs mijlpaal uit het cellorepertoire?

Door Marianne Broeder

Hidemi Suzuki, Eerste suite in G

'Ik hoorde de Suites voor cello solo voor het eerst op grammofoonplaat toen ik negen was. Een jaar eerder was ik begonnen met cellolessen. Ik geloof niet dat de muziek van Bach me ineens aansprak, maar als ik ernaar geluisterd had voelde ik me goed. Als kind vond ik het lastig om het openingsdeel van de Eerste suite te beluisteren zonder in slaap te vallen. Om twee redenen, ik begreep de muziek niet en de uitvoering was saai. Nu, zoveel jaren later, vind ik het fascinerend om het verhaal van de Eerste suite aan het publiek te vertellen.'

Jian Wang, Tweede suite in d

'Ik denk dat ik Bachs suites al hoorde voordat ik me werkelijk bewust was van de dingen om me heen. Ik herinner me dat ik ze neuriede zonder te weten wat voor muziek het was. Toen ik ze bewust ging beluisteren op heel jonge leeftijd, vond ik het moeilijk om er aansluiting bij te vinden. Ik vond ze niet expressief genoeg. Liever luisterde ik naar grote symfonieën, naar dramatische stukken. Naarmate ik ouder werd leerde ik om dingen te accepteren en daardoor een gevoel van harmonie en innerlijke rust te vinden. Die gevoelens vind ik terug bij Bach. De suites bieden troost. De Tweede suite is de meest intieme, in mineur, en in vloeiende, melodische lijnen.

Xenia Jankovic, Derde suite in C

'Ik speel elke dag een suite van Bach en telkens weer bewonder ik die weelde van harmonieën, eenvoud en schoonheid in deze mooie korte momenten. De balans tussen het bewonderen van de muziek, het volgen van de structuur, de harmonieën en de stemming enerzijds en anderzijds het gevoel vrij en oprecht te kunnen zijn met je instrument – zelfs als je in je eentje thuis speelt – is een belangrijke inspiratiebron voor elke cellist.'

David Geringas, Vierde suite in Es

'Ik speel Bach sinds mijn zesde jaar toen ik naar de muziekschool ging. Eerst op de piano, later op de cello. Bachs Suites voor cello solo zijn de Bijbel voor cellisten: ze louteren de ziel, ze geven kracht en hoop. De Vierde suite is de meest raadselachtige, de Sarabande behoort tot het mooiste wat Bach ooit heeft geschreven.'

'Ik heb lang gedacht dat de suites wereldlijke muziek waren, later kwam ik erachter dat ze een spirituele reis beschrijven.'

'I had always thought the suites were secular music, but later I realized they describe a spiritual journey.'

Anssi Karttunen, Vijfde suite in c

'Ik denk niet dat iemand zich de eerste keer herinnert dat hij muziek van Bach hoorde. Er staat me vaag iets bij van de harde bankjes in de kerk, waar ik de *Matthäus Passion* moest uitzitten. De evangelist was een oude man, hij had een rare stem. De betekenis van Bach in mijn leven is te vergelijken met ademen, noodzakelijk en volstrekt onmisbaar. Over de Vijfde suite kan ik cerebrale technische dingen zeggen: dat de a-snaar verstemd moet worden naar g, dat het de enige suite is met een Fuga, met een echte Courante in Franse stijl en met een nogal afwijkende Sarabande die iedereen niettemin zo kan nazingen, maar wat dit stuk emotioneel voor me betekent kan ik alleen uitdrukken in mijn spel.'

Jérôme Pernoo, Zesde suite in D

Bachs muziek hoorde ik vanaf mijn geboorte. Mijn vader dirigeerde toen het *Magnificat*. Bach werd heel belangrijk voor me. In mijn beleving leverde hij de bron van de muziek, die als een beek door de bergen stroomt. Zijn muziek kalmeert, bruist, ze vertegenwoordigt het licht en de vreugde. Ik beluister elke ochtend een van zijn cantates. Al op jonge leeftijd kon ik een vergelijking maken tussen een traditionele en een authentieke speelwijze. Mijn vader hechtte aan moderne instrumenten en een romantische benadering, mijn moeder die barokvool speelde, behoorde tot de pioniers van de authentieke uitvoeringspraktijk. Voor mijn tiende verjaardag kreeg ik van mijn ouders twee opnames van de suites: één van André Navarra en één van Nikolaus Harnoncourt. De laatste sprak me het meest aan. Daarna besloot ik de hele traditie te vergeten. Ik wilde zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke uitvoering komen. Bij de opname van Harnoncourt zat een reproductie van de facsimile van Anna Magdalena Bach. Daaruit speel ik nog steeds. Ik speel de Zesde suite op cello piccolo, een kleine cello met vijf snaren, het instrument waarvoor hij is geschreven. Deze laatste suite symboliseert voor mij het licht, het hemelse, een gloria. Ik heb lang gedacht dat de suites wereldlijke muziek waren, later kwam ik erachter dat ze een spirituele reis beschrijven. Van het aardse in de Eerste tot de opstanding in de Zesde. Hier klinkt een intense menselijke vreugde.'

Bach and Breakfast, Grote Zaal 09.30 uur

ontbijt vanaf 08.45 uur

Suite Nr. 4 in Es, David Geringas, zondag 28 oktober

Suite Nr. 1 in G, Hidemi Suzuki, maandag 29 oktober

Suite Nr. 3 in C, Xenia Jankovic, dinsdag 30 oktober

Suite Nr. 6 in D, Jérôme Pernoo, donderdag 1 november

Suite Nr. 2 in d, Jian Wang, vrijdag 2 november

Suite Nr. 5 in c, Anssi Karttunen, zaterdag 3 november

Passionately Swiss.™

MÖVENPICK
Hotel Amsterdam
City Centre

Geef uw bezoek aan de Amsterdamse Cello Biënnale een extra dimensie en begin uw culturele avond bij Silk Road Restaurant, Silk Bar of ons terras uitkijkend over het IJ. De verschillende gerechten tijdens de lunch en/of het diner uit de creatieve, internationale keukens zullen u doen verrassen. Geniet van een 2-gangen diner inclusief twee glazen wijn voor maar EUR 33 per persoon. Klinkt u dit als muziek in de oren? Reserveer dan op: +31 20 519 1200 en neem deze advertentie mee.

Mövenpick Hotel Amsterdam City Centre
Piet Heinkade 11, 1019 BR Amsterdam
Tel +31 20 519 1200, Fax +31 20 519 1239
hotel.amsterdam@moevenpick.com

www.moevenpick-hotels.com

Muzikaal ontspannen Zwitsers genieten.

Cello8ctet Amsterdam slaat de vleugels uit tijdens deze Biënnale
Cello8ctet Amsterdam spreads its wings at the Biennial

8 cellisten onderweg naar de top

Eight cellists on their way to the top

Ensemble in Residence van deze Biënnale is het jonge Cello8ctet Amsterdam, de veelbelovende opvolger van het ensemble Conjunto Ibérico. Tijdens een repetitie ontfoetselde musicoloog en publicist **Huib Ramaer** een paar cellogeeheimen aan het achttal. Een bont relaas over filmmuziek, alpinistische hoogstandjes en roeien met de cellospanen die je hebt.

This Biennial's ensemble-in-residence is the young Cello8ctet Amsterdam, the promising successor of the ensemble Conjunto Ibérico. During a rehearsal, musicologist and publicist Huib Ramaer wrung a few cello secrets from the eight players. A lively tale of film music and alpine tours-de-force.

For the complete English translation of this article, go to:
www.amsterdamsecellobiennale.nl

Het is dinsdagavond 5 juni 2012. Voor het podium van het Amsterdamse Bethaniënklooster staat een woud van cellokoffers opgesteld. Fiere wachters zijn het, de *personal guards* van acht cello's in vliegcabines en bagageruimen. FRAGILE staat er in schreeuwende blokletters op elke koffer. Hun baasjes, het uit die koffers levende achttal, zitten met cello in de aanslag op het podium rond de vleugel in de sfeervolle muziekzaal aan de Barndesteeg. Pianiste en componiste Maud Nelissen heeft zich achter de Steinway genesteld tussen dikke pakken bladmuziek met haar eigen filmmuziek. De muziekstandaard staat in de laagste stand zodat ze er nog overheen kan turen; het is zaak contact te maken met de imponerende kring cellisten die de vleugel omringt. Samen wijden zij die zomeravond aan het programma *Silent Cinema*. De volgende dag moeten ze ermee optreden onder het witte doek in Theater Heerlen. 'Woensdag 6 juni transformeert het Octet in Theater Heerlen tot een filmorkest', belooft de website van Cinesud.

Cello8ctet Amsterdam

Silent Cinema

'Sommige dingen mogen nog wel wat meer Amerikaans, sportachtig', coacht Nelissen het Octet. Volgt een cello solo waarvan de piano de melodie overpakt op een heerlijke pizzicatobegeleiding, omlijst door smeulige cellostreken, warmbloedig en meeslepend. Plots kentert de muziek naar een hoempa. 'Het is wat hoog voor jullie hè?', peilt Nelissen de stand van intonatie. Karel Bredenhorst, relaxed de benen over elkaar, cellohals op de linkerschouder: 'Voor mij is het oké.'

Een modulatie, lachende gezichten, ze hebben er duidelijk lol in. 'Daar mag het echt heel erg bot klinken!', vuurt Maud aan, 'zo van: ze hebben net een man in elkaar geslagen. Hu! Ho! Huug, Hoo!' Percussieve elementen versterken het effect. Intense concentratie. Ook bij de dirigerende pianiste verschijnt nu een glimlach op het gezicht. 'Dat was hartstikke goed jongens, geweldig!'

Er vallen weinig woorden. Iedereen zit volkomen gefocust te spelen. Er wordt gewerkt aan *finetuning*, de cellisten turen naar hun noten, naar elkaar, naar stokken en snaren. Ritmische hoofdknikjes blijken afdoende voor volmaakte pizzicato's. Ze vergelijken een partij met de partituur. Stephan Heber maant tot subtiliteit: 'Laten we daar vooral niet drukken met de stok. Het moet meer in de intentie dan in het fortissimo en het geluid.' Een onstuimige passage leidt tot een discours over ritmische accenten. 'Een beetje zingen en dan dansen?' Maud is het ermee eens. 'Maar dan iets relaxter, anders krijg ik een beetje een lamme poot.'

Eeuwige harsvelden

Na afdrop verklapt Sanne Bijker, cellist en alpinist, een beroepsgeheim. Beklim je een berg, dan kom je steeds hoger, tot je niet meer verder kunt. Klimmen op de toets van een cello gaat net even anders. De linkerhand kruipt steeds verder naar beneden richting kam, onderwijl de snaren almaar verder inkortend, tastend naar steeds hogere tonen. Spreek je bij het bergbeklimmen van moeilijkheids-'graden', cellisten hebben het over 'posities'. Ga je hoger dan de vierde positie, dan komen de stijgieters en de zuurstofflessen pas écht in beeld, dan zit je als cellist bij wijze van spreken op de bergkam des Bosses van de Mont-Blanc waar extra steile stukjes de alpinisten nog even plagen voor de top. 'Je komt dan in de eeuwige harsvelden, letterlijk een soort sneeuw van hars.' legt Sanne uit, 'Het is daar heel plakkerig', voegt ze er mysterieus

De cellisten turen
naar hun noten, naar
elkaar, naar stokken
en snaren. Ritmische
hoofdknikjes blijken
afdoende voor
volmaakte pizzicato's.

The cellists peer at their music, at each other, at bows and strings. Rhythmic nods are enough to produce perfect pizzicatos.

Cello8ctet Amsterdam:

Oihana Aristizabal Puga
Claire Bleumer
Karel Bredenhorst
Sanne Bijker
Sebastiaan van Halsema
Stephan Heber
Wijnand Hulst
Rares Mihailescu

aan toe. Net als bij alpinisten staat of valt alles met een goede voorbereiding, zo blijkt. Wil je als cellist zelfs in de ijzige regionen goed voor de dag komen (voor zuurstofflessen ontbreekt het in de muzikwereld doorgaans aan financiële middelen) dan moet je de snaren daar 'eerst even schoonvegen'.

De Bestorming

Op uitnodiging van Maarten Mostert kan het Cello8ctet dit jaar aan 't IJ de vleugels uitslaan als Ensemble in Residence op de Amsterdamse Cello Biënnale. Met 140 cellisten-in-de-knop vormen ze het Mega Kinder Cello Orkest. Een ander spraakmakend gebeuren is de kindervoorstelling *De Bestorming* waarvoor de acht cellisten een drietal basisscholen in Nieuw West onveilig zullen maken. Een torenhoog schip oproepen in een decor van gestapelde dozen en kisten? Het blijkt allemaal te kunnen met acht cellisten. Stephan Heber tuurt uit het kraaiennest, Rares Mihailescu trotseert de golven op de boegspriet en met hun cellospanen stuwen Wijnand Hulst en Sebastiaan van Halsema de schuit krachtig door het vliedende water.

Niet te missen is het Take Five-programma *Shaker Loops*. Van de componist en dj Fant de Kanter speelt het ensemble het swingende *Chasing Planes/ Placing Chains*, daarnaast klinkt een wereldpremière van de Amerikaanse *Bang on a Can*-componiste Julia Wolfe. Kers op de taart is het opruiende *Shaker Loops* van John Adams, die aan de Biënnale toestemming verleende er een bewerking voor het Cello8ctet Amsterdam voor te laten maken. Dat wordt muzikale topsport op hoog niveau.

Cello8ctet Amsterdam is te horen in de volgende concerten:

za 27 okt 16.15 uur - **Mini-concert Mega KCO**
zo 28 okt 13.30 uur - **Cellostorm kindervoorstelling**
di 30 okt 17.00 uur - **TAKE FIVE Shaker Loops**
za 3 nov 13.30 uur - **Cellostorm kindervoorstelling**
za 3 nov 21.00 uur - **Cello Coupé**

NB: Bezoek ook iedere avond het Cello8ctet Amsterdam in de Cello Lounge!

The writer Jan Brokken is keenly sensitive to travel, music and people. 2010 saw the publication of his collection *Baltic Souls*, in which he takes a close look at the vicissitudes of artists, intellectuals and the common man in Estonia, Latvia and Lithuania. Alongside the Estonian composer Arvo Pärt and the Latvian violinist Gidon Kremer, he also encountered the Latvian composer Pēteris Vasks – one of the Biennial's prominent featured composers. Especially for the Cello Biennial, Brokken sheds extra light on this musical Baltic Soul.

For the complete English translation of this article, go to: www.amsterdamsecellobiennale.nl

Voor Vasks weerspiegelt onaangetaste natuur de ideale wereld.

For Vasks, unspoilt nature reflects the ideal world.

Mit leiser Stimme

Jan Brokken is een schrijver met een groot hart voor reizen, mensen en muziek.

In 2010 verscheen zijn schitterende bundel *Baltische Zielen*, waarin hij de lotgevallen van kunstenaars, geleerden en 'gewone' burgers uit Estland, Letland en Litouwen op een indringende wijze onder de loep nam. Naast de Estse componist Arvo Pärt en de Letse violist Gidon Kremer stuitte hij er ook op de Letse componist Pēteris Vasks. En laat Vasks één van de prominente componisten zijn van deze Biënnale. Daarom laat Brokken hier extra zijn licht schijnen op deze Baltische Ziel.

Een kerkje, niet groter dan een kapel, deed me in het stadje Aizpute stoppen. Het stond plotseling recht voor me, eenzaam op een heuvel. De voormuur en de zijmuren waren wit uitgeslagen door het zilt van de Oostzee. Boven de taps toelopende voormuur verhief zich een korte toren. Simpel, helder, mooi.

De vader van Pēteris Vasks was dominee. Was baptistisch predikant in Aizpute, tijdens de jaren dat Letland deel uitmaakte van de Sovjet-Unie en zuchtte onder het communisme. De Sovjetautoriteiten maakten van kerken paardenstallen of musea van het atheïsme. Een predikant behoorde tot de vijanden van het volk. Diens gezin was even staatsgevaarlijk: van jongs af aan werd Pēteris Vasks in de gaten gehouden of tegengewerkt.

Zijn vroegste jeugd moet niettemin een gelukkige zijn geweest. Hij werd in 1946 geboren in een muzikale familie. Zijn vader had een welluidende tenorstem en bespeelde verschillende instrumenten, zijn moeder had een ragfijne sopraan. In de Baltische landen begint muziek met zingen en eindigt ermee; in dat opzicht zat hij dus goed. Zijn zusters speelden piano, hijzelf viool. Ze hadden geen televisie thuis (televisie kwam pas aan het einde van de jaren zestig de communistische huiskamers binnen), geen platenspeler (wat jammer was, want een van de weinige voordelen van de Sovjet-Unie was het grote aanbod aan goedkope Melodia-platen). Het gezin Vasks zette de negentiende-eeuwse traditie van huisconcerten voort. Ook in de kerk klonk muziek.

Muziek die verstild is als het kerkje van Aizpute: eenzaam op een heuvel, tegen een roze avondlucht.

Music as serene as that little church in Aizpute: solitary on a hill, against the pink evening light.

Pēteris omschreef zijn jeugd als een eenvoudig leven waarmee de muziek organisch verbonden was.

De omgeving van Aizpute leek in de zomermaanden op een door de moderne tijd vergeten Hof van Eden. Direct na de Tweede Wereldoorlog verklaarden de Sovjets de westelijke provincie Koerland tot militair gebied. Als er een invasie uit het Westen zou komen, zou die op de Baltische kust worden uitgevoerd, meende Stalin. Geen burger kreeg toestemming zich in het gebied vestigen, alleen de oorspronkelijke bewoners mochten er blijven wonen. Bezoekers konden uitsluitend met een speciaal pasje Koerland binnen komen. Een halve eeuw lang veranderde er daardoor niets in de provincie, behoudens de aanleg van een marinebasis in de havenstadjes Ventpils en Liepāja en de bouw van een paar kazernes met wapendepots in het binnenland. De bossen van Koerland bleven ongerept, de meren het domein van eenden en trekvogels, de stranden van meeuwen. Over een afstand van 250 kilometer verscheen nergens een strandtent of een badhokje aan de kust; het zand bleef prehistorisch wit. Geen wonder dat natuur de plaats van religie ging innemen in het leven van Pēteris Vasks. Ongerepte natuur, wel te verstaan. Voor Vasks weerspiegelt onaangetaste natuur de ideale wereld zoals God die geschapen heeft.

Vasks brak niet met het geloof. Dat leverde hem constant problemen op. Hij mocht niet naar het conservatorium van Riga, waar hij viool wilde studeren. Alleen de muziekschool doorliep hij in Riga. Dat leverde hem de vriendschap op met jaargenoot Gidon Kremer, een vriendschap die een heel leven zou duren. Vasks componeerde het vioolconcert *Distant Light* (1996) voor Kremer. Veelzeggende titel overigens, muziek was tijdens de grauwe Sovjetdictatuur voor Vasks, Kremer, Philippe Hirschhorn (die ook op de muziekschool van Riga zat), voor Mikhail Baryshnikov (die een zaal verderop zijn eerste danspassen zette), voor de jonge Mariss Jansons en voor honderden, duizenden, tienduizenden mannen en vrouwen die in koren of kleine ensembles zongen, muziek was het licht in de verte. Een licht dat soms bijna niet te zien was, maar nooit doofde.

Om zijn muziekstudie te vervolgen moest Vasks naar Vilnius uitwijken, de hoofdstad van de naburige Sovjetrepubliek Litouwen. Ook moest hij voor een ander instrument kiezen: de contrabas. Na voltooiing van de Muziekacademie kon hij als contrabassist bij het Litouws Philharmonisch Orkest aan de slag. Dat orkest verruilde hij al gauw

voor het Letse omdat hij toch graag naar het conservatorium van Riga wilde, om compositie te studeren bij Valentin Utkin. Van 1973 tot 1978 volgde hij diens lessen.

Een van zijn eerste opmerkelijke composities was *Grāmata Čellam*, Het Boek voor Cello Solo. Hij componeerde het in 1978, tegen het einde van Brezjnevs bewind, tijdens de periode van de Grote Stagnatie. *Grāmata*, dat buiten Letland bekend werd onder de titel *Das Buch*, was een politiek stuk. Vasks wilde vertellen hoe het was aan gene zijde van het IJzeren Gordijn te leven. Hoe het was wanneer een individu zich tegen het regime keerde, iemand als hijzelf, die niet alle idealen wilde verliezen en in de macht en de kracht van liefde wilde blijven geloven. Vasks deelde het stuk in twee delen op. Het eerste *Marcatissimo*: hard, snijdend, grof, agressief, met een dramatisch hoogtepunt. Het tweede *Dolcissimo*: de catharsis, de reiniging. Een oneindig gezang in het licht van een zonnige jeugd. Hoe kon hij het onuitsprekelijke zeggen? vroeg Vasks zich af. Hoe kon hij de sterkste macht op aarde prijzen – de liefde? *Mit leiser Stimme*, geloofde hij. Fluisterend.

Ik schreef het al in *Baltische zielen*: alle muziek is politiek in Estland, Letland en Litouwen, ook de muziek van Arvo Pärt, die we hier aan de westkant van Europa voor louter spiritueel en religieus verslijten. Waar het Pärt en Vasks om ging was te fluisteren als protest tegen de communistische bombast. Als je begon te schreeuwen en te dreunen, zoals Sjostakovitsj soms deed, verviel je in dezelfde fout als de Sovjets.

Vasks moest tot de Perestrojka wachten voor zijn eerste werken gepubliceerd werden. Arvo Pärt kreeg een publicatieverbod van tien jaar toen hij in 1968 *Credo* in première liet gaan. Het stuk was door de censuur geglijpt. *Credo* begint zacht, fluisterend. Barst dan in een geloofsbelijdenis van duizend decibel uit: *Credo Jesum Christum*/Ik geloof in Jezus Christus. Ontaardt in een kakofonie: de reactie van de machthebbers. En eindigt zacht en zuiver, met honderd *leiser Stimme*. Vasks zocht het meer in de natuur, begon in 1980 aan zijn pianocyclus *De jaargetijden*, componeerde een *Kleine Zomermuziek* voor piano en viool en een *Fantasia* voor piano met als ondertitel *Landschappen der ausgebrannten Erde*. Maar droeg zijn *Viatore* voor orgel nadrukkelijk aan Arvo Pärt op, om aan te geven dat hij zowel politiek als muzikaal zij aan zij stond met zijn Estse confrater. Voor wie die opdracht nog niet duidelijk genoeg was, componeerde hij in 2010 een orkeststuk dat hij dezelfde titel meegaf als het opstandige stuk van Arvo Pärt uit 1968: *Credo*.

Pärt nam in 1980 het aanbod van de Sovjetautoriteiten aan te emigreren, Vasks bleef aan de andere zijde van het IJzeren Gordijn. Zijn roem in het Westen begon daardoor veel later, eigenlijk pas na de Zingende Revolutie van 1989 en de onafhankelijkheid van Estland, Letland en Litouwen in 1991. Maar na *Distant Light*, dat Gidon Kremer wereldvermaard maakte, ging het hard, en het moment lijkt niet veraf dat hij in één adem met Pärt genoemd zal worden, zoals Debussy met Ravel of Sjostakovitsj met Prokofjev.

Ofschoon hij vaak een verbluffende melodische schoonheid bereikt, streeft Vasks geen *l'art pour l'art* na, maar *l'art pour l'homme*. Muziek kan en mag niet losstaan van wat er in de maatschappij gaande is. Zijn eerste symfonie uit 1991 gaf hij de titel *Balsis mee, Stemmen*, wat natuurlijk een verwijzing is naar de Zingende Revolutie van 1989, toen twee miljoen Esten, Letten en Litouwers op de 600 kilometer lange Baltische Straatweg van Tallinn naar Riga en van Riga naar Vilnius de handen ineensloegen en de hele dag in hun eigen taal zongen om de onafhankelijkheid af te dwingen. Een uitbundige symfonie voor strijkorkest. Maar het stuk staat wel in mineur. 'In de Baltische landen', zei Vasks daarover, 'hebben we zó weinig vrijheid gekend dat we nog niet al te opgewekt durven te zijn.'

Mit leiser Stimme.

Een kerkje deed me in het stadje Aizpute stoppen. Een jongeman kwam naast me staan. Hij wilde iets van me – meerijsden, bleek later – maar durfde dat niet meteen te vragen. De mensen zijn schuw in de Baltische streken. Om me mild te stemmen raadde

'In de Baltische landen', zei Vasks, 'hebben we zó weinig vrijheid gekend dat we nog niet al te opgewekt durven te zijn.'

'We in the Baltic states have known so little freedom,' says Vasks, 'that we still do not dare to get too excited.'

hij me aan Schloss Tels-Paddern te bezoeken, even ten zuiden van het stadje. Ik zou het misschien niet onmiddellijk opmerken, het was thans een school. In Schloss Tels-Paddern werd in 1855 de schrijver graaf Eduard von Keyserling geboren.

Aizpute heette toen Hasenpoth. Duits-Baltische jonkers maakten tot aan het begin van de twintigste eeuw in Koerland de dienst uit. De taal die zij spraken, schreven en voorschreven was Duits.

Eduard von Keyserling was verzot op het licht van Koerland, op de bossen, de meren, de lege stranden. Als je de titels van zijn novellen achter elkaar opzegt - *Wellen*, *Schwüle Tage*, *Abentliche Häuser*, *Ein Frühlungsoffer* - hoor je wat Pēteris Vasks aan intentie, warmte en treurigheid in zijn muziek stopt.

Maar het wrange van de Letse situatie is dat Vasks het beslist geen eer zal vinden om met Eduard von Keyserling vergeleken te worden. De Duitse Baltten, 80.000 in getal, moesten in 1939 niet alleen vertrekken, hun bestaan moest uit de historie worden gedomd. De volgende groep die verdwijnen moest, waren de nationalistische Esten, Letten en Litouwers: tussen 1941 en 1949 werden 170.000 van hen op transport gesteld naar Siberië. In 1942 en 1943 waren de Joden aan de beurt: van de 100.000 in Riga overleefden 800 de oorlog. En nog is de geschiedenis niet uitgeraasd boven de Baltische landen: een volgende groep heeft het op het ogenblik zwaar te verduren, de Russischsprekenden, die alleen al in Riga meer dan de helft van de bevolking vormen.

Vasks duwt die rauwe werkelijkheid niet naar de achtergrond. In het eerste deel van *Grāmata/Das Buch* rijt de cellist met een furieuze strijkstok zo'n beetje alle wonden open die de geschiedenis bij de Letten heeft achtergelaten. Hetzelfde doet Vasks aan het begin van *Distant Light*: de violen snijden. Vasks is dan niet op zijn allerbest. Nee, hij bereikt de grootste diepte en zeggingskracht als hij na de geuite pijn tot zichzelf komt en begint te mijmeren. Dan maakt hij hemelse muziek die de luisteraar met tranen achterlaat. Muziek die verstild is als het kerkje van Aizpute: eenzaam op een heuvel, tegen een roze avondlucht.

ma 29 okt 15.00 uur – **Pēteris Vasks, *Das Buch*** voor cello solo

ma 29 okt 20.15 uur – **Pēteris Vasks, *Klātbūtne***, première voor cello en orkest

Nieuwbouw

Cello, viool en altviool
Strijkstokken

Jeroen en Albert Elswijk

Beharen en restauraties
Verhuur

Heemraadschapslaan 55
Amstelveen
06-12637209
www.elswijk-vioolbouw.nl

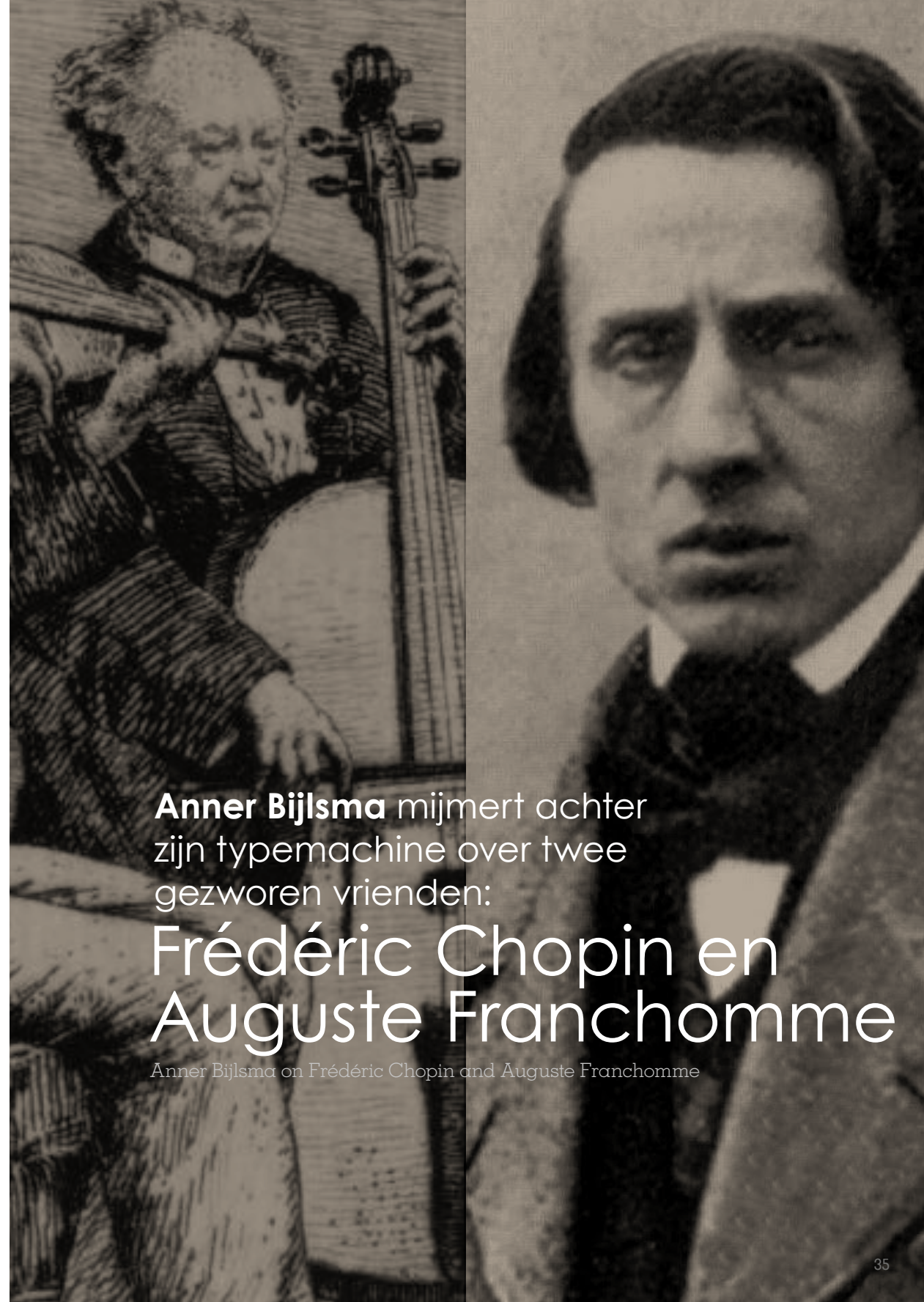

GUDRUN KREMEIER

Geigenbaumeisterin
Mauritskade 23
1091 GC Amsterdam
020 - 664 18 18
gudrunkremeier@hotmail.com
www.kremeieviolins.nl

CELLO MAKER
16 Coombe Lane, Bow/Isb, Shepton Mallet, Somerset BA4 5XD England

Kai-Thomas Roth
info@kai-thomas-roth-cellos.com
www.kai-thomas-roth-cellos.com
Tel: (+44) 01749 343912
Mob: (+44) 7974 715999

Anner Bijlsma mijmert achter
zijn typemachine over twee
gezworen vrienden:

Frédéric Chopin en Auguste Franck

Anner Bijlsma on Frédéric Chopin and Auguste Franck

Frédéric Chopin

Een vriendschap

Auguste Franchomme

In Augustus 1849 (een paar weken voor zijn dood) schrijft Chopin aan Franchomme:
"Mon cher, stuur me een fles van jouw Bordeaux. Ik moet in deze dagen een beetje wijn drinken en heb niets, van geen enkele soort. Maar wikkel de fles goed in en verzegel hem met jouw lak, want die bodes !! Ik weet niet aan wie je deze zending toevertrouwen kan. Wat ben ik toch wantrouwend geworden! Geheel de jouwe, Ch"
Natuurlijk schreef hij niet: "Kom naar me toe, ik voel me zo eindeloos beroerd!" Een vriend ga je niet ongerust maken...

Van vriendschap spreken ook de vele kladjes en verbeteringen die er nog bestaan van Chopin's cello-sonate (1847), die ze samen uitgevoerd hebben. Nooit zullen we weten wat er zich in die repetities afspeelde – het prachtige spelen van Franchomme, de geniale fantasie van Chopin, de klank uit zijn Pleyel-vleugel (of was het een Weense?) en het geluid uit de Stradivari van Franchomme (de 'Duport' geheten, en misschien wel de mooiste van alle -) Waarom speelt geen cellist ooit meer een compositie van Franchomme? We zouden meer weten! Is het lango uit de Sonate soms iets anders dan een gesprek tussen twee oude vrienden?

Echt samen schreven zij al veel eerder het 'Grand Duo concertant' over themas uit de opera 'Robert le diable' van Meyerbeer, over welk stuk Robert Schumann in zijn 'Neue Zeitung für Musik' (1836) een lange kritiek schreef, die de lezer zou moeten kennen!

"Een stuk voor een salon, waar achter grafelijke schouders hier en daar de kop van een beroemd kunstenaar opduikt. Dus niet iets voor theebransjes waar bij het converseren wat gespeeld wordt, maar iets voor ontwikkelde kringen die een kunstenaar de achting betonen die zijn stand verdient. Het lijkt me dat 't wel door Chopin ontworpen zal zijn, en dat Franchomme daar makkelijk 'ja' op kon zeggen; want wat Chopin aanraakt krijgt vorm en geest en ook in deze kleine salonstijl drukt hij zich uit met een gratie en voornaamheid waartegen het kunnen van andere, brilliant schrijvende komponisten vervliegt met alle verfijning erbij. Als de hele 'Robert de Duivel' zo vol zou zijn met gedachten als die Chopin er voor zijn Duo uitkoos, dan zou men hem moeten omdopen. In ieder geval toont zich ook daarin op zo fantastische wijze de vinger van Chopin, hier onthullend, daar versluisend, dat het werk ons nog lang in oor en hart blijft doorklinken.. Het verwijt dat 't lang is, hetwelk angstige virtuozen misschien zouden willen maken, is niet helemaal ten onrechte: op de twaalfde bladzijde gaat zelfs de hele vaart er uit, maar echt op z'n Chopins' trekt het dan op het dertiende blad alweer ongeduldig aan de snaren en snelt het met zijn golvende figuren in galop op het einde toe. Moeten wij er nog bijzetten, dat wij het Duo warm aanbevelen?"

Het is toch merkwaardig, hoe Chopin zijn hele leven van de cello hield, als enig instrument buiten de piano. Het is moeilijk om je voor te stellen dat hij er ooit op heeft proberen te spelen, of dat hij ooit een losse G-snaar heeft aangestroken. Voor het gevoel lijkt hij zo'n echte pianist, zo één die de onmogelijkste capriolen op het toetsenbord volbrengt, maar verder nog geen spijkertje in de muur kan krijgen. Toch heeft hij ook vóór de kennismaking met Franchomme al een Polonaise voor cello en klavier geschreven, op.3, opgedragen aan de Weense cellist Joseph Merk. De cellopartij daarvan werd later door Franchomme nog wel wat uitgebouwd. Wat een inspiratie moet Chopin's muziek voor hem zijn geweest!
Op de begrafenis, in Parijs, in October 1849, zou hij een paar woorden zeggen. Hij kon niet. Hij kon alleen maar huilen!

~~~~~

Frédéric Chopin

A Friendship

Auguste Franchomme

In August 1849 (a few weeks before his death) Chopin writes to Franchomme:
"Mon cher, do send me a bottle of your Bordeaux. I have to drink some wine these days and I don't have any, of any kind. But wrap it up as good as you can and seal it up with your red lacker, for these parcel-carriers nowadays!! I wouldn't know whom to trust with this errand. How suspicious I have become! All yours CH."
Of course he didn't write: 'please, come see me, I feel so horribly bad!' One doesn't let one's friends get worried...

Also the many drafts and corrections that still exist of Chopin's Cello-Sonate (1847), and which they performed together, bear witness to their friendship. What was happening during the rehearsals - Franchomme's beautiful bowing, Chopin's imagination and genius, the sound from his Pleyel Grand Piano - or was it a Viennese one? - and the tone from Franchomme's Stradivari (called the 'Duport' and maybe the most beautiful one of all), we will never know. Why do cellists not play Franchomme's works? We might know more! For instance: the Largo of the Sonate. could that be anything but a dialogue between old friends?

Earlier the 'Grand duo concertant on themes from 'Robert le Diable' of Meyerbeer saw the light, composed by Frédéric Chopin and Auguste Franchomme together.

Robert Schumann wrote a review about this work in his "New Journal for Music" (1836). And, methinks, the reader should know about it:

"A Piece for a 'Salon', where behind noble shoulders here and there the head of a famous artist can be seen. Not something for tea-parties where with the conversation some music is played, but something for highly educated circles where the artist is shown the respect, due to his class.

It seems to me that it must have been Chopin who designed it, and that Franchomme could easily say yes to that; for what is touched by Chopin acquires form and spirit, and also in this small 'salon-type' fashion he expresses himself with a grace and distinction compared to which all the prowess of other brilliantly writing composers, with their great refinement included, evaporates into thin air.. If the whole 'Robert the Devil' were as full of the kind of thoughts as those which Chopin used for his Duo, it should be rebaptized.

Also in the fantastic way it's put together shows itself the finger of Chopin, here revealing, there concealing, so that it will keep ringing in one's ears and heart for a long time. The reproach by some squemish virtuosos that the piece is long, is maybe not wholly undeserved. On page 12 it totally loses its drive; but typically for Chopin, on the thirteenth page already it grips the strings impatiently and moves with its wavelike motives in full flight towards the end. Should we add that we recommend the Duo highly?"

It is surprising how much the cello was a favorite instrument of Chopin, and the only one at that, apart from the piano! One hardly can imagine him playing it himself. Chopin feels so much like a real pianist, like somebody capable to do the most devilish things on the keyboard, but unable to put a simple nail in the wall. Did he ever bow one open G-strng? Still, before meeting Franchomme he already wrote a Polonaise for cello and piano, op. 3, dedicated to the Viennese cellist Joseph Merk (the cello-part of which, later, was enlarged by Franchomme.) What an inspiration Chopin's music must have been for this man. On the grave, in October 1849 Franchomme was supposed to say a few words. He couldn't do it. He could but weep...

KRONBERG ACADEMY 2013
20 JAAR
KRONBERG ACADEMY 1993

KRONBERG ACADEMY FESTIVAL

'Cello Plus'

27 september tot
6 oktober 2013

Christoph Altstaedt, Yuri Bashmet, Lisa Batiashvili, Ana Chumachenco, Ye-Eun Choi, Veronika Eberle, Julia Fischer, Vilde Frang, Natalia Gutman, Stephen Hough, Lynn Harrell, Gary Hoffman, Steven Isserlis, Kim Kashkashian, Roman Kofman, Gidon Kremer, Mischa Maisky, Nils Mönkemeyer, Miklós Perenyi, Christoph Poppen, Lisa Schatzman, András Schiff, Alexander Sitkovetsky, Valeriy Sokolov, Arabella Steinbacher, Christian Tetzlaff, Rubens Turku, Tabea Zimmermann, Deutsche Radio Philharmonie Saarbrücken Kaiserslautern, Junge Deutsche Philharmonie, Kremerata Baltica, „Shchedryk“ Children's Choir Kiev e.v.a.

www.kronbergacademy.de

amsterdamse
cellobiënnale

programma's & toelichtingen

programmes & program notes

- 40 Haal het maximale uit de Biënnale!
Experience the Biennial to the utmost!
- 46 Nationaal Cello Concours
National Cello Competition
- 48 vrijdag 26 oktober
- 52 zaterdag 27 oktober
- 54 zondag 28 oktober
- 62 maandag 29 oktober
- 68 dinsdag 30 oktober
- 74 woensdag 31 oktober
- 79 donderdag 1 november
- 86 vrijdag 2 november
- 92 zaterdag 3 november

Haal het maximale uit de Biënnale!

Tijdens de Biënnale valt ontzettend veel te beleven, ook waarvoor geen kaartje hoeft te worden gekocht. Het gebouw is gevuld met cellobouwers, een cd- en muziekmarkt. Stokkenbouwers krijgen hun eigen presentaties, aansluitend aan de masterclasses voert aartsvader van de Biënnale Anner Bijlsma de aanwezige solisten aan de tand. Na afloop van de avondconcerten zijn er Afterparties in de hal. En dan zijn er natuurlijk de niet te missen Fringe concerten, de open podia, de kinderconcerten en het Mega Kinder Cello Orkest. Op deze pagina's leest u wat de Biënnale allemaal voor u in petto heeft.

Experience the Biennial to the utmost!

There is a huge range of events to experience during the Biennial, including many that are open to the public free of charge. Cello makers, a CD and music market and various exhibitions are all to be found on location. Bow makers will have the opportunity to present their wares, while the patriarch of the Biennial Anner Bijlsma will intimately question the soloists at hand, directly after the master classes. After parties will be held in the entrance hall following the evening concerts. Then of course there are the unmissable Fringe concerts, the Open Stage, the children's concerts and the Mega Children's Cello Orchestra. On this page you can read about everything that the Biennial has in store for you.

Gratis!

MegaKCO

Honderdveertig cello spelende kinderen uit het hele land zijn verzameld in het Mega Kinder Cello Orkest en geven een concert op zaterdagmiddag 27 oktober. Op het programma staat speciaal voor dit orkest gecomponeerde muziek van componist en jazzmusicus Martin Fondse. Onder zijn leiding en samen met het Cello8ctet Amsterdam werd in vier regio's voor dit concert gerepeteerd.

Free of charge!

Mega KCO

One hundred and forty cello-playing children from throughout the Netherlands have been gathered together to form the Mega Children's Cello Orchestra, which will perform in concert on Saturday afternoon 27 October. The programme features music specially composed for this orchestra by the composer and jazz musician Martin Fondse. Rehearsals for this concert will be held in four regions of the Netherlands under his direction and in collaboration with the Cello8ctet Amsterdam.

Anner Bijlsma in gesprek met...

Deze Nederlandse, maar over de hele wereld bekende *grand old man* van de cello heeft tijdens de Biënnale zijn eigen talkshow. Met anekdotes, humor en veel kennis van zaken ontvangt hij internationale grootmeesters en jonge toptalenten en stelt hij nieuwsgierige vragen over hun spel, repertoire en achtergrond.

zo 28 okt 12.30 uur Kleine Zaal

ma 29 okt 12.30 uur Bimhuis

do 1 nov 12.30 uur Kleine Zaal

vr 2 nov 12.30 uur: Bimhuis

Anner Bijlsma in conversation with...

This internationally renowned, Dutch *grand old man* of the cello will host his own talk show during the Biennial. With anecdotes, humour and much erudition he will receive international master performers and young top talents and question them in depth about their playing, repertoire and background.

Sunday 28 October 12.30 p.m. Kleine Zaal

Monday 29 October 12.30 p.m. Bimhuis

Thursday 1 November 12.30 p.m. Kleine Zaal

Friday 2 November 12.30 p.m. Bimhuis

Openbare workshop met Ernst Reijseger

Op woensdagochtend 31 oktober om 10.15 uur geeft Ernst Reijseger in de Kleine Zaal een kijkje in zijn keuken en werkt hij met muziekstudenten en professionals aan improvisatie, ritme en nieuwe technieken, een must voor jonge vakmusici van de toekomst.

Open Workshop with Ernst Reijseger

On Wednesday morning 31 October at 10.15 a.m. Ernst Reijseger will give us a revealing glimpse into his areas of expertise in de Kleine Zaal, working with music students and professionals on improvisation, rhythm and new techniques, a must for young professional musicians of the future.

Fringe-concerten en Open podium

Deze vinden alle dagen plaats om 19.00 uur in de Kleine Zaal. Houd de festival-aankondigingen in de gaten voor het definitieve programma! In de Fringe zijn vaak de echte verrassingen te beleven. Er wordt risico genomen door zowel performer als publiek. Die hebben een stilzwijgende afspraak: het hoeft nog niet perfect te zijn, maar wel veelbelovend en origineel. Op het open podium grijpen jonge, veelbelovende cellisten de kans om zich te presenteren aan het festivalpubliek. Wees op tijd i.v.m. beperkt aantal plaatsen!

Fringe concerts and Open Stage

These events will take place in the Kleine Zaal at 7 p.m. every day. Keep an eye on the festival announcements for the definitive programme! The Fringe is where the real surprises often emerge. Performers and public alike dare to take risks. They share an unspoken agreement: a performance need not be perfect but it must show promise and originality. On the Open Stage many young, up-and-coming cellists seize the opportunity to present themselves to the festival public.

Strijkstokken en instrumententaxatie

Woensdag 31 oktober belooft een spannende dag te worden voor de rechtgeaarde strijkstokken-fetisjist. Om 13.30 uur buigt in de Kleine Zaal een 'Bowmakers Panel' zich over interessante exemplaren, om 17.00 uur vindt een vergelijkende strijkstokkenpresentatie plaats in de Grote Zaal. Op 2 november is er tussen 11.30 uur en 17.00 uur in het Atrium de Bonhams Taxatiedag. Strijkinstrumenten en strijkstokken kunnen dan kosteloos worden getaxeerd.

Bows and instrument valuation

Wednesday 31 October promises to be an exciting day for the true bow fetishists. A 'Bowmakers Panel' will examine various bows of interest in the Kleine Zaal at 1.30 p.m., while a comparative bow presentation will take place in the Grote Zaal at 5 p.m. On 2 November the Bonhams Valuation Day will be held in the Atrium between 11.30 a.m. and 5 p.m. Stringed instruments and bows can then be valued free of charge.

Inleiding en lezing

Tan Dun, Artist in Residence in deze Biënnale, is niet alleen componist en dirigent, maar ook een begenadigd spreker. Wie hem aan het woord wil horen over zijn eigen werk, kan op donderdag 1 november om 19.15 uur terecht bij de gratis inleiding in de Grote Zaal, voorafgaand aan het Avondconcert door het Nieuw Ensemble. Op vrijdag 2 november is er om 13.30 in de Kleine Zaal een gratis lezing over het leven en werk van **Adrien Francois Servais**, de 'Paganini van de cello'.

Introduction and lecture

The Artist in Residence of this Biennale **Tan Dun** is not only a composer and conductor but also an engaging speaker. If you would like to hear him talk about his own work you are welcome to attend the free introduction in the Grote Zaal on Thursday 1 November at 7:15 p.m., prior to the Nieuw Ensemble's evening concert. On Friday 2 November there will be a free lecture about the life and work of **Adrien Francois Servais**, the 'Paganini of the cello', in the Kleine Zaal at 1:30 p.m.

Cello8ctet Amsterdam Cello Lounge

Na de avondconcerten kun je onderuitzakken in de Cello Lounge in restaurant Zouthaven. De cellisten van het Cello8ctet Amsterdam zijn de gastvrouwen en gastheren. Zij zorgen voor muziek, special guests en een optimale stemming.

Cello Lounge

After the evening concerts you can chill out in the Cello Lounge. The cellists of the Cello8ctet Amsterdam will be your hosts and hostesses, providing music, special guests and the perfect atmosphere.

En verder...

Bach & Breakfast

Celloliefhebbers kun je er 's nachts voor wakker maken: de cellosuites van Bach. Niet 's nachts maar wél 's morgens om 9.30 uur klinken de zes suites tijdens de Biënnale. Zes dagen beginnen heerlijk met koffie of thee, een warme croissant, verse jus en een cellosuite van Bach, gespeeld door telkens een andere grootmeester. In 2012 zijn dit David Geringas, Hidemi Suzuki, Xenia Jankovic, Jérôme Pernoo, Jian Wang en Anssi Karttunen. Koffie, thee, warme croissant en verse jus zijn bij de prijs inbegrepen. Vanaf 8.45 uur is het buffet open! € 15,-/ € 12,-

Bach & Breakfast

Cello devotees would no doubt get out of their beds in the middle of the night to hear a performance of Bach's cello suites. However, in the Biennale the six suites will be performed in the mornings at 9.30 a.m. Enjoy the perfect start to six days, with coffee or tea, a hot croissant, fresh juice and a Bach cello suite performed by a different maestro each day. In 2012 the six performers will be David Geringas, Hidemi Suzuki, Xenia Jankovic, Jérôme Pernoo, Jian Wang and Anssi Karttunen. Coffee, tea, a hot croissant and fresh juice are included in the ticket price. The buffet will be open from 8.45 a.m.!

Masterclasses

Lesgeven en les nemen is een kunst en prachtig om mee te maken. De internationale masterclasses van de Biënnale zijn niet alleen populair bij de deel-nemende Nederlandse en buitenlandse studenten maar ook bij het publiek. Twaalf grote internationale solisten en pedagogen geven masterclasses aan in totaal 36 Nederlandse en buitenlandse cello-studenten. De lessen vinden plaats op zes dagen, tegelijkertijd in de Kleine Zaal en in het Bimhuis. Met één kaartje kun je pendelen tussen de twee locaties. € 15,-/ € 12,-

Master Classes

Teaching and studying a musical instrument is a true art and a wonderful process to observe. The international master classes of the Biennale are not only popular with the participating Dutch and foreign students but also with the public. Twelve renowned top soloists and pedagogues will give master classes to a total of 36 Dutch and foreign cello students. The lessons will take place simultaneously in the Kleine Zaal and the Bimhuis on six days. You can freely alternate between the two locations with the one ticket.

TAKE FIVE

Take Five – steeds om 17.00 uur – is de concertserie van de verrassingen. Vijf concerten die telkens volledig anders worden ingevuld. Een uur nieuwe werken, muziek en film, muziek en dans, rituele muziek uit Japan en spektakel uit de USA. € 15,-/ € 12,- met uitzondering van *Crouching Tiger*: € 26,-/ € 21,-

TAKE FIVE

Take Five – at 5 p.m., as always – is the concert series full of surprises. The five concerts have totally different themes: one hour of new works, music and film, music and dance, ritual music from Japan and a spectacle from the US.

Kinder- en Kleuterconcerten

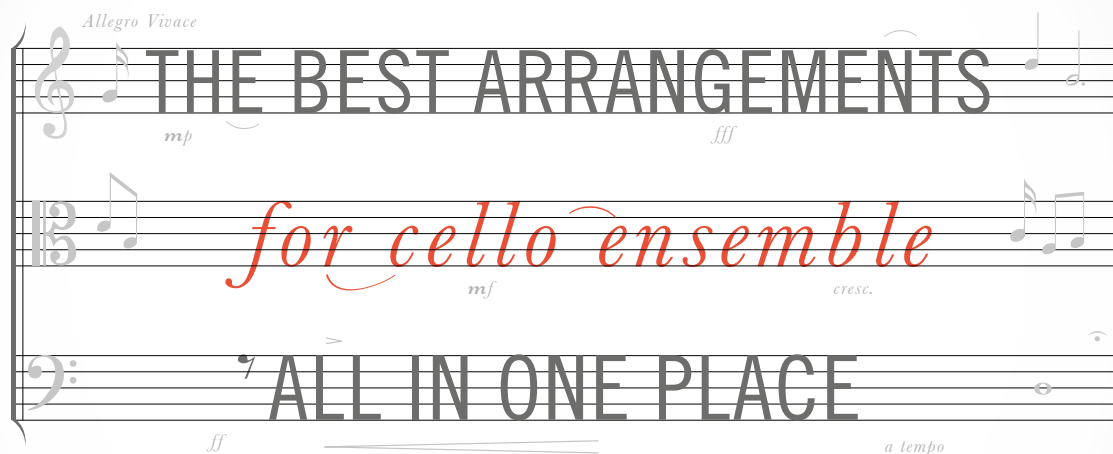
Ook voor niet zelf cello spelende kinderen valt er tijdens de Biënnale veel te beleven. Cello8ctet Amsterdam raast als een ware cellostorm door het Bimhuis en het is maar de vraag of dat goed afloopt. (6+) De kleuters (4 tot 6 jaar) worden door KleuterSinfonietta meegenomen in de wereld van opa Stradivarius en zingen, stampen en dansen mee (maximaal 40 kleuters). Deze concerten vinden plaats in samenwerking met het Concertgebouw.

Kinderconcerten: zo 28 okt 13.30 uur en za 3 nov 13.30 uur; Kinderen: € 7,50/ Volwassenen: € 10,-.

Kleuterconcert: zo 3 nov 13.30 uur; Kinderen: € 7,50/ Volwassenen: € 10,-.

Concerts for children and toddlers

Children who do not play the cello will also find plenty to enjoy at the Biennale. Cello8ctet Amsterdam will tear through the Bimhuis like a virtual cello storm. The question is: will everything turn out well in the end? (6+) The toddlers (4 to 6 years old) will be transported by KleuterSinfonietta into the world of Grandpa Stradivarius and will be invited to sing, stamp and dance along (maximum 40 toddlers). These concerts will take place in collaboration with the Concertgebouw. Concerts for children: Sunday 28 October 1.30 p.m.; Saturday 3 November 1.30 p.m. Concert for toddlers: Sunday 3 November 1.30 p.m.

Instantly print unparalleled arrangements
for 2 to 22 celli available exclusively
from Ovation Press.

Only Ovation Press has arrangements for cello ensemble of classical music's most beloved works including Bach's *Brandenburg Concerto No. 6*, the *Allegretto* from Beethoven's *Symphony No. 7*, Fauré's *Après un rêve* and more from Valter Dešpalj, Roland Pidoux, Hans Erik Deckert, Gerhard Roither, Stephen Watkins and Charles Jacot. Visit www.ovationpress.com now to see the complete catalog for cello ensemble - all available to instantly view and print at home.

GET 25% OFF YOUR
FIRST PURCHASE!

Use Coupon Code:
Cello2012

Ovation Press®
expect more from your score

WWW.OVATIONPRESS.COM

MUZIEKGEBOUW AAN 'T IJ

Cello-Klankspeeltuin!

Tijdens de Biënnale staat ook de Klankspeeltuin van het Muziekgebouw aan 't IJ in het teken van de cello! De klankinstallaties hebben allerlei cellogeluiden: prachtige donkere celloklanken en gekke, onverwachte elektronisch vervaarde geluiden.

Speciaal tijdens het festival kunnen kinderen en volwassenen spelenderwijs composities maken tijdens de workshop 'Speel met muziek'.

Extra openingstijden in de Cello-Klankspeeltuin

Op de volgende data zijn er workshops in de Klankspeeltuin:

zondag 28 oktober van 15.00 - 16.30 uur, na afloop van het kinderconcert Cellostorm
woensdag 31 oktober van 15.00 - 16.30 uur
zaterdag 3 november van 15.00 - 16.30 uur, na afloop van het kinderconcert Cellostorm

De workshop is toegankelijk voor kinderen (7+) en volwassenen. Voor passe-partouthouders is de workshop gratis, anderen betalen € 8,50 per persoon. De prijs voor kinderen en volwassenen is het hetzelfde. Het maximum aantal deelnemers is 25 personen per keer. Reserveren bij de kassa is gewenst.

Cello Klankspeeltuin

The Cello Klankspeeltuin (sound playground) of the Muziekgebouw aan 't IJ has taken the cello for its theme during the Biennial. The sound installations have all kinds of cello tones: gorgeous, dark cello sounds and crazy, unexpected electronically manipulated noises.

As a special event for the festival, children and adults can create compositions during the workshop 'Play with music'.

Extra opening times in the Cello Klankspeeltuin

There are workshops in the Sound Playground on the following dates:

Sunday 28 October from 3 p.m. to 4.30 p.m.,
after the children's concert Cello Storm
Wednesday 31 October from 3 p.m. to 4.30 p.m.
Saturday 3 November from 3 p.m. to 4.30 p.m.,
after the children's concert Cello Storm

The workshop is for children (7+) and adults. The entry price is € 8.50 per person. The workshop is free for passe-partout holders. The price is the same for children and adults. The maximum number of participants is 25 people per workshop. It is advisable to reserve places at the box office.

Nationaal Cello Concours 2012

The 2012 National Cello Competition

Het Nationaal cello Concours is onlosmakelijk verbonden met de Amsterdamse Cello Biënnale. Nederlands of in Nederland studerend cellotalent kan zich in drie rondes presenteren aan een internationale jury.

Verrassend veel kandidaten hebben zich weer aangemeld. Net als in voorgaande edities zullen zij zich gaan presenteren in een veelzijdig programma. In de **eerste ronde** kunnen de deelnemers kiezen uit een van de celloconcerten met strijkers van Luigi Boccherini en uit een van de concert-etudes van Michael Boekinik, verplichte werken zijn de Chiacona voor cello solo van Giuseppe Colombi – de alleroudste compositie voor cello – en drie van de recente *Mysterie Variations after Colombi*. De **tweede ronde** biedt naast sonates van Schubert of Brahms en een prelude van een van de laatste drie Bach-suites, als verplicht werk de compositie *Beatrice and the Nightingale* van Yannis Kyriakides, speciaal geschreven voor het Nationaal Cello Concours. Een grote belevenis wordt de **finale** op vrijdag 2 november, waarin de drie finalisten zich zullen profileren in het vermaarde Cello Concert in e van Edward Elgar, begeleid door het Symfonieorkest van het Conservatorium van Amsterdam onder leiding van Paul Watkins.

The National Cello Competition is an integral part of the Amsterdam Cello Biennale. Talented cellists of Dutch nationality or studying in the Netherlands will have the opportunity to present themselves to an international jury in three rounds.

This year there are once again surprisingly many entrants. As in the previous editions the candidates will present an extremely varied programme. In the **first round** they can choose one of Luigi Boccherini's concertos for cello and strings and one of the concert etudes by Mikhail Bukinik. Set works are the *Chiacona* for solo cello by Giuseppe Colombi – the earliest composition ever written for cello – and three of the recent *Mystery Variations after Colombi*. In the **second round**, besides sonatas by Schubert or Brahms and a prelude from one of the last three Bach suites, candidates will play the set work *Beatrice and the Nightingale* by Yannis Kyriakides, specially composed for the National Cello Competition. The **final** on Friday 2 November is sure to be an unforgettable experience, with the three finalists performing Edward Elgar's celebrated cello concerto in E minor, accompanied by the symphony orchestra of the Conservatory of Amsterdam, conducted by Paul Watkins.

Jury:
Colin Carr, Engeland
Valter Dešpalj, Kroatië
Xenia Jankovic, Servië
Floris Mijnders, Nederland
Tsuyoshi Tsutsumi, Japan
Chu Yi-Bing, China
Jan Willem Loot, Nederland (voorzitter)

1° prijs . . . . . € 8.000,-
2° prijs . . . . . € 6.000,-
3° prijs . . . . . € 4.000,-

Publieksprijs . . . . . € 1.000,-

Prijs voor de beste vertolking van de opdrachtcompositie . . . € 1.000,-

Aanmoedigingsprijs . . . . . € 2.000,-

Behalve eeuwige roem en geldprijzen wordt de laureaten ook een aantal concerten aangeboden, onder meer tijdens het Delft Chamber Music Festival, het Storioni Festival in Eindhoven, Heemstede, Delft en de Kleine Zaal van het Concertgebouw in Amsterdam. De Kronberg Academy biedt de 3 finalisten een plaats aan bij hun Cello Masterclasses.

De deelnemers aan het Nationaal Cello Concours staan vermeld op pagina 126-131, raadpleeg verder de website voor de definitieve indeling en tijden: www.amsterdamsecellobiennale.nl

Jury:
Colin Carr, Engeland
Valter Dešpalj, Croatia
Xenia Jankovic, Serbia
Floris Mijnders, the Netherlands
Tsuyoshi Tsutsumi, Japan
Chu Yi-Bing, China
Jan Willem Loot, the Netherlands (Chairman)

1st prize . . . . . € 8,000
2nd prize . . . . . € 6,000
3rd prize . . . . . € 4,000

Audience prize . . . . . € 1,000

Prize for best performance of the commissioned work: . . . € 1,000

Incentive prize . . . . . € 2,000

Besides immortal fame and cash prizes, the laureates will also be offered a number of concerts, including at the Delft Chamber Music Festival, the Storioni Festival in Eindhoven, Heemstede, Delft and in the Kleine Zaal of the Amsterdam Concertgebouw. The Kronberg Academy will offer the three finalists a place in its cello master classes.

The candidates of this year's National Cello Competition are listed with their biographies on pages 126-131. Keep an eye on the website for the definitive schedule.

Truls Mørk Andreas Brantelid

9.30 - ca. 16.45 uur, Grote Zaal
**Nationaal Cello Concours
eerste ronde**

Raadpleeg de website voor de indeling van deelnemers en tijden

Keep an eye on the website for the definitive schedule.

www.amsterdamsecellobiennale.nl
gratis

Met medewerking van het **Ragazze kwartet**

Luigi Boccherini (1743-1805)

Keuze uit de volgende twee werken:

Celloconcert in G, G 480;

- Allegro non troppo

- Adagio

- Allegro

Celloconcert in D, G 479

- Allegro

- Adagio Cantabile

- Allegro vivo

Michail Boekinik (1872-1947)

nr. 1 in e, nr. 2 in G, nr. 3 in D of nr. 4 in f

Giuseppe Colombi (1635-1694)

Chiacona voor cello solo

Drie composities uit de 31 Mystery Variations
after Colombi:

Pascal Dusapin (1955)

50 notes and 3 Variations

Fred Lerdahl (1943)

There and back again

Tan Dun (1957)

Chiacona after Colombi

19.00 uur, Entreehal
**Opening van de Amsterdamse
Cello Biënnale**

Cello8ctet Amsterdam

Tan Wei erhu

LeineRoebana dans:

Erik Bos, Rodney Kasandikromo, Thérèse

Zoekende and others

20.15 uur, Grote Zaal

Het Openingsconcert

Andreas Brantelid cello

Truls Mørk cello

Nederlands Philharmonisch Orkest

Otto Tausk dirigent

Tan Dun dirigent

€ 37,- / € 29,50

Pjotr Iljitsj Tsjaikovski (1840-1893)

Pezzo Capriccioso opus 62 (Brantelid)

Tan Dun (1957)

Four Secret Roads of Marco Polo voor orkest
en twaalf celli

- Misterioso Adagietto

- Misterioso Scherzo

- Misterioso Melanchonia

- Misterioso Generoso

pauze

Igor Stravinsky (1882-1971)

Suite nr. 2 voor orkest

- March

- Valse

- Polka

- Galop

Dmitri Sjostakovitsj (1906-1975)

Celloconcert nr. 1 in Es, opus 107 (Mørk)

- Allegretto

- Moderato

- Cadenza

- Allegro con moto.

Dit concert wordt rechtstreeks uitgezonden op
Radio 4 door Omroep Max en is ook te zien via
de webcast op www.radio4.nl

LeineRoebana (foto Deen van Meer)

Nationaal Cello Concours, eerste ronde

Iedere etappe van het Nationaal Cello Concours is een muzikale gebeurtenis die intensief wordt beleefd door spelers, jury en publiek. In deze eerste ronde profileren Nederlandse en in Nederland studerende cellotalenten zich in het Celloconcert in G, (G 480) of in D (G 479) van componist-cello Luigi Boccherini, met het Ragazze Kwartet in de rol van orkest. Daarnaast wagen zij zich aan één van de hoogromantische Concert Etudes van Michail Boekinik, een prominente figuur binnen de Russische celloschool van de vroege twintigste eeuw.

Heel bijzonder zijn de *Mystery Variations after Colombi*, oorspronkelijk geschreven voor de Finse cellist Anssi Karttunen, één van de eregasten in deze Biënnale. Karttunen was destijds aangedaan toen hij voor zijn vijftigste verjaardag deze cyclus van 31 miniatuurtjes kreeg aangeboden; alle componisten ervan kende hij al van eerdere samenwerkingen. Samen bieden de variaties een caleidoscopische blik in het verleden, gezien door de ogen van 31 componisten van deze tijd. Tegelijkertijd is het een blik in de toekomst, gezien vanuit het perspectief van de Italiaanse componist Giuseppe Colombi wiens *Chiacona* het vroegst gedateerde werk voor cello is. Sinds 2010 toert Karttunen langs de grote concertpodia om delen uit de cyclus ten gehore te brengen. 'Het is een ongelooflijke eer om het doorgeefluik te mogen zijn voor muziek die speciaal voor jou is geschreven', zo vertelde hij erover na een optreden in het Muziekgebouw aan't IJ.

De 31 *Mystery Variations* zijn commentaren op of variaties over de *Chiacona* van Colombi, dat zich op zijn beurt ook weer laat beluisteren als een serie mini-variaties over een herhalend harmonisch schema. Na de *Chiacona* spelen de concoursdeelnemers drie nieuw gecomponeerde variaties die hoge eisen stellen aan hun technische en theatrale kwaliteiten. In *50 notes and 3 Variations* van Pascal Dusapin klinkt iedere noot als een drama op zichzelf, Tan Dun behandelt in zijn *Chiacona* de cello als een oosterse citer en de Amerikaan Fred Lerdahl jaagt in *There and back again* de noten van Colombi door de tijdmachine, recht naar de 21ste eeuw en weer terug. [ST]

In this first round of the National Cello Competition – an intensive musical event for players, jury and audiences alike – Dutch and visiting cello students will tackle a broad array of required works: a Boccherini cello concerto, a Romantic 'concert etude' by Mikhail Bukinik – one of the key figures in the early twentieth-century Russian cello school – and three contemporary variations on a theme by the Italian early Baroque composer Giuseppe Colombi.

The *Mystery Variations after Colombi* form a fascinating work, composed in 2010 for the Finnish cellist Anssi Karttunen, one of the Amsterdam Cello Biennial's first guest artists. It is a set of 31 miniatures, each written by a composer whom the cellist had worked with in the past. The variations offer a kaleidoscopic glimpse into history, seen through the eyes of contemporary composers, while at the same time they look to the future, seen from the perspective of Colombi (1635-1694), whose *Ciacona* is the first identified work for solo cello.

The 31 *Mystery Variations* are commentaries or variations on Colombi's *ciacona*, in itself a series of mini-variations over a repeated harmonic scheme. Following the *Ciacona*, participants will perform three variations that put the players' technical and theatrical skills to the test. For Pascal Dusapin (1955), every note in '50 notes and 3 Variations' is a drama in itself; Tan Dun (1957) treats the cello as an oriental *cither*; in 'There and back again' the American Fred Lerdahl (1943) churns Colombi's notes through a time machine, straight to the 21st century.

Het Openingsconcert

Dat deze editie van de Amsterdamse Cello Biënnale een sterke hang heeft naar het (verre) Oosten bewijst het openingsconcert. Componist, dirigent en Artist in Residence Tan Dun bekleedt hier de rol van muzikale reis Leider en bruggenbouwer. Vanavond dirigeert hij zijn *Four Secret Roads of Marco Polo*, een compositie waarin de twaalf cellisten van het Nederlands Philharmonisch Orkest hun solistische kwaliteiten ten volle benutten. De klankwereld van oosterse tokkelinstrumenten is een bron van inspiratie voor de componist. Zelf zegt Tan Dun daarover: 'Iedere klank is een leven op zichzelf, ieder leven bestaat uit klank. In deze compositie werk ik deze gedachte uit door tokkelklanken te vergroten naar orkestrale klankkleuren en gebaren.'

Naast muziek uit het verre China biedt dit programma ook ruim plaats aan werk van Russische bodem. De avond opent met het beroemde *Pezzo Capriccioso* uit 1887 van Pjotr Iljitsj Tsjaikovski, gespeeld door Andreas Brantelid. De aanstormende Deense cellist kent de gevaren van het stuk: 'De virtueuze passages kunnen de *Pezzo* tot een karikaturaal circusnummer maken', zegt Brantelid, 'maar al die virtuositeit komt voort uit het lyrische, zwaarmoedige openingsgedeelte. Die gemoedsstand blijft voor mij de kern van het stuk.'

Als intermezzo klinkt de lichte ironie van de Tweede Suite voor orkest uit 1921 van Igor Stravinsky. Het betreft hier orkestraties van eenvoudige werkjes voor vierhandig piano, die Stravinsky tussen 1917 en 1921 voor zijn eigen kinderen schreef. De muziek bevindt zich ergens op een kruispunt tussen Russisch folklore en Frans neoclassicisme, met knipogen naar circuspolska en tango.

Slechts één keer, in 1962, zaten de naar de VS geëmigreerde Rus Igor Stravinsky en de door de Sovjetautoriteiten gemaltraiterde Rus Dmitri Sjostakovitsj naast elkaar aan de dis, in het kader van het enige bezoek dat Stravinsky in Rusland aflegde. Het gesprek tussen die twee wilde bepaald niet vlotten. Geen wonder; tussen hen hing het spreekwoordelijke IJzeren Gordijn. Sjostakovitsj kon niet als een vrij man spreken, maar dat kon hij wel in bedekte termen in zijn muziek. Zijn *Eerste Celloconcert*, dat hij in 1959 schreef voor zijn goede vriend Mstislav Rostropovitsj, getuigt van een David en Goliath-achtige strijd die Sjostakovitsj zijn leven lang met de Sovjetautoriteiten voerde. Indringend is het telkens terugkerende openingsmotief, bestaande uit de noten D-S-C-Bes, (D-S-C-H), de initialen van de componist, verklankt in de Duitse transcriptie van de cyrillic letters. Aan de Noorse cellogigant Truls Mørk hier de eer om in de huid van Sjostakovitsj te kruipen en het vileine steekspel aan te gaan. [ST]

This opening concert confirms the Oriental tint of this edition of the Amsterdam Cello Biennial. Composer, conductor and Artist in Residence Tan Dun assumes the role of musical tour guide. This evening he conducts the twelve cellists of the Netherlands Philharmonic Orchestra in his *Four Secret Roads of Marco Polo*. 'For this piece,' says the composer, 'my inspiration came from those sounds made on plucked instruments such as the sitar and pipa. Every sound is a life, and every life consists of sound. I transpose and expand these inspirations from plucking sounds to orchestral colours and gestures.'

The remainder of the programme highlights three Russian composers. The cellist Andreas Brantelid, who will perform Tchaikovsky's *Pezzo Capriccioso* (1887), remarks: 'The virtuoso passages could easily turn the *Pezzo* into a caricature, a circus act. But that virtuosity is derived from the lyrical, sombre opening section. This mood is for me the essence of the piece.'

Stravinsky's *Second Suite for orchestra* (1921) provides an ironic aside. The music – orchestrations of simple *quatre-mains* piano pieces – straddles the line between Russian folklore and French neoclassicism, with a wink at the polka and tango.

Behind the Iron Curtain, Dmitri Shostakovich was unable to freely speak his mind, but he managed to cloak his opinions in music. His *Cello Concerto No. 1*, written in 1959 for his friend Mstislav Rostropovich, depicts a David and Goliath-like struggle not unlike the one Shostakovich waged for most of his life against the Soviet authorities. The opening motif D-S-C-H is derived from the composers initials.

9.30 – 12.00 uur, Grote Zaal
**Nationaal Cello Concours
eerste ronde**(vervolg vrijdag 26 oktober)
gratis**13.00 uur**, Foyerdeck 1
**Nationaal Cello Concours
bekendmaking tweede ronde****14.00 uur**, Bimhuis en Kleine Zaal
Masterclasses**Truls Mørk** (Bimhuis)**Tsuyoshi Tsutsumi** (Kleine Zaal)

€ 15,-/ € 12,-

16.15 uur, Grote Zaal
Mini-concert met Mega KCO
met **Martin Fondse** en **Cello8ctet Amsterdam**
gratis

Honderdveertig cellospelende kinderen uit het hele land zijn verzameld in het Mega Kinder Cello Orkest. Samen met het Cello8ctet Amsterdam werd onder leiding van componist en jazzmusicus Martin Fondse in vier regio's voor dit concert gerepeteerd. Zelf zegt Fondse over dit project: 'Wat ik de jonge cellisten mee wil geven is dat muziek maken niet voor niets 'spelen' heet. Dat een mega-orkest heel klein kan klinken, maar ook heel groots! Cello's klinken heel goed samen met andere cello's. Maar misschien speel ik ook wel op mijn vibrandoneon...'

One hundred and forty cello-playing children from throughout the Netherlands have been gathered together to form the Mega Children's Cello Orchestra. Rehearsals for this concert will have been held in four different regions of the Netherlands together with the Cello8ctet Amsterdam and under the direction of the composer and jazz musician Martin Fondse. To quote Fondse's own words on this project: 'I would like to share with these young cellists that it isn't just by chance that musicmaking is called 'playing'. Also that a mega orchestra can play incredibly softly, but also extremely loudly! Cellos sound great together with other cellos. But perhaps I will also play on my vibrandoneon...'

Voorafgaand aan het concert is er in de Entreehal 1 tussen 18.30 – 20.30 uur een Chinees Buffet (niet bij de prijs van het concert inbegrepen)

21.00 uur, Grote Zaal**The Map****Anssi Karttunen** cello**Orkest van het Conservatorium Amsterdam****Tan Dun** dirigent

€ 32,-/ € 25,50

Tan Dun (1957)*The Map*, concert voor cello, video en orkest- *Nuo* (Ghost Dance and Cry-singing)- *Blowing Leaf*- *Daliuzi* (Cymbal Coloring)- *Miao Suona* (Pipe)- *Feige* (Antiphonal Songs)- *Interlude: Mapping the Portrait*- *Stone Drums*- *Tongue-Singing*- *Lusheng* (Mouth Organ)**23.30 uur**, Bimhuis**Late Night One****Vincent Courtois** cello**Jérôme Pernoo** cello

€ 15,-/ € 12,-

Vincent Courtois is een graag geziene gast op de jazzfestivals in de hele wereld, Jérôme Pernoo is een van de meest veelzijdige cellisten van zijn generatie - en niet alleen in het ijzeren repertoire!

Two French top cellists will put their skills to the test. Vincent Courtois is a popular guest at jazz festivals throughout the world and Jérôme Pernoo is one of the most versatile cellists of his generation - and not just in the mainstream repertoire!

The Map van Tan Dun

Met het multimediale project *The Map* brengt Tan Dun een eerbetoon aan de volksmuziek uit de zuid-Chinese provincie Hunan, waar hij opgroeide. De negendelige compositie berust op een interactie op afstand tussen de solocellist en orkestmusici enerzijds en enkele op video opgenomen muzikanten uit de etnische minderheden Tujia, Miao en Dong anderzijds. De cellist, spelende uit een partituur in westerse notatie, gaat telkens weer de dialoog aan met de soms eeuwenoude muzikaal-rituele uitingen van de Chinese zangers, slagwerkers en mond-organisten.

Tan Dun begon aan deze persoonlijke zoektocht in 1981, toen hij nog aan het conservatorium van Beijing studeerde en naar Hunan terugkeerde om volksliederen te verzamelen. Krap twintig jaar later besloot hij voor een compositieopdracht van het Boston Symphony Orchestra en cellist Yo-Yo Ma de musicerende boeren uit zijn jeugd te koppelen aan het symfonieorkest. Hierdoor ontstond volgens de componist 'een ontmoeting tussen verschillende tijden, culturen en ruimtes'. De wereldpremière vond begin 2003 plaats in Boston.

Solist vanavond is de Fin Anssi Karttunen, die al bijna een eeuw met Tan Dun samenwerkt. Karttunen was al van de partij op 21 november 2003 tijdens een unieke uitvoering voor tienduizend toeschouwers in de autonome prefectuur Xiangxi, de streek in Hunan waar de volksmuzikanten vandaan komen. 'Bij elke uitvoering van *The Map* keer ik in gedachte terug naar Hunan', zegt Karttunen. 'Dit bezoek aan de roots van Tan Dun gaf mij een gevoel van zekerheid en een levenservaring die mij altijd begeleiden. De grote dramatische kracht van Tan Duns muziek komt niet voort uit compositorische systemen, maar uit zijn Chinese erfenis.'

De cellopartij doet vaak Chinees aan en bevat talloze glissandi. Karttunen: 'Ik moest nieuwe speeltechnieken op de cello leren. Tan Dun verzocht mij de Europese glissandi te vergeten. In plaats daarvan wil hij tonen met een specifieke articulatie die bijvoorbeeld naar de Chinese opera verwijst. Bij die articulatie hoort vaak een glissando, soms zo kort dat je het nauwelijks hoort, soms heel lang als in de stembuiging van een zanger. Tijdens de repetities zingt Tan Dun het allemaal voor. Dit maakt het zeer gemakkelijk voor westerse musici om te begrijpen wat hij bedoelt.' [MK]

With the multimedia project *The Map*, Tan Dun pays homage to the Chinese folk music of his youth. The nine-movement composition is based on the counterpoint between solo cello, orchestra and video-recorded musicians belonging to the Tujia, Miao and Dong ethnic minorities. The cellist (his part scored in Western notation) enters into dialogue with ancient musical rituals of the Chinese singers, percussionists and mouth-organ players.

Tan's quest began in the winter of 1981, while a student at Beijing's Central Conservatory. He returned to his home province in Hunan to collect folk songs. It was not until 20 years later that he started working this piece for the cellist Yo-Yo Ma and the Boston Symphony Orchestra. It became, says the composer, 'a meeting between different media, different time-spaces and different cultures.'

This evening's soloist is the Finnish cellist Anssi Karttunen, who has worked together with Tan Dun for some twenty-five years. Karttunen appeared in a unique performance of the work in the autonomous prefecture of Xiangxi, in Hunan province in 2003. 'My old French cello follows *The Map* to Xiangxi,' says Karttunen. 'The immense dramatic power of Tan Dun's music does not stem from a compositional system, but from his Chinese heritage.'

Karttunen: 'I had to learn new playing techniques. Tan Dun asked me to forget European-style glissandi; what he is looking for is a specific articulation that refers to Chinese opera. This articulation often uses its own sort of glissando, sometimes so short that you hardly hear it, sometimes drawn out, imitating a singer's inflections. Tan demonstrates it during the rehearsals, making it easy for Western musicians to understand the effect he's after.'

09.30 uur, Grote Zaal
Bach & Breakfast
David Geringas cello
€ 15,-/ € 12,-

Johann Sebastian Bach (1685-1750)
Suite nr. 4 in Es, BWV 1010
- Prélude
- Allemande
- Courante
- Sarabande
- Bourrée
- Gigue

10.15 uur, Grote Zaal en Bimhuis
Masterclasses
Colin Carr (Grote Zaal)
Anssi Karttunen (Bimhuis)
€ 15,-/ € 12,-

12.30 - 13.15 uur, Kleine Zaal
Anner Bijlsma in gesprek met...
gratis

13.30 uur, Bimhuis
Cellostorm
kindervoorstelling (6+) première
Cello8ctet Amsterdam
Dagmar Slagmolen regie
kinderen € 7,50/ volwassenen € 10,-
Ensemble in Residence Cello8ctet Amsterdam
speelt hier een bevlogen voorstelling voor
iedereen van zes jaar en ouder. In de regie
van Dagmar Slagmolen storten zij zich in
een stormachtig verhaal over een eenzame
duif op een lange tocht vol avonturen,
ontberingen en talloze geluiden: woest en
verstild, liefvallig en angstaanjagend. Waar
zal duif neerstrijken en rust vinden? Een
beeldende voorstelling over eenzaamheid en
vriendschap in samenwerking met Oorkaan.
Ensemble in Residence Cello8ctet Amsterdam
give an inspiring performance for everyone aged
six years and older. The cellists are swept up into
a tempestuous tale about a lonely dove on a long
journey full of adventures, hardships and countless
sounds: from savage to tranquil, sweet to terrifying.
An expressive performance about loneliness and
friendship in collaboration with Oorkaan.

13.30 uur, Kleine Zaal
Album, nieuwe Nederlandse muziek
n.t.b. amateurcellisten en -pianisten
Doris Hochscheid cello
Frans van Ruth piano
gratis

15.00 uur, Klankspeeltuin
Cello-Klankspeeltuin
Speciaal tijdens het festival kunnen kinderen
en volwassenen spelenderwijs composities
maken tijdens de workshop 'speel met muziek'.
kinderen/volwassenen: € 8,50

15.00 uur, Grote Zaal
Slowly Rocking
Roel Dieltiens cello
Hidemi Suzuki cello
B'Rock / Baroque Orchestra Gent
€ 26,-/ € 21,-

Antonio Vivaldi (1678-1741)
Celloconcert in c, RV 401 (Dieltiens)
- Allegro non molto
- Adagio
- Allegro non molto

Antonio Vivaldi
Cellosonate in e, RV 40 (Dieltiens)
- Largo
- Allegro
- Largo
- Allegro

John Cage (1912-1992)
uit *String Quartet in Four Parts*: (bewerking
voor barokorkest door Frank Agsteribbe)
- Quietly flowing along
- Slowly Rocking
- Quodlibet

Carl Philipp Emanuel Bach (1714-1788)
Celloconcert in A, Wq 172 (Suzuki)
- Allegro
- Largo
- Allegro assai

Dit concert wordt opgenomen door Omroep
MAX en op een later tijdstip uitgezonden op
Radio 4

Hidemi Suzuki

Roel Dieltiens

Larissa Groeneveld

Jakob Koranyi

Album

(Amateur)cellisten kunnen zich gelukkig prijzen met een fantastisch repertoire dat meerdere stijlperiodes omvat. En toch: tot voor kort ontbrak het aan een nieuw, eigenzinnig, Nederlands cellogeluid. Celliste Doris Hochscheid en pianist Frans van Ruth, die al jaren met veel succes een lans breken voor Nederlandse cellowerken van bijvoorbeeld Henriette Bosmans, Rudolf Escher, Matthijs Vermeulen en Willem Pijper, zorgen nu voor een intensieve verjongingskuur van het Nederlandse repertoire voor cello en piano. Aan liefst dertig componisten, rijp en groen, vroegen zij zeer onlangs om voor hun project Album een kort werk te schrijven, met een volstrekt persoonlijke signatuur, maar rekening houdend met de technische limieten van amateurcellisten en –pianisten.

Hochscheid: 'Al jaren krijgen wij via onze website verzoeken van amateurcellisten en cello docenten die naarstig op zoek zijn naar interessant nieuw Nederlands repertoire. Met dit project kan nu daadwerkelijk in die behoefte worden voorzien. Als aanloop naar deze Biënnale organiseren wij op een viertal plaatsen in Nederland masterclasses, waar we samen met amateurduo's de stukken onder de loep nemen. Waar mogelijk vragen we de componisten om zich erbij te voegen, want voor een musicus is niets zo waardevol als het ontvangen van speelaanwijzingen uit de allereerste hand.'

Tijdens dit concert laat een selectie van Nederlandse amateurduo's het publiek kennismaken met het kersverse repertoire. Voor wie de smaak ervan te pakken krijgt is het eerste deel van het album na het concert verkrijgbaar. Ook zullen Hochscheid en Van Ruth bij deze gelegenheid werken van hun vijfde cd in de serie Dutch Cello Sonatas 1900-1950 presenteren. Zie verder: www.cellosonata.nl [ST]

Cellists, both amateur and professional, enjoy a broad repertoire spanning many stylistic periods. But until recently there was a dearth of new cello music from the Netherlands. Cellist Doris Hochscheid and pianist Frans van Ruth, long-standing advocates of cello works by Dutch composers Henriette Bosmans, Rudolf Escher, Matthijs Vermeulen and Willem Pijper, have now invigorated the Dutch cello sound with music by some thirty composers, young and old. Each of the short works in *Album* has a unique signature while always keeping in mind the technical limitations of amateur cellists and pianists.

Hochscheid: 'For years our website has been bombarded with requests from amateur players and cello teachers for interesting new Dutch repertoire. This project fills that gap. In the run-up to the Cello Biennial we have organized masterclasses throughout the country, where together with amateur duos we examine the pieces in greater detail. Wherever possible, we have invited the composers to be present as well, because nothing is as valuable to a performing musician as first-hand contact with the composer.'

This concert offers a number of Dutch amateur cello/piano duos the opportunity to introduce some of these fresh new works. Listeners taken by this selection might be tempted to purchase the first CD of the series after the concert. Hochscheid and Van Ruth will also take this opportunity to present their fifth CD in the series *Dutch Cello Sonatas* 1900-1950.

For more information, see www.cellosonata.nl

Slowly Rocking

Met een beetje goede wil zijn Antonio Vivaldi en Carl Philipp Emanuel Bach te beschouwen als de rocksterren van hun tijd; beiden waren meesters in muziek vol virtuositeit en felle contrasten. In dit programma krijgen deze barokkers tegenwicht met drie delen uit het *String Quartet in Four Parts* van John Cage, een compositie die volgens Cage 'de stilte prijst zonder haar daadwerkelijk te gebruiken'. Het glasachtige tweede deel, *Slowly Rocking*, vereist een non-vibratospel dat een kolfje naar de hand is voor barokstrijkers.

'Het Concert in c-klein en de Sonate in e-klein waren de eerste werken van Vivaldi die ik als student leerde kennen', herinnert de Vlaamse cellist Roel Dieltiens zich. 'Volgens mijn toenmalige leraar, André Messens (aan wie ik trouwens alles te danken heb), pasten die werken perfect in een bepaalde pedagogische methode. Ik was toen een laatbloeier en speelde nog helemaal niet zo goed. Het was pas enkele decennia later, dat ik als professioneel cellist die didactische componist van toen vanuit een heel andere hoek onder de loep nam. Wat een ontdekking! Mijn saai school-Vivaldi ontvouwde zich tot een ronduit geniaal musicus, eenvoudig op het gebied van harmonie en ritme, maar met een uitgekende strategie en een groot gevoel voor theatrale en dramatische wetmatigheden. Hij schreef wondermooie melodieën die de emoties zonder omwegen aanspreken. Echte cello muziek dus.'

Of het Concert in A van Carl Philipp Emanuel Bach ook 'echte cello muziek' is, valt te betwijfelen. 'De partijen zijn zo geschreven dat ze ook kunnen worden uitgevoerd op fluit of klavecimbel' weet barokcellist Hidemi Suzuki. 'Of ze nu wel of niet voor de cello zijn bedacht maakt voor mij niet zo veel uit; wat telt is dat de cello destijds een serieuze kandidaat was voor de solopartij'. Zelf hecht Suzuki grote waarde aan de muziek van C.P.E. Bach: 'Vaak zijn we geneigd om ons bezig te houden met de Suites van J.S. Bach en vandaaruit de sprong te maken naar Boccherini, Haydn en het romantische repertoire. Maar het is bekend dat Haydn sterk beïnvloed is door de muziek van C.P.E. Bach, vooral in zijn vroegere werken. In de historische stroom van achttiende-eeuwse cello muziek moeten deze concerten van C.P.E. Bach dus als mijlpalen worden toegevoegd.' Hidemi Suzuki voegt in dit concert de daad bij het woord. [ST]

In this programme, the Baroque composers Antonio Vivaldi and Carl Philipp Emanuel Bach – masters of virtuosity and sharp contrasts – are juxtaposed against three movements from John Cage's *String Quartet in Four Parts*. 'Without actually using silence,' said the composer, 'I should like to praise it.' The glass-like second movement requires the musicians to play without vibrato, a technique that suits Baroque string players to a T.

'The Concerto in C minor and the Sonata in E minor were the first pieces by Vivaldi I studied,' recalls the Flemish cellist Roel Dieltiens. 'They were part of a certain pedagogical method, but only many years later, as professional cellist, did I discover that my boring 'school Vivaldi' was in fact a musical genius: harmonically and rhythmically simple but with an ingenious strategy, as well as a keen sense for theatrical and dramatic effects.'

Whether the Concerto in A by CPE Bach was initially conceived as a cello concerto or not is, for Baroque cellist Hidemi Suzuki, neither here nor there. Bach's concertos 'are composed in a particular way that the solo part is possible to alternate either with flute or harpsichord. It does not affect what we can do with the piece.' Suzuki is quick to express his admiration for CPE Bach's music: 'We [cellists] tend to focus on the Suites of JS Bach and then leap directly to Boccherini, Haydn and the romantic repertoire. But the three concertos by CPE Bach are a sort of milestone linking the elder Bach and Haydn.'

17.00 uur, Grote Zaal

TAKE FIVE
Snow in June - Tan Dun

Jacob Koranyi cello
Larissa Groeneveld cello
Gwyneth Wentink harp
CvA Percussion slagwerk:
Arend Bruijn, Michiel Buijsse, Bence Major,
Sebastiaan Molenaar

Andrea Leine & Harijono Roebana
choreografie (première)

LeineRoebana dans:
Erik Bos, Luana van Eekeren, Tim Persent,
Swantje Schäuble, Heather Ware

Dance Forum Taipei dans:
Kai-yun Chen, Yi-Wei Lo
€ 15,-/ € 12,-

Györgi Ligeti (1923 – 2006)

Sonate voor cello solo
- *Dialogo*
- *Capriccio*

Yannis Kyriakides (1969)

Body of words (wereldpremière) voor cello en
elektronica

Theo Loevendie (1930)

Three Movements for Harp and cello
(wereldpremière)
- *Ben ritmico*
- $\text{♩} = 58$
- $\text{♩} = 100$

Tan Dun (1957)

Elegy, Snow in June voor cello, vier slagwerkers
en dans

Dit concert wordt opgenomen door Omroep
MAX en op een later tijdstip uitgezonden op
Radio 4.

19.00 uur, Kleine Zaal

Fringe
**Studenten van The Junior Music Academy of
Stockholm**
gratis

20.15 uur, Grote Zaal

Chopin en Franchomme

Natalia Gutman cello
Sietse-Jan Weijenberg cello
Elisso Virsaladze piano
Yun-Yang Lee piano
Ragazze Kwartet
Ying Lai Green contrabas
€ 32,-/ € 25,50

Frédéric Chopin (1810-1849)

Introduction et Polonaise brillante opus 3
(Weijenberg)

Chopin/Franchomme

Etude nr. 7 in cis, opus 25 (Weijenberg)
- *Lento*

Auguste Franchomme (1808-1884)

*Fantasie sur Le 'Chant d'Adieux', opus 9 voor
cello en strijkers* (Weijenberg)

Chopin/Franchomme

*Grand Duo Concertante sur thèmes de
'Robert le Diable' de Meyerbeer* (Gutman)

pauze

Frédéric Chopin

Sonate in g voor piano en cello, opus 65
(Gutman)
- *Allegro moderato*
- *Scherzo*
- *Largo*
- *Finale: Allegro*

Dit concert wordt rechtstreeks uitgezonden
door Omroep Max op Radio 4

TAKE FIVE - Snow in June

Kan het midden in de zomer sneeuwen? Wel in
de wereld van Tan Dun. Zijn *Elegy, Snow in June*
refereert aan een dertiende-eeuws Chinees drama,
waarin een onschuldige vrouw ter dood wordt
veroordeeld. Voordat zij sterft, voorspelt zij dat haar
bloed hemelwaarts zal stijgen en terug zal keren in
de vorm van hevige sneeuwval, met alle gevolgen
van dien. Voor Tan Dun symboliseert dit verhaal de
massaslachting die op 4 juni 1989 plaatsvond op het
Plein van de Hemelse Vrede in Beijing. De *Elegy* is
volgens hem op te vatten als een klagzang voor
onschuldige slachtoffers wereldwijd. Speciaal voor deze
Biënnale creëerden Andrea Leine en Harijono Roebana
een nieuwe choreografie.

Ook aan de *Sonate* voor cello solo uit 1948-1953 van
Györgi Ligeti (1923) kleeft een verhaal van repressie.
De Sovjetautoriteiten, die de scepter zwaaiden in het
naoorlogse Hongarije, vonden de compositie niet door
de beugel kunnen. Had de *Sonate* mogelijk een te
sterk elegisch karakter? Volgens de jonge cellist Jacob
Koranyi is het maar net hoe je het stuk uitvoert: 'Het is
ongelooflijk hoe uiteenlopend en toch overtuigend de
Sonate van Ligeti klinkt wanneer het door verschillende
cellisten wordt gespeeld; daarmee bewijst het stuk
zijn grote kwaliteit.' De eerste keer dat Koranyi de
Sonate voor cello solo hoorde was hij er meteen door
gegrepen: 'Ik kan me volledig identificeren met de vele
gemoedstoestanden die het stuk biedt. Inmiddels is
het echt een lijfstuk van me geworden waar ik telkens
opnieuw naar terugkeer.'

Op het programma staan verder twee
wereldpremières. Op verzoek van de Biënnale schreef
de Grieks-Nederlandse componist Yannis Kyriakides
(1969) *Body of Words* voor cello en elektronica. Volgens
de componist gaat het stuk over de handeling van het
spreken en de wijze waarop de woorden resoneren in
het lichaam. De cello ziet hij daarbij als een surrogaat
van een innerlijke stem, maar wat deze stem zegt valt
voor een buitenstaander niet te ontcijferen.

'De cello heeft voor mij geen geheimen', zegt Theo
Loevendie naar aanleiding van zijn nieuwe compositie
Three Movements for Harp and Cello. 'Dat dacht ik ook
van de harp. Maar het bleek een heksentoer om voor
het in principe diatonische instrument goed te schrijven
in een chromatische context, zonder dat de harpiste,
hoe goed ook, transformeert tot een ballerina die
met beide benen in de knoop toch nog samenhang
probeert te suggereren.' Geen dans bij Loevendie, en
misschien is dat maar goed ook... [ST]

Can it snow in the middle of the
summer? In Tan Dun's world it can.
His *Elegy, Snow in June* refers to a
thirteenth-century Chinese drama
in which an innocent woman is
sentenced to death. Before she dies,
she predicts that her blood will rise
to heaven, returning in the form of a
massive blizzard. For Tan Dun, this tale
symbolizes the 1989 Tiananmen Square
massacre in Beijing, and can be seen as
a lament for innocent victims worldwide.
Andrea Leine and Harijono Roebana
create special for the Biennial a new
choreography on *Snow in June*.

Ligeti's *Sonata for Cello* is likewise
associated with the theme of repression.
The Soviet authorities dismissed the
work as having an overly elegiac
character. But according to the cellist
Jacob Koranyi it depends on how the
work is performed: 'It is amazing how
varied and yet how convincing Ligeti's
sonata sounds when it's played by
different cellists; this testifies to the
work's quality.'

The programme also includes two
world premieres. Yannis Kyriakides'
Body of Words for cello and electronics,
commissioned by the Biennial, 'is about
words and the act of speaking, and how
this resonates within the body. In this
work, the cello becomes a surrogate for
an inner voice. The electronics are raw
and visceral; the cello is self-reflective, it
speaks but we cannot decipher it.'

'The cello has no secrets for me,' says
Theo Loevendie. 'I thought the same
held true for the harp. But it is devilishly
difficult to write well for a basically
diatonic instrument within a chromatic
context, without turning the harpist into a
ballerina.'

Chopin en Francomme

Chapeau bas, Messieurs, un génie! – ‘Hoeden af, een genie!’ Zo luidde de loftuiting van Robert Schumann in de *Allgemeine Musik Zeitung* op Frédéric Chopin. Laatstgenoemde voelde zich bijzonder opgelaten met de veelvuldige bewieroking van zijn Duitse collega, omdat hij er een sterk labiele geest achter vermoedde. Meer op zijn gemak was Chopin met zijn grote vriend Auguste-Joseph Francomme, Frans cellist en componist, die hij in 1831 ontmoette bij hun gemeenschappelijke vriend Franz Liszt. Chopin-biograaf Adam Zamoyski schrijft over Francomme dat hij ‘eerder een gewone musicus was dan een virtuoos, een rustige man die afkeer had van opsmuk en overdrijving, zowel bij mensen als in de muziek.’ De eerste keer dat Francomme het spel van Chopin hoorde, zo stelt Zamoyski, ‘begreep hij hem onmiddellijk.’

Deze liefde op het eerste gehoor resulteerde in een boeiende samenwerking. Chopin schreef voor Francomme zijn Sonate in g opus 65, samen schreven zij onder meer het Grand Duo Concertante voor piano en cello, gebaseerd op Meyerbeer's opera *Robert le Diable*. Voor in dit festivalboek staat het artikel van Anner Bijlsma over Chopin en Francomme, waarin hij een ronkende recensie van Robert Schumann over het Grand Duo citeert.

Sietse-Jan Weijenberg één van de cellisten van dit concert, beschouwt het als een eer en een avontuur om zich mede te mogen ontfermen over de klankwereld van het illustere tweetal. ‘De pianowerken van Chopin hebben soms melodieën waar zelfs strijkers verliefd op worden,’ aldus Weijenberg. ‘De prachtigste etudes, nocturnes of walsen zijn dan ook gretig ingelijfd in ons strijkersrepertoire. Mijn eerste aanraking met de Introduction et Polonaise Brillante van Chopin was een virtuoze opname van Feuermann, die zijn eigen bewerking van het stuk speelde. Verschillende cellisten hebben het stuk bewerkt, vaak om de aandacht van de piano weg te snoepen en zichzelf in de spotlights te kunnen manoeuvreren. Maar juist door de onschuld en puurheid van de originele versie is die misschien wel het mooist.’ [ST]

Frederic Chopin met the French cellist and composer Auguste-Joseph Francomme in 1831 via their mutual friend Franz Liszt. The Chopin biographer Adam Zamoyski wrote of Francomme that ‘he was more an ordinary musician than a virtuoso, a quiet man who loathed garishness and exaggeration, in people as well as in music.’ The first time Francomme heard Chopin play, says the author, ‘he understood him at once.’

This mutual admiration led to a longstanding friendship and musical collaboration. Chopin wrote his Sonata in G minor, Op. 65 for Francomme, and together they composed the Grand Duo Concertante for piano and cello, based on Meyerbeer's opera Robert le Diable. Anner Bijlsma's article on Chopin and Francomme (See Bijlsma's article in this book) includes a glowing review of the Grande Duo by Robert Schumann.

Sietse-Jan Weijenberg, one of the cellists featured in this evening's concert, sees it as an honour and an adventure to delve into the sound world of this illustrious duo. ‘String players often fall in love with melodies from Chopin's piano works. The most splendid etudes, nocturnes or waltzes have also made their way into our string repertoire. My first brush with Chopin's Introduction and Polonaise brillante was a virtuosic recording by Emanuel Feuermann, playing his own arrangement. Various cellists have arranged the piece, shortchanging the piano in an attempt to manoeuvre themselves further into the limelight. But it is the innocence and purity of the original that makes it perhaps the best version of all.’

Tsuyoshi Tsutsumi

Sietse-Jan Weijenberg

Natalia Gutman

09.30 uur, Grote Zaal
Bach & Breakfast

Hidemi Suzuki cello
€ 15,- / € 12,-

Johann Sebastian Bach (1685-1750)
Suite nr. 1 in G, BWV 1007
- *Prélude*
- *Allemande*
- *Courante*
- *Sarabande*
- *Menuet*
- *Gigue*

10.15 uur, Bimhuis en Kleine Zaal
Masterclasses

Sol Gabetta (Bimhuis)
Xenia Jankovic (Kleine Zaal)
€ 15,- / € 12,-

12.30 uur, Bimhuis
Anner Bijlsma in gesprek met...
gratis

13.30 uur, Kleine Zaal
Fringe/Open Podium
gratis

15.00 uur, Grote Zaal
Het Eerste Recital

Andreas Brantelid cello
Colin Carr cello
Sol Gabetta cello
Paul Watkins cello
Thomas Sauer piano
Huw Watkins piano
€ 26,- / € 21,-

Robert Schumann (1810-1856)
Adagio en Allegro voor cello en piano,
opus 70 (Brantelid)

Felix Mendelssohn (1809-1847)
Sonate voor cello en piano in Bes, opus 45
(Carr)
- *Allegro Vivace*
- *Andante*
- *Allegro assai*

Toru Takemitsu (1930-1996)
Orion voor cello en piano (Watkins)

Pēteris Vasks (1946)
Das Buch voor cello solo (Gabetta)
- *Fortissimo*
- *Pianissimo*

Dit concert wordt opgenomen door omroep
MAX en op een later tijdstip uitgezonden op
Radio 4.

17.00 uur, Grote Zaal
**TAKE FIVE
Nipponari**
Tsuyoshi Tsutsumi cello
Harrie Starreveld shakuhachi
Makiko Goto koto
€ 26,- / € 21,-

Teruaki Suzuki (1958)
Solo Sonate voor cello

Michio Mamiya (1929)
Kio for cello and shakuhachi

Toshiro Mayuzumi (1929-1997)
Bunraku voor cello solo, 1960

En verder:
rituele muziek en volksmuziek uit Japan voor
cello, shakuhachi en koto.

Dit concert wordt opgenomen door omroep
MAX en op een later tijdstip uitgezonden op
Radio 4.

19.00 uur, Kleine Zaal
Fringe

Tan Wei erhu
gratis
Tan Wei is een van de bekendste bespelers
van de erhu, een knievedel die immens
populair is in China. Zij komt naar de Biënnale
op uitnodiging van Artist in Residence Tan
Dun, die vaak voor zijn cello solopartijen de
erhu als klankvoorbeeld neemt. Tan Wei speelt
donderdag in het *Crouching Tiger Concerto*
met het Nederlands Symfonieorkest onder
leiding van Tan Dun, maar hier geeft ze een
solorecital.

Tan Wei is one of the most renowned players of
the erhu, a knee viol that is immensely popular in
Chinese classical, traditional and popular music.
She makes her appearance at the Biennial at the
invitation of its Artist in Residence Tan Dun, who
often uses the sound of the erhu as a model for his
solo cello parts. Tan Wei will also play on Thursday
in the *Crouching Tiger Concerto* with the Netherlands
Symphony Orchestra conducted by Tan Dun, but on
this occasion she will give a solo recital.

20.15 uur, Grote Zaal
Gabetta en Wallfisch

Sol Gabetta cello
Dai Miyata cello
Jacob Koranyi cello
Kaori Yamagami cello
Raphael Wallfisch cello
Candida Thompson concertmeester en
artistieke leiding
Amsterdam Sinfonietta

Sergej Prokofjev (1891-1953)
Uit: Visions Fugitives opus 22a, bewerkt voor
strijkorkest door Rudolf Barsjai
- *Lentamente*
- *Animato*
- *Commodo*
- *Ridicolosamente*
- *Con vivacita*
- *Feroce tallone*
- *Inquieto*
- *Dolente*

Pēteris Vasks (1946)
Klātbūtne* voor cello en strijkorkest
(Nederlandse première) (Gabetta)
- *Andante cantabile*
- *Allegro marcato*
- *Adagio*

pauze

David Popper (1843-1913)
Requiem voor 3 cello's en strijkers opus 66
(Miyata, Koranyi, Yamagami)

Robert Schumann (1810-1856)
Celloconcert in a, opus 129 versie met
strijkorkest van Arthur Lillienthal (Wallfisch)
- *Nicht zu schnell*
- *Langsam*
- *Sehr Lebhaft*

* *Klātbūtne* is geschreven voor Sol Gabetta in
opdracht van de Amsterdamse Cello Biënnale,
Amsterdam Sinfonietta en het Istanbul
International Music Festival. Het opdrachtwerk
kwam tot stand mede dankzij een bijdrage
van de Eduard van Beinum Stichting.

Dit concert wordt rechtstreeks uitgezonden
door Omroep Max op Radio 4.

Het Eerste Recital

Twee oude bekende composities en twee recentere vormen tezamen dit recital, waarbij voor alle uitvoerenden geldt dat ze een heel speciale band hebben met het door hen te spelen werk.

Robert Schumann schreef zijn *Adagio* en *Allegro* oorspronkelijk voor hoorn en piano, maar de muziek wordt minstens zo vaak uitgevoerd door (alt)viool of cello en piano. Cellist Andreas Brantelid: 'Schumann schreef een soort bovenmenselijke muziek en dat geldt ook voor deze twee delen. Wanneer ik dit speel, stop ik vanzelf met nadenken. De muziek neemt me altijd weer mee naar een onbekende bestemming.'

Colin Carr zegt een zwak te hebben voor Mendelssohns *Eerste sonate* in Bes voor cello en piano. 'Dit stuk getuigt van een onweerstaanbare melodische inventiviteit, het hele stuk ademt gratie en elegantie. De hoekdelen vallen op door hun zangerige thema's en hun kunstige transformaties, maar het is vooral het prachtige *Andante* dat het stuk een hart geeft vol verlangen en eenvoudige schoonheid.'

Van een onardse schoonheid en een diepe eenzaamheid is de compositie *Orion* voor cello en piano van Toru Takemitsu, de Japanse componist die een brug sloeg tussen een Frans klankkleuridoom en de klankesthetiek van de Japanse traditionele muziek. Oorspronkelijk maakte het werk deel uit van de compositie *Orion and Pleiades* voor cello en orkest uit 1984. Het stuk is een meditatie over de mythologische Orion die per abuis door Artemis met een pijl werd gedood en daarna door haar in de hemel werd bijgezet. Sindsdien jaagt hij zonder succes op de Pleiaden, de sterrennymfen, die tot in de eeuwigheid hun eigen koers blijven volgen.

Een andere vorm van eenzaamheid klinkt door in *Das Buch*, een compositie uit 1978 van de Letse componist Pēteris Vasks. Het tweedelige stuk getuigt van negatieve krachten en een louterende weg naar licht en liefde. Voor celliste Sol Gabetta is *Das Buch* een lijfstuk en ze zette het ook op cd. Vasks is haar diep dankbaar voor de lezing die zij van *Das Buch* geeft. Hij schreef hierover: 'Dank, Sol, voor jouw aanwezigheid in iedere toon, iedere streek en iedere ademtocht. Jij brengt licht in onze duistere wereld.' [ST]

Two time-honoured repertoire pieces and two more recent works: each of the performers has a special bond with the work he or she will perform.

Robert Schumann originally composed the *Adagio and Allegro* for horn and piano, but the work is just as often performed by the violin, viola or cello. Andreas Brantelid: 'Schumann wrote a kind of otherworldly music, and it always transports me to an unknown destination.'

Colin Carr has a soft spot for Mendelssohn's early B-flat major sonata, with its irresistible melodic inventiveness. 'The whole piece is characterised by elegance and grace,' says the cellist. 'The outer movements are both notable for the transformations of their cantabile main theme, but it is the lovely central *Andante* which gives the work its heart of yearning and simple beauty.'

The composition *Orion* by Toru Takemitsu, the composer who bridged the French sound-colour idiom and the aural aesthetics of Japanese traditional music, is another work of sublime, otherworldly beauty. The piece is a meditation on the mythological figure of Orion, who, mistakenly killed by Artemis' arrow, is in endless pursuit of the Pleiades, the star nymphs.

Another form of loneliness is expressed in *Das Buch*, a composition dating from 1978 by the Latvian composer Pēteris Vasks. The two-movement work is one of negative forces and a purifying path to light and love. Vasks conveyed his gratitude to the cellist Sol Gabetta, who recorded the work for CD, thus: 'Thank you, Sol. You bring light to our sombre world.'

Nipponari

Geen land is zo snel verwesterd als Japan. Geen land is tegelijk zo trouw gebleven aan oude tradities en esthetische principes. Beide kanten komen in dit concert aan bod. Tsuyoshi Tsutsumi, godfather van de Japanse celloschool, laat het nieuwe Japan horen in nieuw werk van Teruaki Suzuki, meditatieve verstillend en klankkleurlyriek zijn de hoofdbestanddelen van de rituele muziek voor cello, koto en shakuhachi. De componisten Toshiro Mayuzumi en Michio Mamiya manoeuvreerden tussen het oude en het nieuwe Japan; zij introduceerden westerse elementen (waaronder de cello) in de serene Japanse klankwereld.

Als tweeëntwintigjarige student vertrok Toshiro Mayuzumi naar Parijs om daar zijn horizon te verbreden. Hij dompelde zich onder in de muzikale wereld van Messiaen en Boulez, en raakte er gegrepen door de *musique concrète*, de elektronisch vervormde klankmanifestaties van alledaagse omgevingsgeluiden. Eenmaal terug in Japan luisterde hij met nieuwe oren naar boeddhistische tempelklokken en traditionele Japanse instrumenten. Mayuzumi's compositie *Bunraku* laat zich beluisteren als een cellotranscriptie van de traditionele muziek bij een Bunraku-(poppen) voorstelling. De rol van de zanger, die de stemmen van de poppen voor zijn rekening neemt, keert hier terug in de gestreken cello-frasen. De begeleidende shamisen (een Japans traditioneel banjo-achtig instrument) wordt door de cellist met pizzicato's geïmiteerd.

Ook de componist Michio Mamiya zocht naar een zinvolle dialoog tussen de traditionele Japanse muziek en de (nieuwe) westerse muziek. In zijn compositie *Kio* klinkt die dialoog tussen de cello en de shakuhachi, de bamboefluit, die al sedert de dertiende eeuw door zen-boeddhistische monniken wordt bespeeld. Fluitist Harrie Starreveld raakte zo'n vijftien jaar geleden gegrepen door de klank van de shakuhachi en het bijbehorende spirituele gedachtengoed. Hij ging in de leer bij een Japanse zenmeester, die hem vrijwel woordloos binnenloodste in de verstilde wereld van zijn muziek. Starreveld: 'Ik nam lessen om zoveel mogelijk over de muziek te leren. Maar terugblikkend kan ik constateren dat ik vooral heb geleerd wat het is om te mediteren. De shakuhachi wordt gebruikt voor meditatie-doeleinden. De stilte, door de monniken aangeduid als 'Ma', is de kern waar alles om draait. Simpel gezegd kan je stellen dat de shakuhachispeler de stilte omkadert met zijn klanken.' [ST]

No nation is so westernized, but at the same time so true to its ancient traditions and aesthetic principles, as Japan. Both facets can be heard in a new work by Teruaki Suzuki (1958); meditative tranquillity and lyrical sound colour are the principle elements in his ritual music for cello, koto and shakuhachi. The composers Toshiro Mayuzumi (1929-1997) and Michio Mamiya (1929) also manoeuvre between the old and the new Japan, introducing Western elements (including the cello) into the serene Japanese sound world.

Mayuzumi went to Paris as a 22-year-old student, immersing himself in the music of Messiaen and Boulez. He also discovered *musique concrète*, the electronic distortion of everyday ambient sounds. After returning to Japan he listened with new ears to Buddhist temple bells and traditional Japanese instruments. His composition *Bunraku* (1960) can be seen as a cello transcription of the traditional music that accompanies Bunraku (puppet theatre).

Likewise, the composer Michio Mamiya went in search of a rational dialogue between traditional Japanese music and contemporary Western music. In *Kio*, this dialogue is conducted between the cello and the shakuhachi, the bamboo flute that has been played by Buddhist monks since the thirteenth century. Dutch Flutist Harrie Starreveld: 'I took [shakuhachi] lessons in order to learn as much as possible about the music. But in retrospect I think what I learned most was what it means to meditate. The shakuhachi is a meditation tool. Silence - what the monks call 'Ma' - is the focal point.'

Paul Watkins

Kaori Yamagami

Raphael Wallfisch

Sol Gabetta

Gabetta en Wallfisch

Elke Vluchtigheid een wereldbestel/Vol veranderlijk en kleurrijk spel - Zo luidt het sneldicht *Vluchtigheden* van de Russische symbolistische dichter Konstantin Balmont, een kennis van Sergej Pokofjev. Laatstgenoemde liet zich door deze regels inspireren voor zijn *Visions Fugitives*, een twintigtal flitsende, korte werkjes voor piano. Tussen 1945 en 1955 werkte de Russische violist Rudolf Barsjai aan arrangementen van de *Visions* voor zijn eigen Borodinkwartet en maakte hij een succesvolle versie voor het Moskou Kamerorkest.

De Letse componist Pēteris Vasks en de Est Arvo Pärt worden in het Westen gelabeld als 'spiritueel'. Voor Vasks is spiritualiteit net zo gewoon als ademen; opgegroeid als domineesoon in het Noord-Letse Koerland wist hij zich omhuld en getroost door de ongerepte en uitgestrekte natuur. Maar met zijn muziek is nog meer aan de hand: de auteur Jan Brokken, wiens indringende tekst over Vasks in dit boek is opgenomen, maakt inzichtelijk dat iedere noot ook een politieke lading heeft. De Argentijnse celliste Sol Gabetta, vorig pleitbezorgster van Vasks' muziek, vroeg aan de componist om een celloconcert. Dat resulteerde in *Klātbūtne* ('Aanwezigheid') voor cello en strijkorkest. De eerste Nederlandse uitvoering ervan vindt deze avond plaats - een bijzondere gebeurtenis.

Onder cellisten staat de Boheemse cellist-componist David Popper vooral bekend om zijn etudes en virtuoze concerten. Vaak valt Popper het oordeel ten deel dat hij met zijn virtuoze werken neigt naar de stijl van Johann Strauss. Met zijn Requiem voor drie cello's en strijkers is dat geenszins het geval. Popper schreef het ter nagedachtenis aan een vriend, de muzikuitgever Daniel Rahter. Tussen de noten van dit Requiem schemert de klankwereld van Brahms en Wagner.

Zes dagen nadat Robert Schumann zijn Celloconcert had voltooid viel hij ten prooi aan de stemmen in zijn hoofd en probeerde hij zich van het leven te beroven met een sprong in de Rijn. Het verhaal kleeft onvermijdelijk aan dit werk vol lyriek en dramatiek, licht en duisternis. Schumann zou zijn celloconcert zelf nooit horen, de eerste uitvoeringen na zijn dood verliepen moeizaam. Het werk oogstte veel kritiek, vooral vanwege de curieuze wijze waarop het zou zijn georkestreerd. Wie tot de kern van Schumann's intenties wil doordringen, moet weten dat hij zelf bij zijn uitgever Breitkopf & Härtl pleitte voor een versie voor cello en strijkorkest. Raphael Wallfisch besloot om Schumann's intenties in klank om te laten zetten. Daarvoor benaderde hij de Zwitserse componist en dirigent Arthur Lilienthal, wiens versie vanavond dan ook op de lessenaars staat. [57]

Sergei Prokofiev's *Visions Fugitives* - twenty brief miniatures for piano - were inspired by a short verse by the symbolist poet Konstantin Balmont: 'In every fugitive vision I see worlds, full of the changing play of rainbow hues...' This version for string orchestra was arranged by the Russian violinist Rudolf Barshai.

The Latvian Pēteris Vasks is regarded in the West as a 'spiritual' composer. For Vasks, spirituality is as natural as breathing: having grown up as the son of a preacher in Courland, in western Latvia, he has always felt embraced and comforted by the region's vast and virgin nature. Religion, nature and music are for him a sort of Holy Trinity. But every note of his music also contains a political element (see Jan Brokken's article on the Cello Biennial website). This evening the Argentinian cellist Sol Gabetta performs the world premiere of his concerto *Klātbūtne* ('Presence').

The Bohemian cellist-composer David Popper is best known for his etudes and virtuosic solo concertos, earning him frequent stylistic comparison to Johann Strauss. But his Requiem for three cellos and strings belies this stereotype: between the notes one can discern shadows of Brahms and Wagner.

Six days after completing his Cello Concerto, Robert Schumann tried to commit suicide by jumping into the Rhine - an anecdote forever associated with this epic work replete with lyricism and drama, light and darkness. Schumann, envisioning a transparent sound, had proposed to his publisher that the work be scored for cello and string orchestra. Here, Raphael Wallfisch performs Arthur Lilienthal's version for cello and string orchestra.

09.30 uur, Grote Zaal
Bach & Breakfast
Xenia Jankovic cello
€ 15,-/ € 12,-

Johann Sebastian Bach (1685-1750)
Suite nr. 3 in C, BWV 1009
- *Prélude*
- *Allemande*
- *Courante*
- *Sarabande*
- *Bourrée*
- *Gigue*

10.30 – 12.45 uur, Grote Zaal en
13.30 – 15.45 uur, Grote Zaal
Nationaal Cello Concours
tweede ronde

Deelnemers tweede ronde
Daniël Kramer piano
€ 10,-/ € 7,50

Johann Sebastian Bach (1685-1750)
Prélude uit de Suite 4, 5 of 6

Keuze uit:

Franz Schubert (1797-1828)
Sonate voor cello en piano
Arpeggione, D 821

of

Johannes Brahms (1833-1897)
Sonate in F voor cello en piano, opus 99

Yannis Kyriakides (1969)
Beatrice and the Nightingale voor cello
solo (wereldpremière)

16.30 uur, Foyerdeck 1
Nationaal Cello Concours -
bekendmaking finalisten

17.00 uur, Grote Zaal
TAKE FIVE - Shaker Loops
Cello8ciet Amsterdam
€ 15,-/ € 12,-

Fant de Kanter (1969)
Chasing Planes/ Placing Chains

Julia Wolfe (1958)
Nieuw werk (wereldpremière: dit werk werd
geschreven in opdracht van de Amsterdamse
Cello Biënnale)

John Adams (1947)
Shaker Loops* (bew.: Hans van der Heide)

* De bewerking van Shaker Loops is mogelijk
gemaakt door het Amsterdams Fonds voor de
Kunst

Dit concert wordt opgenomen door omroep
MAX en op een later tijdstip uitgezonden op
Radio 4.

Nationaal Cello Concours – tweede ronde

De tweede ronde van het Nationaal Cello Concours bevat een aantal werken naar keuze en een verplicht werk dat in opdracht van de Biënnale werd geschreven door de Cypriotisch-Nederlandse componist Yannis Kyriakides. De Preludes uit de cellosuites nr. 4, 5 en 6 van Johann Sebastian Bach behoeven hier eigenlijk geen introductie; elders in dit boek geven de zes cellisten van de serie *Bach & Breakfast* hun eigen visie op deze bijbel voor cellisten.

De *Arpeggione* Sonate van Franz Schubert is een verhaal op zichzelf: De Weense instrumentenbouwer Georg Staufer ontwierp in 1823 een wonderlijk instrument dat een gelijkenis had met een gitaar, met als groot verschil dat de zes enkele snaren niet getokkeld, maar aangestroken moesten worden, als een viola da gamba. De gitarist Vincenz Schuster bespeelde deze 'hermafroditet tussen de cello en de gitaar' als enige op een professioneel niveau. Hij bestelde een compositie voor arpeggione bij Franz Schubert, die prompt aan de slag ging. Als Schubert dat niet had gedaan, was de arpeggione allang in de vergetelheid geraakt. Nu leeft het instrument in naam door in deze sonate, al wordt die meestal uitgevoerd door cellisten of altviolisten.

Johannes Brahms schreef zijn Sonate in F in 1886, twintig jaar na zijn peilloos melancholieke eerste Sonate in e-klein, en dat terwijl het onverschrokken, euforische karakter van de Sonate in F zou doen vermoeden dat het werk geschreven was door een man in zijn krachtigste jaren. Brahms droeg het werk op aan Robert Hausmann, die het in 1886 ten doop hield met de componist aan de piano.

Beatrice and the Nightingale is de titel die Yannis Kyriakides gaf aan dit verplichte concoursstuk dat hij componeerde in opdracht van de Biënnale. Het werk laat zich omschrijven als een 'Messiaenesk' experiment met een conceptuele dimensie. Kyriakides: 'Ik liet me inspireren door de cult van Beatrice Harrison, de beroemde Engelse celliste uit de vroege 20ste eeuw, wier live-registraties werden uitgezonden door de BBC met op de achtergrond de nachtegale in haar tuin in Oxted. Voor mijn stuk nam ik een passage van het nachtegalenzang en vertraagde het zestien maal om het in het celloregister te laten klinken. Daardoorheen weef ik een fragment uit een cellosuite van Bach en vertraag dat zestien maal (zonder het register te veranderen), zodat beide partijen binnen hetzelfde tijds kader passen. Het stuk is een duet voor één cello, bedoeld als meditatie over de vraag: is hier sprake van een dialoog? Hoe nemen nachtegale onze muzikale taal waar?' [ST]

In 1823 the Viennese instrument-builder Georg Staufer introduced a peculiar instrument: the arpeggione, a 'hermaphrodite between the cello and guitar', in the words of its sole advocate, the guitarist Vincenz Schuster. The instrument resembled a guitar whose six strings were not plucked or strummed, but rather bowed like a viola da gamba. Schuster commissioned a sonata from Franz Schubert, ensuring the instrument's immortality – despite the fact that it is nowadays performed mostly on cello or viola.

Johannes Brahms composed the Sonata in F major in 1886, twenty years after the melancholic first sonata in E minor. He dedicated the work to Robert Hausmann, with whom he performed the work's premiere.

Beatrice and the Nightingale is, according to its Yannis Kyriakides composer, a 'Messiaenic' experiment with a conceptual dimension. 'It is inspired by the cult of Beatrice Harrison, the early twentieth-century English cellist who used to make live recordings, broadcast by the BBC with nightingales in the background. I took an extract of a nightingale's song and slow it down by 16 times to bring it into the cello's range. I then wove into it a fragment from one of the Bach cello suites she used to play, time-stretched by a factor of 16, to bring it into the time-frame of the nightingale's song. The piece is a duet for one cello as a meditation, posing the question: Is there a dialogue? How do nightingales perceive our musical language?'

For a closer look at Bach's cello suites, see the Cello Biennial's website.

19.00 uur, Kleine Zaal

Fringe

Studenten van Jérôme Pernoo van het
Conservatoire National Supérieur
de Musique de Paris

gratis

20.15 uur, Grote Zaal

Opus 8

Colin Carr cello
Hans Woudenberg cello
David Geringas cello
Cello-ensemble Koninklijk Conservatorium
Asko|Schönberg

Reinbert de Leeuw dirigent

€ 32,-/ € 25,50

Zoltán Kodály (1882-1967)

Sonate voor cello solo, opus 8 (Carr)
- Allegro maestoso ma appassionato
- Adagio
- Allegro molto vivace

pauze

Diego Soifer (1981)

Life no. 1: the man who designed societies
while walking his dog* (wereldpremière)
(Woudenberg)

Sofia Goebaidolina (1931)

Am Rande des Abgrunds voor zeven celli en
twee aquafoons

Alexander Raskatov (1953)

Leçons de ténèbres** (wereldpremière)
(Geringas)
- Notturmo I
- Notturmo II
- Notturmo III
- Notturmo IV

* Dit werk is gecomponeerd voor
Asko|Schönberg en Hans Woudenberg en
is mede mogelijk gemaakt door het Fonds
Podiumkunsten.

** Dit werk is gecomponeerd in opdracht
van Asko|Schönberg en is mede mogelijk
gemaakt met steun van het Wilhelmina E.
Jansen Fonds.

Dit concert wordt opgenomen door Omroep
MAX en op een later tijdstip uitgezonden op
Radio 4.

David Geringas

Hans Woudenberg

Colin Carr

Shaker Loops

Dat de acht cellisten van het Cello8ctet Amsterdam niet te stuiten zijn, laten zij in dit programma op verschillende manieren horen. Naast nieuw werk van de New Yorkse Bang on a Can-componist Julia Wolfe spelen zij *Chasing Planes/ Placing Chains* van de Nederlandse componist en dj Fant de Kanter en een unieke versie van de elektrificerende compositie *Shaker Loops* van John Adams.

John Adams schreef zijn minimalistische *Shaker Loops* voor drie violen, altviool, twee cello's en contrabas in 1978. Vijf jaar later volgde zijn versie voor strijkorkest, in datzelfde jaar in première gebracht door het American Composers Orchestra onder Michael Tilson Thomas. Het is bijzonder eervol te noemen dat John Adams aan de Biënnale zijn toestemming verleende om het stuk te laten arrangeren voor het Cello8ctet Amsterdam. De Nederlandse componist en arrangeur Hans van der Heide greep de arrangeeropdracht met beide handen aan en stuitte daarbij op de nodige uitdagingen. 'Ik heb met de spelers van het Cello8ctet afgesproken dat ze tot de uiterste grens van hun kunnen gaan. Dat betekent dat ze soms in krankzinnig hoge posities moeten spelen', aldus Van der Heide. 'Binnen het ensemble is geen sprake van een hiërarchie of een vaste taakverdeling. Alle celli nemen hoge en lage partijen voor hun rekening, allemaal kunnen ze solistisch optreden. De werkwijze van dit ensemble past heel goed bij de opzet van dit stuk. *Shaker Loops* is een geweldig stuk met een enorme energie. Dat is aan deze spelers wel toevertrouwd.'

Ook in *Chasing Planes/ Placing Chains* van de Nederlander Fant de Kanter is ritme, energie en een hiërarchieloze bejegening van het ensemble het uitgangspunt. De Kanter schreef er zelf over: 'De uitdrukkelijke opdracht van het ensemble was een stuk dat de techniek en specifieke klank van het ensemble ten volle benut. Mijn plan was dan ook, gezien de individuele kwaliteiten van de leden, iedere afzonderlijke cello als individu te behandelen, zodat het in principe acht solo's voor cello zouden worden. Het fundament van de muziek is puls en polyritmiek. Juist vanwege het homogene karakter van het ensemble, wilde ik steeds wisselende groepen laten ontstaan gedurende het verloop van het stuk, om ook maximaal de mogelijkheden van kleuring te benutten. Zo zal er een wervelende en zich almaar verder ontwikkelende dans ontstaan, waarbij de titel duidelijk wordt en stilzitten geen optie is.' [ST]

John Adams wrote his minimalist composition *Shaker Loops* for three violins, viola, two cellos and double bass in 1978. He kindly gave Cello8ctet Amsterdam permission to arrange the work, a job the Dutch composer Hans van der Heide undertook with gusto. 'The players of the Cello8ctet agreed to let me push them to their absolute limits. That means they sometimes have to play in absurdly high positions. Within the ensemble there is no hierarchy or a set role division; each player is essentially a soloist. The ensemble's *modus operandi* fits extremely well with the structure of this piece.'

Likewise, in *Chasing Planes/ Placing Chains* Fant de Kanter applied a concept based on rhythm, energy and a nonhierarchical approach to the ensemble. The Dutch composer wrote: 'Explicit in the ensemble's commission was that the piece fully exploits its technique and specific sound. My plan, keeping in mind the members' individual qualities, was to treat each cello as a unique entity, so that it in effect became eight solos for cello. Pulse and polyrhythms form the composition's foundation. The homogenous nature of the ensemble led me to allow a variety of smaller groups to emerge in the course of the piece, taking full advantage of all the colouring potential. The result is a whirling and constantly evolving dance, which will explain the title and prove that sitting still is not an option.'

The concert also includes a new work by the New York Bang on a Can composer Julia Wolfe.

Opus 8

'Als tiener hoorde ik voor het eerste de Sonate voor cello solo van Kodály, gespeeld door Rohan de Saram' herinnert Colin Carr, de Kodály-interpret van vanavond zich. 'Ik was overrompeld door de virtuositeit van het laatste deel en tot over mijn oren verliefd op de diepe resonans, gevolg van de twee lage snaren die in dit stuk een halve toon lager zijn gestemd (in vaktermen 'scordatura' genoemd). Jaren later speelde een student het stuk aan me voor, maar hij hield geen rekening met de scordatura. Ikzelf, in de rol van verdorven leraar, liet hem een tijdlang doorspelen, uit pure nieuwsgierigheid naar het klinkend resultaat. Het was lang niet zo goed als het origineel!'

De uit Argentinië afkomstige componist Diego Soifer woont sinds 2005 in Nederland en studeerde bij verschillende coryfeeën aan het Haagse conservatorium. *Life no. 1: the man who designed societies while walking his dog* is de eerste in een serie werken die reflecteren op het menselijke bestaan. De componist zegt er zelf over: 'De onvoorspelbaarheid, de onverwachte wendingen, de mogelijkheden, kansen en keuzes, de momenten waarop we van gedachten veranderen, de ogenblikken waarop alles uit de hand dreigt te lopen... dat alles heeft een betekenis of wordt bepaald door volstrekte willekeur, als onderdeel in een organisch continuüm dat simpelweg zijn eigen weg vervolgt'.

Am Rande des Abgrunds is de onheilspellende titel van het werk voor zeven celli en twee aquafoons van Sofia Goebaidolina. Leidmotief is het Dies Irae-thema, een middeleeuws kerkgezag over de Dag des Oordeels, dat al eeuwen rondspookt in het werk van menig componist. De term 'afgrond' slaat tevens op het gebied tussen de toets en de kam van de cello waar de hoogste tonen worden gespeeld. Daar waar de cellisten in de afgrond storten, neemt het etherische geluid van de aquafoons het van hen over met een soort muzikale bijna-dood-ervaring.

De in Moskou geboren componist Alexander Raskatov geniet veel erkenning, zowel binnen Rusland als in het Westen. Zo ook in Nederland, getuige de uitvoeringen van zijn werk door het Nederlands Blazers Ensemble, Askol Schönberg en De Nederlandse Opera, waar zijn opera *Hondenhart* in première ging tijdens het Holland Festival van 2010. In *Leçons de ténèbres* refereert Raskatov aan de Klaagliederen van Jeremia. Hiermee schaar hij zich in een rijke muzikale traditie die teruggaat naar de 16e-eeuwse polyfonisten. Goede kans dat hij de rol van de klagende Jeremia aan de cello toebedeelt. Alhoewel: de partituren van Raskatov zorgen altijd weer voor grote verrassingen.... [ST]

'The first time I had heard the Kodály Sonata,' recalls Colin Carr, 'was when I was a teenager at the Yehudi Menuhin School. I was smitten, astonished by the virtuosity of the last movement but also completely in love with the extra resonance that is the result of the two lower strings being tuned down a semitone. The first two chords ring in a way that a normally tuned cello is incapable of and the whole piece explores this ringing B minor triad of the three lower strings.'

The Argentinian composer Diego Soifer's *Life no. 1: the man who designed societies while walking his dog* (world premiere) is the first in a series of works about human lives. It is the opposite of a still life: the moods of the piece characterize the qualities of different moments of a lifetime. Soifer: 'The unpredictability in life, the unexpected turns, possibilities, opportunities and choices; when we change our minds, or when everything is seemingly getting out of hand, it is all eventually found to be meaningful (or arbitrary), as part of an organic continuum simply following its own course.'

Sofia Gubaidulina's *Am Rande des Abgrunds* uses as its leitmotif the medieval Dies Irae theme. The 'abyss' of the title refers not only to the Day of Judgment but also to the space between the fingerboard and the bridge, where the highest notes are played.

In *Leçons de ténèbres* (world premiere), composer Alexander Raskatov refers to Jeremiah's Lament, continuing a rich musical tradition that reaches back to the sixteenth-century polyphonists.

10.15 uur, Kleine Zaal
Openbare workshop Ernst Reijseger

Ernst Reijseger werkt met muziekstudenten en professionals aan improvisatie, ritme en nieuwe technieken, een must voor jonge vakmusici van de toekomst.
gratis

The cellist and natural born stage performer Ernst Reijseger works with music students and professionals on improvisation, rhythm and new techniques, a must for young professional musicians of the future.

13.30 uur, Kleine Zaal
Bowmakers Panel

Strijkstokkenexperts Andreas Grütter, Harm Bakker, Jan Strumphler, Serge Stam en Peter Oxley buigen zich over stokken en bediscussiëren alle aspecten ervan.
gratis

15.00 uur, Klankspeeltuin
Cello-Klankspeeltuin

Speciaal tijdens het festival kunnen kinderen en volwassenen spelenderwijs composities maken tijdens de workshop 'speel met muziek'.
kinderen/volwassenen: € 8,50

15.00 uur, Grote Zaal
Suite Italienne

Raphael Wallfisch cello
Sietse-Jan Weijenberg cello
Joann Whang cello
Nederlands Jeugd Strijkorkest
Bas Wiegers dirigent
€ 20,-/ € 16,-

Igor Stravinsky (1882-1971)
Suite Italienne voor cello en strijkorkest
(arrangement Benjamin Wallfisch) (Wallfisch)
- Introduzione
- Serenata
- Aria
- Tarantella
- Minuetto e Finale

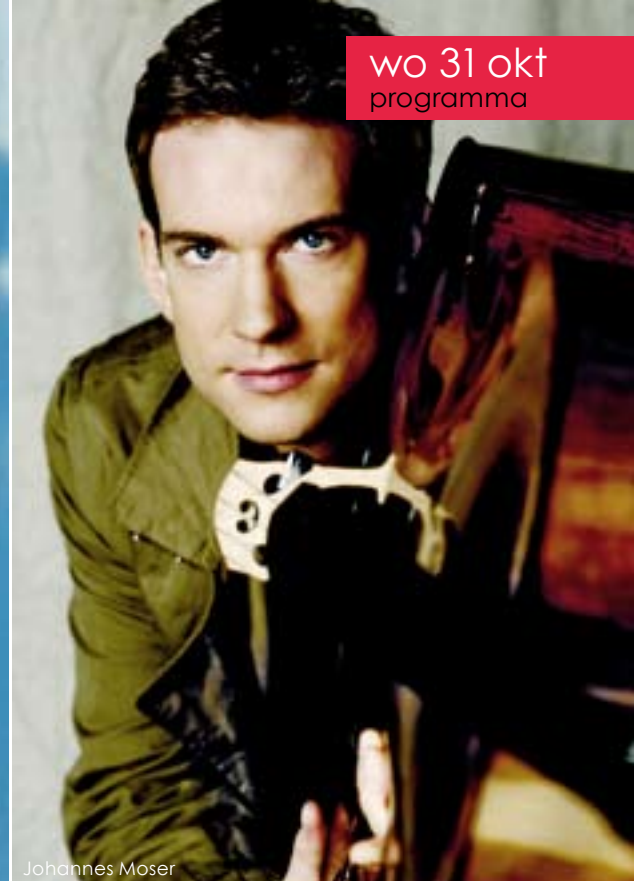
Witold Lutoslawski (1913-1994)
Musique Funèbre voor strijkorkest
- Prologue
- Metamorphoses
- Apogee: Molto appassionato, Quasi rubato
- Epilogue

Witold Lutoslawski
Grave voor cello en strijkorkest (Whang)

Aulis Salinen (1953)
Chamber Music III,
Nocturnal Dances of Don Juanquixote
(Weijenberg)

Joann Whang

Johannes Moser

Xenia Jankovic

Kevin Olusola

17.00 uur, Grote Zaal
Strijkstokken

De strijkstok is voor de cellist zijn penseel, zijn ganzenveer of zijn zwaard. Voor de kwaliteit van de klank is de stok van eenzelfde waarde als het instrument. Floris Mijnders en Raphael Wallfisch presenteren de stokken van een aantal bouwers die op de Biënnale staan en laten het publiek de verschillen in klank en kleur meebelevén.
gratis

A cellist views his bow as his brush, quill or sword. It is as important as the instrument itself in determining the quality of sound produced. Floris Mijnders and Raphael Wallfisch will carry out a comparative survey, not only of Tourtes, Peccattes and Sartorys but also of new bows by makers exhibiting at the Biennale.

19.00 uur, Kleine Zaal
Fringe
Kevin Olusola Beatboxing Cellist
gratis

De jonge Amerikaanse cellist Kevin Olusola is een multitalent. Op 17 jarige leeftijd werd hij Musician of the Year als saxofonist (!) Na een studie aan Yale University (Aziatische studies) vertrok hij naar China waar hij een eigen radioprogramma kreeg, in het Chinees. Nu staat hij hoog in de Amerikaanse hitparade met zijn vocalgroup Pentatonics. En of dat allemaal niet genoeg is: hij is een fantastische 'beat boxing cellist'. Naast dit concert op de Biënnale speelt Kevin op enkele scholen in Amsterdam Zuid-Oost.

Kevin Olusola is a very interesting young musician. When only 17, this at Yale trained cellist became America's young musician of the year as a saxophone player (sic!). At this moment he is a number 1 hit scoring artist as a singer in the vocal group Pentatonics. Next to all these remarkable talents he is a very good beat boxing cellist.

De komst van Kevin Olusola en het project in Amsterdam Zuid-Oost wordt mede mogelijk gemaakt door de Amerikaanse Ambassade.

20.15 uur, Grote Zaal
Het Tweede Recital

Johannes Moser cello
David Geringas cello
Xenia Jankovic cello
Jérôme Pernoo cello
Jérôme Ducros piano
Nenad Lečić piano
Frank van de Laar piano
Ragazze Kwartet
€ 32,-/ € 25,50

Benjamin Britten (1913-1976)
Sonata in C voor cello en piano opus 65 (Moser)
- *Dialogo*
- *Scherzo-pizzicato*
- *Elegia*
- *Marcia*
- *Moto perpetuo*

Anatolijus Senderovas (1945)
David's Song voor cello en strijkkwartet (Geringas)

pauze

Johannes Brahms (1833-1897)
Sonate in e voor cello en piano, opus 38 (Jankovic)
- *Allegro non troppo*
- *Allegretto quasi Menuetto*
- *Allegro*

Guillaume Connesson (1970)
Les Chants de l'Agartha voor cello en piano (Pernoo)
- *Sous le désert de Mongolie*
- *La bibliothèque des savoirs perdus*
- *Danse devant le roi du monde*

Suite Italienne

'Een goede componist leent niet, hij steelt!' Woorden van die strekking zouden ooit zijn gesproken door Igor Stravinsky, zelf beroemd en berucht om zijn muzikale kleptomanie. De Suite Italienne voor cello en strijkorkest baseerde hij op zijn commedia dell'arte-ballet Pulcinella, in 1920 in première gebracht door de Ballets Russes van Sergej Diaghilev. Voor zijn Pulcinella ontvreemde Stravinsky meesterlijke melodieën van Giovanni Battista Pergolesi (1710-1736), zo luidde altijd de aanname. Inmiddels is aangetoond dat er verschillende componisten onder Pergolesi's naam hun eigen werk uitgaven, waaronder de Nederlander Graaf Unico Wilhelm van Wassenaer. Suite Hollandaise dan maar?

Een gure oostenwind waait door het werk van de Poolse componist Witold Lutoslawski. Iedere politieke stormvloed die over het twintigste-eeuwse Oost-Europa woedde, liet diepe sporen na in zijn persoonlijk leven. Op zijn vijfde, in 1918, verloor hij zijn vader en oom aan het Bolsjewistisch vuurpeloton, ruim twintig jaar later werd zijn broer gedepoteerd naar Siberië en zelf ontsnapte hij aan Duitse gevangenschap. Bij de opstand van Warschau in 1944 raakte hij vrijwel al zijn composities kwijt, in de Stalinistische jaren daarna ondervond hij geduchte tegenwerking vanwege zijn 'formalistische' muziek. Met het intreden van de politieke dooi na de dood van Stalin kreeg Lutoslawski meer vrijheid om zijn fascinatie voor atonaliteit en toevals-elementen (hij was een groot bewonderaar van John Cage) in zijn eigen muziek toe te laten. De laatste decennia van zijn leven oogste hij veel erkenning binnen en buiten Polen.

Lutoslawski voltooide in 1958 zijn *Musique Funèbre* voor strijkorkest ter nagedachtenis aan Béla Bartók. Joann Whang, winnares van het voorgaande Nationaal Cello Concours en hier de soliste in Lutoslawski's Grave uit 1981 voor cello en strijkorkest, ervaart naar eigen zeggen in beide stukken dezelfde diep-ernstige toon en een broeierige, toenemende intensiteit. Ook refereren beide werken aan dezelfde soort thematiek, schatplichtig aan Bartók en Debussy.

Een diametraal tegenover-gestelde toon wordt aangeslagen in de eclectische *Nocturnal Dances of Juanquichotte* van Aulis Sallinen, toonaangevend componist in Finland. Juanquichotte, de door de solocellist vertolkte antiheld van dit stuk, is een merkwaardige kruising tussen Don Juan en Don Quichotte. Telkens raakt hij verstrikt in gênante situaties, waarbij het orkest flirt met tango, Caribische ritmes en ballroomdansen. Juanquichotte bakt er weinig van op de dansvloer. Maar als commedia dell'arte-figuur zou hij het goed doen naast Pulcinella. [5T]

'A good composer does not imitate, he steals.' So spoke Igor Stravinsky, well known for his musical kleptomania. His Suite Italienne for cello and string orchestra was based on his own commedia dell'arte ballet Pulcinella (1920), for which he delved into chamber music by Giovanni Pergolesi and other Baroque composers.

Every political storm that raged over 20th-century Eastern Europe touched the life of the composer Witold Lutoslawski. At the age of five he lost his father and uncle to the Bolshevik firing squad; twenty years later his brother was deported to Siberia and he managed to escape German capture. During the Warsaw uprising in 1944 nearly all his compositions were lost, and in the Stalinist years that followed he was plagued by uncooperative authorities opposed to his 'formalist' music. In the last decades of his life he finally enjoyed recognition and respect, both in Poland and abroad.

Lutoslawski wrote his *Musique Funèbre* for string orchestra (1958) as a memorial to Béla Bartók. Joann Whang, winner of the 2010 National Cello Competition and the soloist in Lutoslawski's *Grave* (1981), hears in both works the same deeply serious mood and smouldering intensity.

Aulis Sallinen's eclectic *Nocturnal Dances of Juanquichotte* strike a different tone altogether. The title figure, portrayed by the solo cellist, is an antihero combining Don Juan and Don Quixote. He gets mixed up in an array of embarrassing situations, inviting the orchestra to flirt with tango, Caribbean rhythms and ballroom dancing. As a commedia dell'arte figure he is well-paired with Pulcinella.

Het Tweede Recital

Benjamin Britten schreef in 1960 zijn Sonate in C voor cello en piano voor cellist Mstislav Rostropovitsj, die hij kort daarvoor had leren kennen. In de Sonate in C maakt Britten dankbaar gebruik van de kracht, virtuositeit, energie en het licht absurdistische gevoel voor humor van Rostropovitsj. Cellist Johannes Moser, die hier de sonate onder handen neemt, is daarbij geneigd om Brittens privé-besognes in de muziek terug te horen: 'Het eerste deel, *Dialogo*, beschouw ik graag als een hoog oplopende ruzie tussen Britten en zijn levensgezel, de zanger Peter Pears. Hun gesprek begint nogal minimalistisch, maar leidt naar een onvermijdelijke explosie. Ik vermoed dat Peter weer eens doorslaat! Er volgen verzoeningspogingen, waarbij ik me voorstel dat Britten Pears tot bedaren brengt...'

Liefdevolle huiselijke taferelen zijn te horen in het laatste deel van *David's Song* voor cello en strikkwartet van de Litouwse componist Anatolijus Senderovas, geschreven ter ere van de zestigste verjaardag van cellist David Geringas. Ook deze compositie is deels te beschouwen als een portret van de cellist, maar refereert daarnaast aan de psalmen van David. Het vijfdelige werk doorloopt vele gemoedstoestanden en vereist een breed muzikaal en technisch spectrum. Het laatste deel refereert met een kinderlijke melodie aan Geringas' kleindochter, die gedurende het compositieproces ter wereld kwam.

Eén van de 'oer-stukken' voor cello en piano is de Sonate in e-klein van Johannes Brahms. Celliste Xenia Jankovic koestert sterke herinneringen aan haar eerste kennismaking met deze diepe muziek.

'Ik was dertien jaar oud. Het was nog vroeg in het voorjaar, buiten regende het. Ik zat in een studielokaal van mijn Moskouse kostschool en nam in mijn eentje de cellopartij door, terwijl ik de pianopartij inwendig hoorde. Ik was diep geraakt. De diepte, de schoonheid, de treurnis! Ik heb er uren om gehuild.'

Ook *Les Chants de l'Agartha* van de Franse componist Guillaume Connesson gaat de diepte in, maar dan op een heel andere manier. De titel verwijst naar de metaforische stad Agartha die zich volgens het Tibetaans boeddhisme in het binnenste van de aarde zou bevinden. Het eerste deel laat zich beluisteren als een reis naar het aardse centrum, het tweede deel beschrijft de 'bibliotheek van vergeten wijsheid' die zich in Agartha bevindt, het derde deel, 'Dans voor de koning van de aarde', is een hyperenergieke trance-dans die dierlijke en duivelse krachten losmaakt. Het kan niet anders: Agartha bevindt zich in het diepste binnenste van ons allen. [ST]

Benjamin Britten wrote the Sonata in C for the cellist Mstislav Rostropovich in 1960. Britten gladly makes use of Rostropovich's vigour, virtuosity and sense of the absurd. The cellist Johannes Moser also senses a musical allusion to Britten's private life: 'I like to think of the first movement, *Dialogo*, as a quarrel between Britten and his partner Peter Pears. The dialogue begins almost minimalistic, like the two men are just exchanging grunts and syllables, leading inevitably to an explosion, a real clash. After quite some back-and-forth, the movement ends with a cathartic overtone scale on the C string.'

Likewise, *David's Song* for cello and string quartet by the Lithuanian composer Anatolijus Senderovas can be seen as a portrait of its dedicatee David Geringas. The five-movement work, which also refers to the Psalms of David, covers a wide range of emotions and makes considerable musical and technical demands on the performer.

One of the staples of the cello repertoire is Brahms' Sonata in E minor. Xenia Jankovic has vivid memories of her first exposure to the piece: 'I was 13 years old. It was early spring, raining outside. I was alone in the practice room of my Moscow boarding school, playing my part and imagining the piano part. The deepness, beauty, sadness! I cried for hours!'

Les Chants de l'Agartha by Guillaume Connesson also reaches for the depths, but in another sense: the title refers to the legendary city of Agartha, believed by the Tibetans to reside in the earth's core.

Ernst Reijseger

Anner Bijlsma

Tan Wei

Floris Mijnders

09.30 uur, Grote Zaal
Bach & Breakfast

Jérôme Pernoo cello
€ 15,-/ € 12,-

Johann Sebastian Bach (1685-1750)
Suite nr. 6 in C, BWV 1012
- *Prélude*
- *Allemande*
- *Courante*
- *Sarabande*
- *Gavotte*
- *Gigue*

10.15 uur, Bimhuis en Kleine Zaal
Masterclasses

David Geringas (Bimhuis)
Anner Bijlsma (Kleine Zaal)
€ 15,-/ € 12,-

12.30 – 13.15 uur, Kleine Zaal
Anner Bijlsma in gesprek met...
gratis

14.30 uur, Bimhuis
Het Derde Recital

Floris Mijnders cello
Raphael Wallfisch cello
Jérôme Pernoo cello
David Geringas cello
Colin Carr cello
Anssi Karttunen cello
Larissa Groeneveld cello
Valter Dešpalj cello
Chu Yi-Bing cello
Sietse-Jan Weijenberg cello
Gabriel Schwabe cello
Dai Miyata cello
Joann Whang cello
Jeroen Bal piano
€ 26,-/ € 21,-

Felix Mendelssohn (1809-1847)
Sonate in D voor cello en piano in D, opus 58 (Mijnders)
- *Allegro assai Vivace*
- *Allegretto Scherzando*
- *Adagio*
- *Molto Allegro e Vivace*

Julius Klengel (1859-1933)
Caprice in Form einer Chaconne unter freier Benutzung eines Themas von Robert Schumann für Violoncello allein, opus 43 (Raphael Wallfisch)

Julius Klengel
Impromptu voor vier celli in C, 'Bruiloftsmars', opus 30

Julius Klengel
Hymnus voor 12 celli, opus 57

17.00 uur, Grote Zaal
TAKE FIVE
Crouching Tiger
Jian Wang cello
Tan Wei erhu
Nederlands Symfonie Orkest
Tan Dun dirigent
€ 26,-/ € 21,-

Tan Dun (1957)
Crouching Tiger, concert voor cello solo, kamerorkest en video
- *Crouching Tiger, Hidden Dragon*
- *Through the Bamboo Forest*
- *Silk Road: Encounters*
- *Eternal Vow*
- *To the South*
- *Farewell*

Dit concert wordt opgenomen door Omroep MAX en op een later tijdstip uitgezonden op Radio 4.

van 18.00 tot 20.00 uur is er een Chinees Buffet in het Festivalcafé op Foyerdeck 1

19.15 uur, Grote Zaal
Inleiding met Tan Dun
gratis

20.15 uur, Grote Zaal
Circle
i.s.m. de Donderdagavondserie en Proms
Johannes Moser cello
Anssi Karttunen cello
Tsuyoshi Tsutsumi cello
Natalia Gutman cello
Kyoko Kawamura koto en zang
Nieuw Ensemble
Bas Wiegers dirigent
Tan Dun dirigent
€ 32,-/ € 25,50

Du Wei (1978)
Cries and Whispers* (wereldpremière)(Moser)

Tan Dun (1957)
Intercourse of Fire and Water for cello solo (Karttunen)

Toshio Hosokawa (1955)
Somon-ka voor cello, zang, koto en ensemble (Tsutsumi)
- *I In Ajimano*
- *II Far Away*

pauze

Tan Dun
Circle with Four Trios, Conductor and Audience

Guo Wenjing (1956)
Concertino opus 26 (Gutman)

* Dit werk werd geschreven in opdracht van de Amsterdamse Cello Biënnale en het Nieuw Ensemble

Dit concert wordt rechtstreeks uitgezonden op Radio 4 door Omroep Max.

Het Derde Recital

Pianisten zuchten onder Carl Czerny, violisten zweten bij Joseph Joachim en cellisten vloeken bij Julius Klengel. Iedere cellist heeft zich door zijn études heen moeten zwoegen, op eenzame zoektocht naar een feilloze techniek. Maar Klengel heeft zoveel meer te bieden. Dit programma zet hem als componist van onder andere een Cellokwartet en de prachtige Hymne voor twaalf cello's in de schijnwerpers. Klengels vader, een advocaat en bevolgen amateursmusicus, was goed bevriend met de familie Mendelssohn. Dat verklaart meteen de magistrale Cellosonate in D uit 1843 van Felix Mendelssohn op ditzelfde programma, hier uitgevoerd door Floris Mijnders.

In het jaar 1923 vierde de cellist en componist Julius Klengel zijn vijftigjarige jubileum bij het Leipziger Gewandhausorchester. Bij die gelegenheid dirigeerde Wilhelm Furtwängler één van Klengels dubbelconcerten, waarin de componist-cellist zelf soleerde. Een feestelijke gebeurtenis, waar vijftig jaar van noeste arbeid aan vooraf waren gegaan: Klengel maakte al op zijn vijftiende zijn entree bij het orkest en was er vanaf zijn tweeëntwintigste eerste solocellist. Daarnaast doceerde hij aan het conservatorium van Leipzig en componeerde hij honderden stukken voor cello, waaronder vier concerten, twee dubbelconcerten en tal van études. Als cellist van het Gewandhauskwartet en als solist maakte hij concertreizen door Rusland, wat hem een samenwerking opleverde met de dirigent en componist Anton Rubinstein. Daarnaast onderhield hij contacten met onder andere Johannes Brahms en Max Reger. Invloeden van Brahms' muziek (met name zijn striksextetten) en een licht Slavisch gemoed zijn duidelijk terug te horen in Klengels *Hymnus*, een warme en gloedvolle compositie waarin de cellisten naar hartenlust kunnen zoemen en schmieren.

In de cellistenstamboom neemt Klengel de plaats in van een soort oervader. Onder zijn leerlingen bevond zich William Pleeth, op zijn beurt leraar van onder meer Colin Carr, Anssi Karttunen en Paul Watkins. In deze uitvoering weerklinkt Klengel in het spel van een paar kleinzonen. Dat geeft deze uitvoering van de *Hymnus* een licht magisch aureool. [ST]

Pianists groan at Carl Czerny, violinists sweat at the thought of Joseph Joachim and cellists curse the name Julius Klengel. Every cellist has had to battle his way through Klengel's études in the quest for a perfect technique. But Klengel has so much more to offer.

Julius Klengel celebrated his fiftieth season with the Gewandhausorchester in Leipzig in 1923. For the occasion, music director Wilhelm Furtwängler conducted one of Klengel's double concertos, with the cellist-composer as soloist. Klengel had secured a post in the orchestra at the age of fifteen, and by twenty-one was sitting in the principal chair. Additionally he taught at the Leipzig Conservatory and composed hundreds of works for cello, including four concertos, two double concertos and countless études. As a member of the Gewandhaus Quartet and as soloist, Klengel toured extensively in Russia, where he met and performed with the composer and conductor Anton Rubinstein. He also had contact with Johannes Brahms and Max Reger. Brahms' influence, mixed with a whiff of Slavic sentiment, is clearly evident in Klengel's *Hymnus* for twelve cellos. Klengel's father, a lawyer and enthusiastic amateur musician, was a good friend of the Mendelssohn family. Hence the inclusion of Felix Mendelssohn's magnificent *Cello Sonata in D* (1843) on this programme.

On the family tree of cellists, Klengel is the trunk, the patriarch of the modern cello school. His pupils included William Pleeth, who in turn was the teacher of Colin Carr, Anssi Karttunen and Paul Watkins.

Crouching Tiger

Wie vertrouwd is met de smachtende klank van de *erhu*, de Chinese knieviool en het achternichtige van de cello, zal een feest van herkenning beleven bij Tan Dun's filmmuziek bij *Crouching Tiger, Hidden Dragon*, de kassakraker die in 2000 de Academy Award en de Golden Globe Award won. De film, een opeenstapeling van adembenemende landschappen, keelsnoerende schonen, bloedstollende zwaardgevechten en magische kunsten, inspireerde Tan Dun tot het schrijven van lyrische en effectvolle muziek. Daarbij parafraseerde hij veelvuldig Chinese volksmelodieën en gebruikte hij martiale slagwerkritmes. De zangstijl van de Pekingopera, waarbij de Chinese toontaal bepalend is voor de vele glissandi (glijtonen), lijkt model te hebben gestaan voor de solistische *erhu*- of cellopartij, die bij de opnamen voor de soundtrack voor rekening werd genomen door niemand minder dan cellist Yo-Yo Ma. Tan Dun schreef de negentig minuten durende score in slechts tien dagen tijd, maar het succes was er niet minder om: het *Crouching Tiger Concerto*, een aaneenschakeling van de mooiste momenten uit de filmscore, is sindsdien talloze malen uitgevoerd door verschillende solisten en dirigenten. Een buitenkans om het hier te horen onder de leiding van de componist en met Jian Wang als solist.

De Overture voor dit concert wordt verzorgd door de briljante *erhu*-speelster Tan Wei. De *erhu* heeft vermoedelijk zijn oorsprong in Centraal Azië, en zou rond de tiende eeuw in China zijn geïntroduceerd. Het is een tweesnorig instrument met een maximumomvang van drie en een halve octaaf, het heeft een kleine klankkast die traditioneel werd bespannen met de huid van een python. In China is de *erhu* een zeer geliefd strijkinstrument, zowel in de volksmuziek als de klassieke Chinese opera en de popmuziek. Iedere cellist die *Crouching Tiger* speelt, zal eerst zijn oor te luisteren leggen bij de *erhu*, want daarin bevindt zich de klankwereld waarin Tan Dun is groot gegroeid. [ST]

Anyone familiar with the sound of the *erhu*, the Chinese 'knee violin', will be delighted to recognize it throughout Tan Dun's film score to *Crouching Tiger, Hidden Dragon*, winner of the 2000 Golden Globe and Academy Award. The film, a series of breathtaking landscapes, murderous beauties, bloodcurdling swordfights and magical arts, inspired composer Tan Dun to write lyrical and effective music, in which he paraphrased Chinese folk melodies and employed martial percussion rhythms. The vocal style of Peking opera, its many glissandi derived from the tonal Chinese language, appears to have provided the inspiration for the solo *erhu* and cello parts. The *Crouching Tiger Concerto*, distilled from the film score, has been performed frequently by various soloists and conductors.

The concert's Overture will be performed by the brilliant *erhu* player Tan Wei. The instrument is believed to have originated in Central Asia, making its way to China around the tenth century A.D. It is a two-string fiddle with a maximum range of three and a half octaves; its small resonator body is traditionally covered with python skin. The *erhu* enjoys immense popularity in China, not only in traditional folk music but with classical Chinese opera and pop music as well. Every cellist who sets out to play *Crouching Tiger* will first turn a keen ear to the *erhu*, for there one will discover the sound world of Tan Dun's heritage.

Circle

Ruim twintig jaar geleden verraste het Nieuw Ensemble het Nederlandse concertpubliek met de concertseries 'Nieuwe Muziek uit China'. Er klonk volstrekt originele filigreïnmuziek vol glissando's, pizzicato's, geritsel, gefluister en geladen stiltes van componisten met namen als Mo Wuping, Tan Dun, He Xuntian, Qu Xiaosong en Guo Wenjing. Sindsdien genereerde het Nieuw Ensemble, dat furore maakte met nieuwe muziek uit niet-westerse contreien, een gestage stroom van nieuwe Chinese composities en reisde het zelf ook een aantal maal naar China, zoals vorig jaar, toen het Ensemble in Residence was in de Shanghai New Music Week.

Eén van de werken die in 1992 de Nederlandse gemoederen losmaakte was *Circle with Four Trios, Conductor and Audience* van Tan Dun. De compositie is bedoeld als een ritueel met de dirigent als hogepriester en een participerende rol voor het publiek. In feite draait het hele werk om stilte. Tan Dun zei er destijds over: 'Ik denk dat ook stilte dynamische schakeringen kent. Dit idee komt overeen met het Taoïstische concept dat de grootste klank en de diepste betekenis in de stilte ligt.' De zang die de grondslag voor dit werk vormt, komt uit de epitaaf van Seikilos, een fragment van antieke Griekse muziek, opgetekend in de eerste eeuw na Christus.

Met cellist Anssi Karttunen heeft Tan Dun een intensieve samenwerking. Een lijfstuk van Karttunen is Tan Duns *The Map*, een multimediaal celloconcert dat elders in deze Biënnale door Karttunen wordt uitgevoerd. Speciaal voor Karttunen schreef Tan Dun het celloconcert *Yi-Intercourse of Fire and Water*, waaruit deze gelijknamige compositie voor cello solo is gedestilleerd.

Somon-ka van de Japanse componist Toshio Hosokawa bestaat uit twee delen, waarvan het eerste deel werd geschreven voor het Zijderoutefestival van 2002. Hosokawa gebruikte hiervoor passages van de oudst bewaarde Japanse gedichten, handelend over de liefde tussen man en vrouw, die uitdrukking geven aan een diep scheidingsverdriet. Hosokawa: 'In dit werk staat de koto voor de vrouw, de cello voor de man en het ensemble voor de natuur of het universum dat zich binnenin en om de twee uitstrekt.'

De muziek van Guo Wenjing is vaak mysterieus en onheilspellend, doordrenkt van de hekserij en de volksmuziek van zijn geboortestreek Sichuan, Zuidwest-China. Zijn *Concertino* schreef hij in 1997 voor het Nieuw Ensemble en Natalia Gutman, toen hij een periode in New York verbleef. Hij zegt daarover: 'Ik wilde iets tot uitdrukking brengen dat anders was dan wat ik daarvoor gedaan had. Daarom componeerde ik het

Some twenty years ago the New Ensemble took Dutch audiences by surprise with the introduction of 'New Music from China', replete with glissandi, pizzicati, rustling, whistling and pregnant silences.

One of those works was *Circle with Four Trios, Conductor and Audience* by Tan Dun. The entire work, in fact, is about silence. 'I think that there are also dynamics of silence,' says the composer. 'This idea is similar to the Taoist concept that the greatest sound, the deepest meaning, might be in silence.'

Tan Dun and cellist Anssi Karttunen have worked closely together in the past. In 1995 he wrote the cello concerto *Yi - Intercourse with Fire and Water*, from which this composition for cello solo has been distilled.

For the two-movement *Somon-ka*, the Japanese composer Toshio Hosokawa used passages from ancient Japanese poems, describing the love between man and woman, and which express the grief of separation. Hosokawa: 'In this work the koto represents the woman, the cello the man, and the ensemble for the nature or the universe that permeates and envelops the two.'

The music of Guo Wenjing is often mysterious and threatening, permeated with the witchcraft and folk music of his native region of Sichuan. Of his *Concertino* (1997) he says: 'I wanted to express something completely different [...] Therefore I composed birdsong and sounds from nature.'

In explaining her cello concerto (a commission from the Biennial and Nieuw Ensemble), Du Wei said: 'I shall not write down anything I did not hear in my heart.'

gezang van vogels en geluiden uit de natuur. (...) Ik ging heel simpel te werk: ik wilde alleen het oor plezieren.'

De jongste componist van vanavond is de Chinese Du Wei (1978), die op verzoek van de Biënnale en het Nieuw Ensemble een celloconcert schreef met de titel *Cries and Whispers*. Haar intentieverklaring bij het componeren luidt: 'Ik zal niets opschrijven wat ik niet in mijn hart heb gehoord.' Toshio Hosokawa zal die uitspraak geheel onderschrijven. In 2006 stelde hij tijdens de Darmstadt muziek-cursus dat Oosterse muziek uit het hart komt, en Westerse uit het hoofd. Een boude uitspraak die hem niet in dank werd afgenomen; kennelijk had hij een gevoelige snaar geraakt. [ST]

Tan Dun

09.30 uur, Grote Zaal
Bach & Breakfast

Jian Wang cello
€ 15,-/ € 12,-

Johann Sebastian Bach (1685-1750)
Suite nr. 2 in d, BWV 1008
- *Prélude*
- *Allemande*
- *Courante*
- *Sarabande*
- *Menuet*
- *Gigue*

10.15 uur, Bimhuis en Kleine Zaal
Masterclasses

Natalia Gutman (Bimhuis)
Jérôme Pernoo (Kleine Zaal)
€ 15,-/ € 12,-

11.30 – 17.00 uur, Atrium
Bonhams Taxatiedag

Het beroemde Britse veilinghuis Bonhams, met een grote expertise op het gebied van strijkinstrumenten, biedt tijdens de Amsterdamse Cello Biënnale de gelegenheid uw cello, viool, strijkstok of ander instrument zonder kosten te laten taxeren door expert Philip Scott.

The celebrated British auction house Bonhams, which has vast expertise in the area of stringed instruments, offers you the opportunity to have your cello, violin, bow or other instrument valued free of charge by the expert Philip Scott.

12.30 – 13.15 uur, Bimhuis
Anner Bijlsma in gesprek met...
gratis

13.30 – 14.30 uur, Kleine Zaal
Monsieur Servais

gratis
De Belgen hebben een goed bewaard geheim: Adrien François Servais (1807-1866). Wie was hij en wat missen wij aan deze cellist en componist? Zijn grootste fan, Peter François, vertelt.

Lecture about the life and work of Adrien Francois Servais.

15.00 uur, Grote Zaal
Kronberg Academy presenteert...

Gabriel Schwabe cello
Ella van Poucke cello
Dai Miyata cello
Biënnale Ensemble
Willem de Bordes dirigent
Ragazze Kwartet
Ying Lai Green contrabas
€ 20,-/ € 16,-

Paul Hindemith (1895-1963)
Kammermusik nr. 3, opus 36 nr 2 (Schwabe)
- *Majestätisch und stark*
- *Lebhaft und Lustig*
- *Sehr ruhige gemessen schreitende Viertel*
- *Mässig bewegte Halbe. Munter, aber immer gemächlich*

Uljas Pulkkis (1985)
Celloconcert Dragonfly* (wereldpremière)
(Van Poucke)
- *On the Ground*
- *Above the Lake*
- *The Eye Reflection*

Adrien-François Servais (1807-1866)
Souvenir de Spa voor cello en strijkers, opus 2
(Miyata)

* Dit werk werd geschreven in opdracht van de Amsterdamse Cello Biënnale en mede mogelijk gemaakt door de Kronberg Academy

17.00 uur, Grote Zaal
TAKE FIVE
Maya Beiser
Cello-recital en multimediasperformance
€ 15,-/ € 12,-

Chinary Ung (1942)
Khse Buon

Oswaldo Golijov (1960)
Mariel

Steve Reich (1936)
Cello Counterpoint for 8 multitrack cello, video
by Bill Morrison

Anonymous, arr. Evan Ziporyn
Tsmindao Ghmertó

David Lang (1957)
World to Come for 24 multitrack cello and vocals, video door Irit Batsry

Led Zeppelin
Kashmir for 12 multi-track cello

19.00 uur, Kleine Zaal
Fringe / Open Podium
gratis

20.15 uur, Grote Zaal
Finale Nationaal Cello Concours
€ 32,-/ € 25,50

De drie finalisten van het Nationaal Cello Concours
Symfonie Orkest van het Conservatorium van Amsterdam
Paul Watkins dirigent

Edward Elgar (1857-1934)
Celloconcert in e, opus 85
- *Adagio-Moderato*
- *Lento-Allegro Molto*
- *Adagio*
- *Allegro-Moderato-Allegro, ma non troppo*

pauze na eerste twee kandidaten

Edward Elgar
Celloconcert door de derde kandidaat

Zoltán Kodály (1882-1967)
Dansen uit Galánta voor orkest
- *Lento-Maestoso*
- *Allegretto Moderato*
- *Allegro con moto, grazioso*
- *Allegro*
- *Allegro Vivace*

ca. 23.00 uur, Grote Zaal
Nationaal Cello Concours
Uitslag van de jury en prijsuitreiking

23.30 uur, Bimhuis
Late Night Two
Ernst Reijseger cello
Franky Douglas gitaar
Lesley Joseph basgitaar
Harmen Fraanje piano
Jazz, fusie en improvisaties
€ 15,-/ € 12,-

Ella van Poucke

Ragazze Kwartet

Maya Beiser

Dai Miyata

Chu Yi Bing

Gabriel Schwabe

Souvenir de Spa

Het befaamde Duitse opleidingsinstituut Kronberg Academy is vanaf 2012 partner van de Amsterdamse Cello Biënnale. De samenwerking manifesteert zich onder meer in dit concert door jonge internationale Kronberg cellisten, onder wie het Nederlandse talent Ella van Poucke, winnares van de aanmoedigingsprijs van het Nationaal Cello Concours 2010. Op verzoek van de Cello Biënnale brengt zij hier een voor haar geschreven werk van de jonge Finse componist Uljas Pulkkis in première.

Le Paganini du violoncelle - zo noemde Hector Berlioz de Belgische cellist en componist Adrien-François Servais. En dat terwijl Servais zijn muzikale carrière met een flinke achterstand was begonnen. Als zoon van een schoenlapper moest hij het stellen met een klomp en wat restantsnaren waarvan zijn vader voor hem een oefeninstrument had gefabriceerd. Daarmee oogstte de jonge Servais op straat succesjes, totdat zijn ware talent werd ontdekt door de Markies de Sayve, die hem liet omscholen tot cellist. Servais werd solocellist aan de Brusselse Muntshouwborg en zijn concertreizen brachten hem tot in Rusland vanwaar hij terugkeerde met een Russische vrouw aan zijn zijde. Met haar vestigde hij zich in een villa in zijn geboortestad Halle, waar hij op 59-jarige leeftijd stierf. Naast zijn zes kinderen liet hij een zonnig oeuvre na dat nog steeds in kringen van (cello) liefhebbers wordt gekoesterd.

In 1915 sneuvelde de vader van Paul Hindemith als vrijwilliger aan het Duitse front in België. De negentienjarige Paul nam de rol van kostwinnaar op zich als muzikant in café's en bij militaire groepen, wat een stempel zou drukken op zijn ideeën over muziek. Tussen 1921 en 1927 schreef hij zijn *Kammermusik*, een reeks van acht soloconcerten in slanke bezetting met de Brandenburgse Concerten van J.S. Bach als referentiepunt. Deze doorwrochte composities hebben een glasheldere structuur en doen vermoeden dat Hindemith uit was op het schrijven van 'objectieve muziek'. Toch smeult het drama vlak onder de noten, zeker in *Kammermusik* nr. 3 voor cello en ensemble.

De Jonge Finse componist Uljas Pulkkis had zich nog nooit diepgaand met de cello beziggehouden, tot hij werd gevraagd om een concert te schrijven met Ella van Poucke in de hoofdrol. Pulkkis legt Van Poucke het vuur aan de schenen door het technische niveau tot het uiterste op te poken, maar Van Poucke blijft soeverein: 'het is behoorlijk veeleisend, maar goed te doen', vertelde ze desgevraagd. Graag wilde Pulkkis weten van welke muziek het hart van Poucke sneller gaat kloppen. 'Tonale klassieke muziek, jazz, volksmuziek', was haar antwoord. De componist heeft haar beloofd om in het langzame tweede deel een aantal van haar wensen in te willigen. [ST]

The renowned German cultural institution Kronberg Academy is, starting in 2012, a partner of the Cello Biennial. Mutual projects include this concert by young, internationally-recognized Kronberg cellists.

Hector Berlioz called Adrien-François Servais 'le Paganini du violoncelle'. Servais overcame an exceedingly humble background - his father, a cobbler, fabricated his son's first 'cello' out of an old clog and some leftover cord - to become solo cellist at the Brussels Opera and a touring soloist. In addition to producing six children with his Russian wife, Servais left behind a cheerful oeuvre still cherished by cellists and cello-lovers alike.

Between 1921 and 1927, Paul Hindemith wrote the *Kammermusik*, a series of eight solo concertos for small-scale instrumental ensemble, using Johann Sebastian Bach's Brandenburg Concertos as a point of reference. The intricacy and crystal-clear structure of these compositions might suggest that Hindemith aimed to write 'objective music'. Nevertheless, drama smoulders just under the surface, certainly in the *Kammermusik* No. 3 For cello and ensemble.

The young Finnish composer Uljas Pulkkis was commissioned to write a concerto - his first serious foray into cello music - featuring Ella van Poucke. Pulkkis puts his soloist to the test by demanding the utmost in technical prowess. 'It's really demanding,' says Van Poucke, 'but absolutely playable.' In the second movement the composer incorporates the favourite musical styles of the soloist: tonal classical music, jazz and folk music.

Take Five – Maya Beiser

De Amerikaanse celliste Maya Beiser groeide op in een Israëlische kibboets waar de door haar gespeelde Bachsuites zich mengden met het gezang van de muezzin uit een nabijgelegen Arabisch dorp. Ze luisterde naar Janis Joplin, Billy Holiday maar ook naar Argentijnse tango. Beiser: 'Voor mij was het allemaal muziek. Ik hoorde geen grenzen.' Dit soloprogramma is te beschouwen als een muzikaal zelfportret; Beiser speelt muziek van alle windstreken waarbij haar cello klinkt als een universele stem, zingend over hoop en wanhoop.

Chinary Ung is een Cambodjaans-Amerikaanse componist die zich gedurende het nachtmerriebewind van Pol Pot intensief bezighield met de bedreigde Cambodjaanse traditionele muziek. Zijn compositie *Khse Buon* is als een desolate schreeuw in de inktzwarte nacht. Beiser: 'In *Khse Buon* resoneren de herinneringen aan diegenen die er niet meer zijn.'

Net als Maya Beiser heeft componist Osvaldo Golijov een Argentijnse achtergrond. Zijn compositie *Mariel* schreef hij oorspronkelijk voor cello en marimba, hier klinkt een multitrack-arrangement. Ook Steve Reich, meester van graduele muziekprocessen, maakt dankbaar gebruik van de multitrackrecorder. Zijn *Cellocounterpoint* – volgens Reich één van de moeilijkste stukken die hij ooit schreef – maakte hij voor solo-cello en acht cellopartijen op band.

Tsmindao Ghmerto ('Heilige Vader'), is gebaseerd op een dertiende-eeuws Sanctus uit de Georgisch Orthodoxe liturgie. Beiser zingt hier een bovenstem bij haar cellolijnen. Haar tekst ontleende ze aan een Hebreeuws gedicht van Yehuda Amichai, dat zich laat lezen als een gebed. Een andere gevoelige snaar treft zij in *World to Come* van David Lang. Het stuk ontstond pal na de aanslagen van 11 september 2001. Lang zei onder andere erover: 'World to Come stelt fundamentele vragen over de dood en het leven van de ziel.'

Rockmuziek neemt voor Beiser een speciale plaats in. In haar jaren bij de New Yorkse formatie Bang On A Can All Stars leefde ze zich geregeld uit in nummers van Nirvana. Hier speelt ze *Kashmir* uit 1975 van de Britse rockband Led Zeppelin, waarvan de leden zich destijds lieten inspireren door muziek uit de Arabische wereld en India. Voor Beiser is het gewoon de muziek van haar jeugd. [ST]

The American cellist Maya Beiser grew up on an Israeli kibbutz, but for her, music has no borders. Beiser plays music from all corners of the world; her cello is a universal voice that sings of hope and despair.

Chinary Ung is a Cambodian-American composer who, throughout Pol Pot's reign of terror, remained intensely focused on safeguarding Cambodian traditional music. His composition *Khse Buon* is like a desolate scream in a pitch-black night. Beiser: '*Khse Buon* resonates with the memories of those who are no longer there.'

Osvaldo Golijov's composition *Mariel* was originally written for cello and marimba; today we hear a multitrack arrangement. Steve Reich, the master of gradual musical processes, also makes use of the multitrack recorder in his *Cello Counterpoint* for solo cello and pre-recorded tape.

Tsmindao Ghmerto ('Holy father') is based on a thirteenth-century Sanctus from the Georgian Orthodox liturgy. Here, Beiser sings the upper voice above her cello line, the text taken from a prayer-like poem in Hebrew. *World to Come* by David Lang touches on another sensitive subject. The piece was written shortly after the September 11, 2001 attacks. Lang: '*World to Come* poses fundamental questions about the death and life of the soul.'

Rock music has a special place in Beiser's background. As a youngster she listened to Janis Joplin and Billie Holiday, and later performed with the New York Bang on a Can All-Stars. Today she plays *Kashmir* by the British band Led Zeppelin, which in the 1970s was inspired by music from India and the Arab world. For Beiser, it is simply the music of her youth.

Finale Nationaal Cello Concours

Drie cellisten profileren zich tijdens deze finale met het Celloconcert in e van Sir Edward Elgar. De jury hoeft geen appels met peren te vergelijken, het publiek krijgt drie keer de kans om de geheimen van deze prachtmuziek te doorgronden. Het Celloconcert geldt als Elgars compositorische zwanenzang. Hij schreef het concert in de zomer van 1919 in zijn zomerhuis in Sussex, waar hij in de voorgaande jaren het artilleriegeweld van de andere kant van het Kanaal had kunnen horen. De gruwelijkheden van de Eerste Wereldoorlog drongen daarmee letterlijk zijn werkkamer, zijn gemoed en dus ook zijn muziek binnen. Anders dan zijn vroegere werken, die vol zijn van tomeloze energie en een zovovergoten lyriek, getuigt dit concert vooral van wanhoop, angst en pogingen tot berusting. Kort na de première van het celloconcert – wat wegens een tekort aan repetitietijd een debacle was – overleed Elgars geliefde vrouw. Hij zou verder geen grote werken meer schrijven.

Elgars Celloconcert wordt vaak in één adem genoemd met de naam van de Britse celliste Jacqueline du Pré die het werk in de late jaren zestig tot haar lijfstuk maakte. Zij nam het concert meermalen op en zette daarmee een standaard voor andere cellisten. Minstens zo interessant is de opname die al in 1928 werd gemaakt door Beatrice Harrison, de celliste wier live-uitzendingen voor BBC-radio vergezeld gingen van nachtegalenzang uit haar achtertuin. (De tweede ronde van dit Nationaal Cello Concours bevatte een verplicht werk van Yannis Kyriakides, dat refereert aan Beatrices cellospel en haar nachtegalen.) Voor wie de drie verschillende interpretaties van Elgars Celloconcert vanavond niet genoeg vindt, is er nog YouTube, waarop het eerste deel van het celloconcert te beluisteren is met Beatrice Harrison als soliste en met Elgar als orkestleider.

Aanvullend speelt het Orkest van het Conservatorium van Amsterdam de *Dansen van Galánta* van de Hongaarse componist en etnomusicoloog Zoltán Kodály, collega en goede vriend van Béla Bartók. Kodály schreef zijn *Dansen* in 1933 ter ere van het tachtigjarige bestaan van het Boedapest Philharmonisch Orkest. Hij baseerde zich hiervoor op de volksmuziek van het plaatsje Galánta, dat zich bevindt tussen Boedapest en Wenen en waar Kodály zeven jaar van zijn kindertijd doorbracht. Naar eigen zeggen hoorde hij daar voor het eerst een 'orkestraal geluid', voortgebracht door een lokale groep roma-muzikanten. De *Dansen van Galánta* maken duidelijk dat die kinderervaring behoorlijk opwindend moet zijn geweest. [ST]

Elgar's *Cello Concerto*, regarded as his swansong, was written in the summer of 1919 in the composer's country house in Sussex, from where he could hear artillery fire from the far side of the Channel during the years of World War I. The horrors of the Great War literally penetrated his study, his mood and consequently his music. Contrary to earlier works, with their typical vigour and sunny lyricism, the cello concerto is an expression of anxiety, distress and an attempt to come to terms with the realities of the day. Shortly after the work's premiere, Elgar's wife Alice died; he would never again produce a major composition.

One of the earliest surviving recordings of the concerto (and now accessible via YouTube) was made by Beatrice Harrison in 1928, the cellist whose live recordings were broadcast by the BBC from her backyard, complete with nightingales singing in the background. (The second round of this competition included a required work by Yannis Kyriakides which refers to Harrison and her nightingales.)

Tonight's programme is rounded off by Zoltán Kodály's *Dances of Galánta* (1933). The Hungarian composer, ethnomusicologist and music pedagogue was a colleague and good friend of Béla Bartók. He based this colourful and lively work on folk music collected from the town of Galánta, located between Budapest and Vienna, and where Kodály spent many years of his youth. He said that he heard an 'orchestral sound' for the first time here, played by a group of local Roma musicians.

09.30 uur, Grote Zaal
Bach & Breakfast
Anssi Karttunen cello
€ 15,-/ € 12,-

Johann Sebastian Bach (1685-1750)
Suite nr. 5 in c, BWV 1011
- Prélude
- Allemande
- Courante
- Sarabande
- Gavotte
- Gigue

10.15 uur, Bimhuis en Kleine Zaal
Masterclasses
Chu Yi-Bing (Bimhuis)
Valter Dešpalj (Kleine Zaal)
€ 15,-/ € 12,-

13.30 uur, Kleine Zaal
Haren en Snaren, kleuterconcert
Kleutersinfonietta
Kinderen € 7,50/ volwassenen € 10,-

Vier strijkers nemen je mee in de wereld van opa Stradivarius. Ze laten je kennismaken met hun muziek en instrumenten. De muzikanten roepen ook jouw hulp in, om mee te bewegen, te zingen, te klappen of zelfs muziek te verzinnen.

Four string players will transport you into the world of Grandpa Stradivarius and acquaint you with their music and instruments. The musicians will also call on you to join them in moving, singing, clapping or even inventing music.

13.30 uur, Bimhuis
Cellostorm, kindervoorstelling (6+)
Cello8ctet Amsterdam
Dagmar Slagmolen regie
kinderen € 7,50/ volwassenen € 10,-

15.00 uur, Klankspeeltuín
Cello-Klankspeeltuín
Speciaal tijdens het festival kunnen kinderen en volwassenen spelenderwijs composities maken tijdens de workshop 'speel met muziek'.
kinderen/volwassenen: € 8,50

15.00 uur, Grote Zaal
Slotmatinee
Quirine Viersen cello
Jian Wang cello
Jérôme Pernoo cello
Residentie Orkest
Andrew Grams dirigent
€ 37,-/ € 29,50

Hector Berlioz (1803-1869)
Ouverture Le Corsaire

Camille Saint-Saëns (1835-1921)
Celloconcert nr. 1 in a, opus 33 (Viersen)
- Allegro non troppo
- Allegretto con moto
- Allegro non troppo

Jacques Offenbach (1819-1880)
Rondo voor cello en orkest (Pernoo)
- Allegretto

pauze

Sergej Prokofjev (1891-1953)
Sinfonia Concertante voor cello en orkest in e, opus 125 (Jian Wang)
- Andante
- Allegro giusto
- Andante con moto
- Allegretto
- Allegro marcato

Dit concert wordt opgenomen door Omroep Max en op een later tijdstip uitgezonden door radio 4.

Quirine Viersen

Jérôme Pernoo

Jian Wang

Valter Dešpalj

Slotmatinee

Huzarenstukken, uitsmijters en *pièces de résistances* maken deze slotmatinee tot een feest. Neem de ouverture *Le Corsaire* ('De zeerover') van de immer turbulente Hector Berlioz. Na een ontspoord project in 1844 met een 1000 orkestmusici en koorzangers week hij uit naar Nice om daar op adem te komen. Daar stortte hij zich meteen op *Le Corsaire*, een compositie waarin geen zee te hoog gaat...

En wat te denken van het Celloconcert in a van Camille Saint-Saëns? Een rondje zweefbaan of een achtbaan zijn er niets bij. Celliste Quirine Viersen verheugt zich er op om het werk te mogen uitvoeren. 'Veel cellisten beschouwen het als een echt studieconcert. Zo heb ik er zelf ook lang tegenaan gekeken. Helemaal ten onrechte, vind ik nu. Het stuk is waanzinnig gaaf en delicaat, met prachtige overgangspassages tussen de delen. De muziek is wervelend en meeslepend, maar ook poëtisch en een tikje melancholisch. Een genot om te spelen.'

Wie Jacques Offenbach zegt, zegt *Opéra comique*. Minder bekend is dat de Duits-joods-Franse operette-componist ook een zeer begaafd cellist was. Hij studeerde cello aan het Parijse Conservatorium, totdat geldgebrek hem noopte om als cellist aan de slag te gaan bij boulevardtheaters en de *Opéra Comique*. Als *self made* cellovirtuoos trad hij op in Parijse salons, samen met klavierleeuwen als Anton Rubinstein, Franz Liszt en Louis-Moreau Gottschalk. De vileine humor die Offenbach aan de dag legde als operettecomponist, komt ook tot uiting in dit Rondo, een deel uit het *Grand concerto pour violoncelle et orchestre* ook wel bekend als *Concerto militaire*. Jérôme Pernoo, Offenbach-solist van deze avond, nam het volledige concert op met Les Musiciens du Louvre onder leiding van Marc Minkowski, een uitvoering die met veel bewondering werd ontvangen.

De Moskouse première in 1938 van Sergej Prokofjevs Celloconcert opus 58 was een valse start. Solist was Lucian Berezovski. Dirigent van het Russisch Staatssymfonieorkest, Alexander Melik-Pashayev, kon niet tot het weerbarstige werk doordringen, met alle nare gevolgen van dien. Prokofjev trok zijn celloconcert terug, tot hij het in 1947 in een versie voor cello en piano uitgevoerd hoorde door de 22-jarige Mstislav Rostropovitsj. Dat veranderde Prokofjevs visie op zijn eigen stuk onmiddellijk. De componist en cellist belegden een werkvakantie in Prokofjevs datsja om daar samen de partituur grondig te herzien. In 1952 beleefde het werk onder de titel *Sinfonia Concertante* zijn tweede doop. [ST]

Hector Berlioz' turbulent life was one adventure after the other. After an exhausting performance of his 'Hymne à la France' in August 1844 - employing a 1000-strong symphony orchestra and chorus - Berlioz went to Nice to recuperate; instead, he plunged into a new project: the overture *Le Corsaire* ('The pirate'), which, with typical Berlioz bravado, evokes images of swashbuckling sea rovers.

Cellist Quirine Viersen looks forward to performing Saint-Saëns' technically demanding *Cello Concerto*: 'Many cellists unjustly regard it as a study concerto. The piece is incredibly well-constructed and delicate, with stunning transitions between the movements. The music is dazzling and exciting, but also poetic and even a bit melancholy. A real pleasure to play.'

Mention the name Jacques Offenbach, and one immediately thinks of *Opéra comique*. A lesser-known fact is that Offenbach, a self-made cello virtuoso, performed in Paris salons with master pianists Anton Rubenstein, Franz Liszt and Louis Moreau Gottschalk. Offenbach's sharp sense of humour is evident in this Rondo, taken from the *Grand Concerto pour violoncelle et orchestre*, also known as the *Concerto militaire*.

The 1938 Moscow premiere of Sergei Prokofiev's *Cello Concerto Op. 58* was a fiasco. The performers - cellist Lev Berezovski and conductor Alexander Melik-Pashayev - were unable to get a grip on the difficult work, and the composer withdrew it. In 1947, having heard it performed with piano by the 22-year-old Mstislav Rostropovich, Prokofiev invited the young cellist to assist him in revising the concerto. The *Sinfonia Concertante* (its new name) was re-premiered in 1952.

21.00 uur, Grote Zaal
Cello Coupé

Met de cellisten:

Maya Beiser
Karel Bredenhorst
Colin Carr
Valter Dešpalj
Larissa Groeneveld
Xenia Jankovic
Anssi Karttunen
Floris Mijnders
Johannes Moser
Dai Miyata
Jérôme Pernoo
Ella van Poucke
Ernst Reijseger
Gabriel Schwabe
Tsuyoshi Tsutsumi
Jian Wang
Paul Watkins
Sietse Jan Weijenberg
Joann Whang
Chu Yi-Bing
Winnaar Nationaal Cello Concours

en verder:

Martin Fondse vibrandoneon
Martijn Holtslag rapper
Gwyneth Wentink harp
Harmen Fraanje piano
Frank van de Laar piano
David Schlaffke klavecimbel
Cello8ctet Amsterdam
Ragazze Kwartet
Symfonie Orkest van het Conservatorium Amsterdam
LeineRoebana

En nog vele anderen...

€ 32,- / € 25,50

Is het een concert of een feest? Met het mooiste instrument dat er bestaat creëren romantici, barokkers, improvisatoren en een rapper een nieuw genre: Cello Coupé. Zoiets maak je maar één keer mee!

Is it a concert or a party? Using the most beautiful instrument in the world, romantics, baroque players, improvisators and a rapper will create a new and unique genre: Cello Coupé. This will be a once-in-a-lifetime experience!

Geanimeerd en ongedwongen
genieten van een lekker avondje
uit tijdens de Cello Biënnale?

Kom dan vooraf eten bij restaurant
Zouthaven; het restaurant van
Muziekgebouw aan 't IJ.

Zouthaven
restaurant

Op loopafstand van Amsterdam Centraal
tref je een gezellig, eigentijds en glossy
restaurant met een prachtig uitzicht over
het IJ aan. Je kunt er zowel binnen als buiten
terecht: met mooi weer heeft Zouthaven
een van de mooiste terrassen van
Amsterdam.

Zouthaven heeft een hart voor duurzame
vangst en is dé plek voor een lekkere en
verantwoorde lunch of diner.

Tijdens de Cello Biënnale is Zouthaven
extra lang open en hebben wij een speciaal
festivalmenu.

Reserveer via 020 – 788 2090 of online via
www.zouthaven.nl

amsterdamse
cellobiënnale

musici
musicians

- 98 **cellisten**
cellists
- 108 **ensembles & orkesten**
ensembles & orchestras
- 113 **andere musici**
other musicians
- 122 **componisten van premières**
composers
- 126 **deelnemers Nationaal Cello Concours**
participants National Cello Competition

Cellisten

Maya Beiser is a graduate of Yale University. Her main teachers were Aldo Parisot, Uzi Weizel, Alexander Schneider, and Isaac Stern. Known for many years as the cellist of the Bang On A Can All Stars, Maya Beiser has left the ensemble to focus on her solo work. Over the past decade, she has created a new repertoire for cello, commissioning and performing many works written for her by today's leading composers. Maya has collaborated with the composers Louis Andriessen, Tan Dun, Brian Eno, Philip Glass, Osvaldo Golijov, Steve Reich, Simon Shaheen and Michael Gordon among many others. Maya Beiser has performed her multimedia solo projects like *World to Come*, integrating video projections with multi-track cello compositions at many important international concert venues.

The Danish cellist **Andreas Brantelid**, born 1987, started with the Suzuki Cello Method when he was 4 years old. He studied with Mats Rodin, Torleif Thedéen and later at the Kronberg Academy with Frans Helmerson. He made his concert debut with the Royal Danish Orchestra when he was 14 years old, playing the cello-concerto of Edward Elgar. He played in the Rising Stars Series in many concert halls, in places like Amsterdam, Stockholm and Vienna. He plays the 'Ex-Boni' Stradivari cello from 1707, made available by Mr Christen Sveaas, Norway.

Anner Bijlsma took his first music lessons from his father, went on to study at the Royal Conservatoire of The Hague with Carel van Leeuwen Boomkamp, receiving the Prix d'Excellence. He won the first prize at the Pablo Casals Competition, Mexico. From 1962 till 1968 Bijlsma was principal cellist of the Royal Concertgebouw Orchestra. As a chamber musician, he played in ensembles including the Rondon Quartet and L'Archibudelli. Anner Bijlsma is permanent guest teacher at the Conservatorium van Amsterdam and plays a binding role in the Amsterdamse Cello Biënnale. He was given the 'Life Time Achievement Award' in 2009 by the London Cello Society for his great significance to the cello world. Anner Bijlsma edited many works of the cello repertoire, including two cello-concerti of Boccherini, for the Amsterdamse Cello Biënnale.

Colin Carr started on the cello when he was 5 years old. Three years later he was selected for the Yehudi Menuhin School of Music, his first teacher there was Maurice Gendron and later William Pleeth. In 1998 he was appointed professor at the Royal Academy of Music and was professor at the New England Conservatory in Boston for more than 16 years. In 2002 he was appointed professor at the Stony Brook University in New York. As member of the Golub-Kaplan-Carr piano trio, Colin Carr performed worldwide and participated in many international chamber music festivals. He regularly plays with the Guarneri and Emerson String Quartets. Colin Carr recorded works of Bach, Kodály and Crumb, which were very well received. He plays a Matteo Goffriller cello, Venice 1730.

Cellists

Vincent Courtois was born in Paris in 1968 and began playing the cello when he was six years old. He took classical studies at the conservatory in Aubervilliers and Paris with Erwan Fauré, Xavier Gagnepain, Roland Pidoux and Frédéric Lodéon while discovering jazz and improvisation with Didier Levallet, Dominique Pifarely and Christian Escoudé. Vincent Courtois began playing in various Parisian groups and his first CD as a leader, titled 'Cello News', was released in 1990. Since then Vincent Courtois has recorded more than ten cd's. Vincent played in several of Rabih Abou Khalil's bands and plays frequently with clarinetist Louis Sclavis. Vincent also plays regularly with trombonist Yves Robert, pianist Sylvie Courvoisier and many other great musicians.

Valter Dešpalj studied cello at the Juilliard School with Leonard Rose and chamber music with the violinist Felix Galimir and the Juilliard Quartet. He has followed master classes with Pablo Casals, Pierre Fournier and André Navarra. In Moscow he completed his postgraduate studies with Galina Kozolupova. Dešpalj has given solo concerts and recitals throughout the world. He has a renowned cello class at the Zagreb Academy of Music; in 2008 he opened the Amsterdamse Cello Biënnale with his student ensemble Cellomania. Besides teaching he regularly sits on juries of competitions such as the Tchaikovsky Competition in Moscow. Valter Dešpalj has previously been three times on the jury of the National Cello Competition.

The Flemish cellist **Roel Dieltiens** plays both the baroque and modern cello. He studied, among others, with André Navarra in Detmold and Pierre Fournier in Geneva. As soloist and chamber-music player with the Ensemble Explorations he played in important concert halls all over the world. He was also for a long time first cellist in the Orchestra of the 18th Century. Roel Dieltiens recorded many works on CD: Vivaldi and Franchomme and a few years ago the Suites by J.S. Bach. Many different composers dedicated works to him. He is professor at the conservatories of Zürich and Louvain. Roel Dieltiens has been jury-member on many music competitions, in particular the Tchaikovsky Competition and the 1st National Cello Competition 2006 during the Amsterdamse Cello Biënnale.

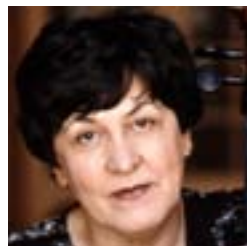
Sol Gabetta is one of the most prominent soloists of this moment. The Argentinian-French cellist of Russian descent studied for ten years with Ivan Monighetti in Madrid and Basle and finished her studies in 2006 with David Geringas at the Musikhochschule Berlin. Since that year her career took an enormous flight and she played as soloist with important orchestras and conductors. Sol Gabetta performs Vivaldi and his contemporary's with the 'Capella Gabetta', led by her brother, but plays also compositions specially written for her such as *UpClose* by Michel van der Aa. She worked together with the Latvian composer Pēteris Vasks, who's new cello-concerto she will perform at the Amsterdamse Cello Biënnale.

The cellist and conductor **David Geringas** works with an unusually broad repertoire from early baroque to contemporary music. The native Lithuanian was the first to perform many compositions by Russian and Lithuanian avant-garde composers in the West. From 1963 till 1973, Geringas studied with Mstislav Rostropovich. In 1970 he won the first prize and the gold medal at the Tchaikovsky Competition. David Geringas played all over the world with the most important orchestras and the greatest conductors of our time. His extensive discography includes many award-winning recordings such as the 12 cello concertos by Luigi Boccherini. Important contemporary composers such as Sofia Gubaidulina, Pēteris Vasks, Erkki-Sven Tüür and Alexander Raskatov have dedicated new compositions to David Geringas.

Larissa Groeneveld plays an extensive repertoire ranging from works by J.S. Bach to contemporary compositions, including works specially composed for her. She studied in Amsterdam with Dmitri Ferschtman, where she graduated with the highest distinction. She continued her studies with Natalia Gutman at the Hochschule für Musik in Stuttgart, Germany, and followed master-classes with Mstislav Rostropovich and Yo-Yo Ma. In 1988 she made her debut in the Concertgebouw with Beethovens Triple concert. Since, she has performed as soloist with many great orchestras including the Netherlands Philharmonic Orchestra, Stuttgarter Philharmoniker, Berliner Symfoniker and the St. John's Smith Square Orchestra. Larissa is already 24 years the cellist of the Osiris Trio. Larissa Groeneveld teaches at the Royal Conservatoire of The Hague.

Natalia Gutman was taught cello in her youth by her grandfather Anisim Berlin and by Galina Kozolupova. Her teacher Mstislav Rostropovich and friends Sviatoslav Richter and Oleg Kagan had a vital influence on the artistic development of her musical personality. Gutman's repertoire extends from Buxtehude and Rameau to Hindemith and Lutoslawski. Alfred Schnittke dedicated his first cello concerto and cello sonata to her. In 2006 Gutman closed the Biënnale with a memorable performance of the Shostakovich Cello Concerto no.1. Natalia Gutman is the artistic director of the Oleg Kagan Musikfest in Kreuth am Tegernsee in Germany.

Doris Hochscheid studied with Dmitri Ferschtman, Melissa Phelps and Philippe Muller. During the Tanglewood Festival she won twice the *Price for an Outstanding Musician*. She has made numerous radio and CD recordings and gave concerts in Europe, America and Asia. During the Amsterdamse Cello Biënnale 2006 she premiered the cello concerto by Dmitris Andrikopoulos and in 2010 the cello concerto by Martijn Padding. Together with the pianist Frans van Ruth she has founded the Stichting Cellosonate Nederland, to revive Dutch sonatas of the past. Doris is a member of Asko|Schönberg and the Amsterdam Bridge Ensemble. She teaches at the Conservatorium van Amsterdam and the Roosevelt Academy in Middelburg.

Xenia Jankovic was born into a Serbian-Russian family of musicians. She started to play at the age of six and gave her debut with the Belgrade Philharmonic when she was only nine. Two years later she received a state scholarship to the special school of the Moscow Conservatory and was a pupil of Stefan Kalkanov. Further studies were with Pierre Fournier and Guy Fallot in Switzerland and André Navarra in Germany. In 1981, Xenia Jankovic was the first prize winner of the prestigious Gaspar Cassado Competition in Florence. Close work with Sandor Vegh and György Sebök was a source of profound musical and personal inspiration. Since 2004 she has been professor for cello at the Musikhochschule in Detmold.

Anssi Karttunen (Finland) studied with Erkki Tautio, William Pleeth, Jacqueline du Pré and Tibor de Machula. Anssi is a passionate performer of contemporary music. 23 cello concerti have been especially composed for him by Tan Dun, Esa-Pekka Salonen, Luca Francesconi and others. Recently he was soloist with the Royal Concertgebouw Orchestra with works by Magnus Lindberg and Kaija Saariaho. In honour of his 50th birthday in 2010, 30 composer friends wrote short variations on the oldest known work for cello solo, the Ciacona by Guiseppe Colombi. During the Amsterdamse Cello Biënnale of 2010 he played ten of those variations at an extra concert. Karttunen is cellist in the Zebra Trio, he plays a cello made by Francesco Ruggieri Cremona 1670.

The young Swedish cellist **Jacob Koranyi** had cello lessons from Thorleif Thedéen at the Edsberg Institute of Music Stockholm and continued his studies with Ralph Kirschbaum at the Royal Northern College of Music Manchester. He won the 2nd prize at the Rostropovich Competition Paris in 2009. During the last season he made a grand tour in the Rising Stars programme of the European Concert Halls Organisation. He made his New York début in the Alice Tully Hall and participated with the Lincoln Chamber Music Society. Jacob Koranyi is making a solo career and is much in demand in chamber music festivals. His cello is made by I. Gratani Genua 1756.

Floris Mijnders was 8 years old when he had his first cello lessons from his father. He began his cello studies in 1984 at the Royal Conservatoire The Hague with Jean Decroos and graduated in 1990. In that year, 1990, he was appointed solo-cellist of the Gelders Orkest, Arnhem. From 1992 on, he had the same function with the Radio Philharmonisch Orkest, Hilversum and since 2001 he is principal cellist of the Rotterdam Philharmonisch Orkest. He regularly appears with the Camerata Salzburg and the London Symphony Orchestra as solo-cellist. Flores Minders is an active chamber music player in the Ensemble Caméléon, the Netherlands Piano Quartet and the Turner Trio. He is cello teacher at the conservatories of The Hague and Amsterdam.

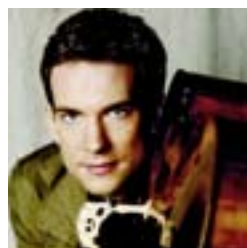
Cellisten

Dai Miyata, born 1986, began to play cello when he was 3 years old. He studied cello with Yutaka Miyata and Sumiko Kurata and chamber music with the Tokyo and Vermeer String Quartets. Dai Miyata worked with Lynn Harrell, Gidon Kremer, Yuri Bashmet and many well-known Japanese musicians. At this moment he continues his studies with Frans Helmerson at the Kronberg Academy and a string quartet course with Gabor Takacs-Nagy of the Takacs String Quartet. He participated in many musical competitions and festivals. In 2009 Dai won the Grand Prix at the 9th Rostropovich Cello Competition in Paris, a once in four year's event. He was the first Japanese contestant to win this prestigious prize.

The Norwegian cellist **Truls Mørk** had his first cello lessons from his father. When he was 17 he had lessons from Frans Helmerson in Stockholm and later from Natalia Shaskovskaya, a Rostropovich pupil. He was the first Scandinavian laureate at the Tchaikovsky Competition 1982. Hereafter he won important prizes at cello competitions in New York and Florence. Since 1989 Truls Mørk is soloist with the important European and American orchestras and has recorded many CD's. He was awarded prizes for the recordings of the cello-concerti of Carl Philipp Emanuel Bach. A dedicated performer of new music, he's played first performances of concerti by Hafidi Hallgrimson, Pavel Haas and Krzysztof Penderecki. Truls Mørk plays on a rare cello by Domenico Montagnana Venice 1723 with a scroll made by Stradivari.

Johannes Moser, born in Munich 1979, began his cello studies at the age of 8. In 1997 he studied with David Geringas at the Musikhochschule Berlin. The 1st prize at the Tchaikovsky Competition gave him an international breakthrough. He was soloist with the Royal Concertgebouw Orchestra, New York Philharmonic, Berlin Philharmonic and many other world renowned orchestras. Johannes Moser's priorities are playing and performing new music and rarely heard repertoire. He's an enthusiastic player on the electric cello and is searching for new soundscapes and wants to develop improvisation. Just recently he was appointed professor at the Musikhochschule Köln. He plays most of the time on his Andrea Guarneri cello from 1664.

When it comes to shattering boundaries and breaking barriers in music, **Kevin 'KO' Olusola** is no stranger. Although the cellist has been classically trained since he was six-years-old, the now 23-year-old is coming into his own as he fuses styles of neo-soul, hip-hop, and pop music to create a unique sound new to classical instruments. His ability to capture the human singing quality of artists like Alicia Keys and John Legend allows him to elevate the sound of a cello to that of a mainstream artist. Plain and simple: He 'sings.' As an East Asian Studies major at Yale University, KO's talent in music has been recognized by people like Yo-Yo Ma, KRS-One, and U.S. Secretary of State Hillary Clinton. KO's performances will get you grooving and dancing in your seat, leaving you wanting more.

Cellists

Jérôme Pernoo, born in Nantes, France, studied at the Conservatoire National Supérieur de Musique Paris, with Xavier Gagnepain and Philippe Muller. He was laureate of the Tchaikovsky Competition Moscow 1994 and the Rostropovich Competition Paris 1994 and won the 1st prize in Pretoria in 1996. He performed with many great orchestras and conductors. In duo with pianist Jérôme Ducros he played recitals in New York, Paris and London. Jérôme Pernoo is artistic director of the Festival Les Vacances de Monsieur Haydn and professor at the Conservatoire National Supérieur de Musique Paris. He plays on a baroque cello, an Italian cello-piccolo from the 18th century and a modern cello made by Franck Ravatin.

Ella van Poucke (1994) began playing the cello at the age of six studying at the Royal Conservatoire of The Hague and later the Conservatorium van Amsterdam. At this moment she studies with professor Frans Helmerson as a Young Soloist at the Kronberg Academy Masters in Germany. In 2010 Ella van Poucke won the prize for the most promising talent in the National Cello Competition and in 2012 she represented the Netherlands at the Eurovision Young Musicians in Vienna. She has performed in many of the major halls of the Netherlands, Europe and the United States. Ella is a regular member of the Amsterdam Chamber Music Society and has her own chamber music festival in Amsterdam.

Ernst Reijseger has distinguished himself in almost every facet of cello playing. Avant-garde, jazz and the contemporary classical idiom, improvisation and world music from all regions are familiar terrain for him. He has composed music for several films by Werner Herzog, which he recorded on CD and performed in concert to high acclaim. In 2009 he closed the celebrated cello festival of Kronberg with a solo composition written for the Ensemble Modern. In the Amsterdamse Cello Biënnale 2010 he led the Mega Children Cello Orchestra and played with the Nederlands Blazers Ensemble his own cello-concerto, specially composed for the N.B.E. In his workshops he emphasises maximum freedom and the pleasure of playing.

Gabriel Schwabe, born in Berlin 1988, is one of the prominent music talents of Germany. He started his cello lessons with Krispin Simonett and continued his studies with Catalin Ilea at the Berlin University of Arts. Since 2008 he was Young Soloist at the Kronberg Academy with Frans Helmerson. Gabriel was laureate of important music competitions, the Brahms Competition Austria, Grand Prix Emanuel Feuerman Berlin and Rostropovich Competition Paris. He won the Pierre Fournier Award London in 2009. Gabriel Schwabe plays a cello by Francesco Ruggieri, Cremona 1674, made available by the Deutsche Stiftung Musikleben.

Cellisten

Hidemi Suzuki, born in Kobe 1957, studied at the Tokyo Tohu-Gakuen Conservatory with Yoritoyo Inoue and Kenichiro Yasuda. Later he studied at the Royal Conservatoire The Hague with Anner Bijlsma modern and baroque cello. He won the first prize at the 1st International Baroque Cello Competition in Paris 1986. Hidemi Suzuki was principal cellist of La Petite Bande and founding member of the Bach Collegium Japan. As soloist and conductor he was recently on tour with the Holland Baroque Society. He has made many CD's with ensembles and as a soloist, especially of the concerts of Carl Philipp Emanuel Bach. Hidemi Suzuki teaches at the Early Music department of Tokyo National University of Fine Arts and Music and gives master classes all over the world.

Tsuyoshi Tsutsumi had his first cello lessons from Hideo Saito, the founder of Toho-Gakuen Conservatory of Tokyo. He won several prizes in music competitions in Japan and studied with Janos Starker at the Indiana University. He was appointed professor at Indiana and gave tuition for 20 years. Tsutsumi appeared with many orchestras worldwide and gave world premières of Turu Takemitsu's *Orion and Pleiades*, cello-concerto of Akira Miyochi and many other compositions. Back in Japan he became director of the Toho-Gakuen Conservatory of Tokyo. He is president of the Suntory Hall and chairman of the Japan Cello Society. Tsuyoshi Tsutsumi was given the 'Medal of Honour with Purple Ribbon' by the Japanese government in 2009 for his achievements.

Quirine Viersen had her first cello lessons from her father Yke Viersen, cellist in the Royal Concertgebouw Orchestra. Her teachers at the Conservatorium van Amsterdam were Jean Decroos and later Dimitri Ferschtman. She finished her studies at the Mozarteum Salzburg with Heinrich Schiff. Quirine was quite often laureate in international music competitions. She was, in 1994, the first Dutch laureate in the Tchaikovsky Competition. With the pianist Silke Avenhaus she formed a duo in 1996, they recorded 5 CD's with romantic and contemporary composers. Quirine Viersen teaches at Conservatorium van Amsterdam and plays a 1715 Joseph Guarnerius Fillius Andrea, kindly provided by The Dutch Musical Instruments Foundation.

Raphael Wallfisch was one of the students of the legendary cellist Gregor Piatigorsky. After winning, 24 years old, the Gaspar Cassadó Cello Competition in Florence, he was invited as soloist with many European and American orchestras. Raphael Wallfisch has recorded all important cello repertoire, plus less known works. Many British composers have composed new works for him, Sir Peter Maxwell Davies, James MacMillan, John Tavener and Adrian Williams. One of his passions is teaching and he is a much sought-after teacher. He is professor at the Zürich Winterthur Konservatorium and the Royal Northern College of Music Manchester. Raphael Wallfisch plays a Gennaro Gagliano cello from 1760.

Cellists

Jian Wang had his first cello lessons from his father at the age of four. As a student at the Shanghai Conservatory he played, at the age of 10, for Isaac Stern as seen in the famous documentary 'From Mao to Mozart'. Isaac Stern advised him to come to the USA and was admitted in 1985 to the Yale University of Music with professor Aldo Parisot as his teacher. Jian Wang has performed with the great American and European orchestras, the Berlin Philharmonic, Royal Concertgebouw Orchestra and others. He has made many CD's, one with Cello Suites by J.S. Bach. Jian Wang lives now in Finland and plays an Amati cello from 1622.

Paul Watkins is cellist and conductor and was born in Wales (G.B.). He studied with William Pleeth, Melissa Phelps and Johannes Goritzki. From 1990 until 1997 was he solo-cellist of the BBC Symphony Orchestra. As soloist he appeared with all the important British Orchestras. In the coming season he'll play the world premiere of a cello concerto by Mark-Anthony Turnage, specially composed for him. He became conductor of the English Chamber Orchestra in 2007 and was appointed artistic-director in 2009. With his brother Huw Watkins, he gives recitals and he's a member of the well-known Nash Ensemble. His musical life will take on a new turn in 2013 when he will become cellist of the Emerson String Quartet N.Y., replacing David Finckel.

Sietse-Jan Weijenberg studied with Jan-Ype Nota and Truls Svane at the Groningen Conservatory and with Michel Strauss at the Conservatoire Supérieur de Musique Paris. He is laureate of several competitions, most recently taking a top prize at the 2009 Rostropovich Competition. Since 2010 Sietse-Jan is principal cellist of the Residentie Orchestra in The Hague. Also successful as a chamber musician, his Trio Demian won the first prize at the Maria Canals Piano Trio Competition 2009. He appears frequently as soloist, having performed a substantial part of the orchestral concert repertoire together with the Amsterdam Sinfonietta, National Dutch Student Orchestra and the Orchestre de Paris. Sietse-Jan Weijenberg plays the 'Ex-Starker' Joseph Guarneri cello from 1707, on generous loan by an anonymous patron.

American cellist **Joann Whang** studied with Ronald Leonard at the Colburn School in California and with Aldo Parisot at Yale School of Music. She was awarded a Fulbright grant to continue her studies with Michel Strauss and Jan-Ype Nota in Paris and then in Den Haag. Since her residence in the Netherlands, she was awarded both first and audience prizes at the National Cello Competition in 2010, performing the Roco-Variations with Amsterdam Sinfonietta. Her affinity to contemporary music has led her to work with Anssi Karttunen and composer Kaija Saariaho and become a founding member of Trio de Kooning.

Van Aerschot
Master of fine arts

*Fine cello
Exclusive mutes & frogs
Work on bows*

www.cellobouw.com

Winkelveld 4, 2870 Puurs, Belgium, 0032 3 899 64 82

Handwerkskunst
ist immer etwas
für die Sinne
Meine Arbeit
für Ihr können

Thorsten Theis
DIE WERKSTATT für feine
Streichinstrumente, Bögen & Celloneubau

Thorsten Theis Elbachstraße 1 · 51580 Reichshof · Germany
Tel.: +49 (0) 22 97 - 90 94 10 · Fax: +49 (0) 22 97 - 90 94 08
mail@cello-deutschland.de · www.cello-deutschland.de

HENK TE HIETBRINK STREEKSTOKKENMAKER

Est. 1990

Fine modern bows after English tradition
for the Violin family and the Double Bass

Rehairs - Repairs - Restoration
Bow-cases and Rosins

Tijdens de Biënnale bent u van harte welkom bij
mijn werkbank voor een kundige en snelle beharing
of reparatie, alsmede op het foyerdek voor het
beziichtigen en bespelen van nieuwe cellostokken
*During the Biennale you are very welcome to visiting
my mobile workshop, where I will be running a full
rehair and repair service. Please also visit the
exhibition on the Foyerdek, where new cello-bows are
waiting for you to being played.*

Henk te Hietbrink, Bowmaker
Megenstraat 37, 6824AH Arnhem
The Netherlands
Tel: +31-264431341 / Mob +31-652164570
www.tehietbrinkbows.nl / info@tehietbrinkbows.nl

Peter Zoon
maker of
Violins, Violas
Cellos and
Double-Basses

Bertus Aaffespad 7
Culemborg
0345-519732
www.vioolatelier.nl

Cellists

Hans Woudenberg was involved with the foundation of the Schönberg Ensemble, now Asko|Schönberg, and the Schönberg String Quartet. He has studied with Anner Bijlsma. His involvement with new music has increased since his early studying years. As cellist of the Doelen Quartet he played many important programmes and new compositions. He also played in many orchestras the baroque cello. With the pianist Marja Bon he was the driving force, between 1993 and 2003, of Wendingen with more than 50 multi-disciplinary projects. At the Amsterdamse Cello Biënnale 2008 Hans Woudenberg was the soloist in a new composition of Vanessa Lann with Asko|Schönberg.

Kaori Yamagami, was born 1982 in Zish-Shi (Japan). She studied at the Curtis Institute and later at the New England Conservatory Boston with Paul Katz. After studying for a while with Frans Helmerson, she became his assistant at the Musikhochschule Köln. She was also chamber music professor at the Kronberg Academy. Kaori was laureate of the Rostropovich Competition Paris and Tchaikovsky Competition Moscow. She is solo-cellist of the Amsterdam Sinfonietta since 2009 and will be soloist in *Up-Close*, a work by Michel van der Aa. In november 2012 She'll be soloist on tour with the Klassische Philharmonie Bonn and Israel Sinfonietta. Kaori Yamagami plays a Giovanni Grancino cello from 1682, kindly provided by a private sponsor.

Chu Yi-Bing is founder of the China Philharmonic Cellists, which performed in the 2010 Amsterdam Cello Biënnale. Chu started his cello lessons with his parents, both teachers at the Central Conservatory Beijing. He came to Europe in 1983 and studied with Maurice Gendron at the Paris Conservatoire. He was a laureate of different music competitions, worked with the Ensemble Intercontemporain and became solo-cellist of the Basler Kammerorchester. 21 years later he went back to China and was appointed professor at the Central Conservatory Beijing. With the China Philharmonic Cellists he gives concerts throughout China and promotes western and Chinese chamber music.

Amsterdam Sinfonietta is an ensemble of 22 gifted musicians from all around the world. The group performs without conductor, under the direction of Candida Thompson, artistic director since 2003. The ensemble's defining feature is the strong involvement and artistic drive of each individual member. It collaborates with renowned artists and performs in major venues throughout the world. Amsterdam Sinfonietta has gained a reputation for distinguished performances and innovative programming, featuring well-known repertoire combined with commissions, new arrangements or rarely performed works. Recent commissions include world premieres of compositions by Sofia Gubaidulina, Tigran Mansurian, HK Gruber, Michel van der Aa and Pēteris Vasks. Over the past seasons Amsterdam Sinfonietta has initiated and recorded new arrangements of various chamber music works. These include works by Beethoven, Brahms, Mahler, Schulhoff, Haas, Shostakovich and Berg.

www.sinfonietta.nl

Asko|Schönberg, the leading ensemble for new music from Amsterdam, performs music from the 20th and 21st century in instrumental formations ranging from 5 to 50 musicians. Besides performing music by great, established names such as Andriessen, Gubaidulina, Kurtág, Ligeti and Stockhausen, it also champions younger composers such as Van der Aa, Padding, Widmann and Zuidam. However the founders of 20th-century music are also amply represented: from Weill to Schönberg and from Stravinsky to Messiaen. This diverse music-making takes place in series Muziekgebouw aan 't IJ in the Concertgebouw both in Amsterdam, during guest appearances in the Holland Festival and De Nederlandse Opera, and in a variety of concert halls throughout the Netherlands and abroad.

www.askoschoenberg.nl

Baroque orchestra B'Rock was founded on the initiative of harpsichordist Frank Agsteribbe, double bass player Tom Devaere and cultural managers Tomas Bisschop and Hendrik Storme. The core consists of about twenty musicians specializing in historically informed performing practice. B'Rock distinguishes itself by a performance-oriented and style-conscious manner of playing, in which intensity and expression play a central part. The orchestra regularly appeals to leading soloists and guest conductors. Opera and adventurous music theatre form an important part of the artistic activity. In 2012 B'Rock, conducted by René Jacobs, made its debut at La Monnaie in Brussels.

www.b-rock.org

The **Biënnale Ensemble** has been specially assembled for this Biënnale. It is composed of young musicians from orchestras as the Rotterdam Philharmonic Orchestra, Amsterdam Sinfonietta and the Netherlands Philharmonic Orchestra. The musicians are among others: Herman van Kogelenberg (flute), Julien Herve (clarinet), Margreet Bongers (bassoon), Petra Botma (horn), Harrie de Lange (trombone), Maria Milstein (violin), Ying Lai Green (double bass) and Willem de Bordes (conductor)

The **Cello-ensemble of the Royal Conservatoire** of The Hague has been specially assembled for this occasion. They will perform Sofia Gubaidulina's composition *Am Rande des Abgrunds* for seven cellists and two aquaphones. For this occasion the ensemble is conducted by Reinbert de Leeuw. The cellists are: Alexis Bove, Jonathan Butler, Kevin Downs, Yulia Kharitonova, Benjamin Marionneau, Eduard Ninot, Noemí Pasquina.

CVA Percussion consists of classical percussion students of the Conservatorium van Amsterdam. Their repertoire is wide: arrangements of big classical works, baroque repertoire and contemporary music. They play it all with the same dynamic energy. They work in different groups and settings, depending on the material. CVA Percussion has played in various halls such as the Concertgebouw Amsterdam, Muziekgebouw aan 't IJ and the Muziekgebouw Frits Philips in Eindhoven. This evening's percussionists are Bence Major, Sebastiaan Molenaar, Arend Bruijn en Michiel Buijse. This quartet was especially formed for *Elegy: Snow In June*. They use a rather uncommon combination of different percussion instruments.

KleuterSinfonietta is a musical experience for children in the age of 4 and 5 years and their parents. During KleuterSinfonietta, the children get in touch with four musicians of Amsterdam Sinfonietta, their instruments (violin, viola and cello) and their music. The children can ask, sing, move and even 'compose', but mainly listen to the wonderful string music of Amsterdam Sinfonietta that forms the centre of this concert. KleuterSinfonietta is a co-production of Amsterdam Sinfonietta and Het Concertgebouw.

LeineRoebana, the modern dance company of the choreographer's duo Andrea Leine and Harijono Roebana, has occupied a prominent place in the Dutch and international dance world since the late eighties. The relationship between dance and music is at the heart of their work. Their musical bias range from renaissance to contemporary composers and mirrors their quest for authenticity. For each production they work with renowned musicians, singers and composers to create works in which a true symbiosis between music and movement takes place. They have commissioned music from composers such as Yannis Kyriakides and Maarten Altena. LeineRoebana performs several times during the Biënnale. The opening ceremony and *Cello Coupé* is danced by Erik Bos, Rodney Kasandikromo, Thérèse Zoekende and others.

www.leineroebana.com

Nederlands Jeugd Strijkorkest (NJSO) is a string orchestra for talented string players in the Netherlands in the age of 12 to 21 years. The purpose of the orchestra is to educate the young professionals and to give concerts at a high level. The enormous energy, enthusiasm and the greatly musical and also technical level of this young orchestra convinces everyone. The programs contain a combination of standard and idiosyncratic repertoire. NJSO plays with soloists renowned all over the world: such as Claron McFadden, Cora Burggraaf and Liza Ferschtman who associate themselves with this young orchestra.
www.njsso.nl

The Netherlands Philharmonic Orchestra is the principal orchestra for the productions of De Nederlandse Opera in Het Muziektheater in Amsterdam. It also presents regular concert series in the Amsterdam Concertgebouw alongside their operatic commitments; it is a welcome guest in other Dutch cities and also makes frequent appearances in concert halls and festivals outside Holland. The NedPhO brings classical music to life at the highest level and collaborates closely with international guest soloists and conductors. Both orchestras take great pleasure in developing and welcoming new musical talent. The musicians of the NedPhO acknowledge their responsibility towards the future of classical music by passing on their passion for music and its live performance to a new generation; their concerts kindle an enthusiasm for classical music and at the same time create an entirely new audience. www.orkest.nl

The Netherlands Symphony Orchestra is based in the city of Enschede, in the Nationaal Muziekkwartier. Performing at an international level, the orchestra is firmly rooted in society, especially in the province of Overijssel. The Netherlands Symphony Orchestra is known for its cultural entrepreneurship. Its partner organizations are the BBC Philharmonic Orchestra and the Musikhochschule Franz Liszt in Weimar. Jan Willem de Vriend is chief conductor and artistic director. After their successful cooperation in 2011 The Netherlands Symphony Orchestra invited Tan Dun to be composer in residence in the 2012-2013 season. Amongst others, Tan Dun will perform his Martial Arts Trilogy and his Earth Concerto with The Netherlands Symphony Orchestra during this season. www.nederlandsymfonieorkest.nl

The **Nieuw Ensemble** (Amsterdam, 1980) has a unique instrumental structure, using plucked instruments in combination with wind, string and percussion. With Ed Spanjaard as principal conductor the Nieuw Ensemble enjoys a firm international standing. It has set out to build its own repertoire of almost five hundred pieces and worked closely with acknowledged composers. The ensemble introduced a large number of non-western composers, initiated thematic festivals and organises a yearly workshop for young composition students. Since 1991, programmes featuring new works written by Chinese composers have attracted wide attention. The Nieuw Ensemble performed in several successful music theatre productions and has released several compact discs. www.nieuw-ensemble.nl

The **Ragazze quartet** consists of Rosa Arnold and Jeanita Vriens, violin, Annemijn Bergkotte, viola and Geneviève Verhage, cello. The quartet is praised for its fresh and enthusiastic way of performing. Heading an adventurous road, the four young string players main goal is to give a new impulse to classical chamber music. The quartet followed the two-year fulltime curriculum at the Dutch String Quartet Academy (NSKA). From September 2011 the quartet is being coached by Luc-Marie Aguera, violinist of the Quatuor Ysaÿe. The quartet performs regularly at chamber music venues throughout Holland and has participated successfully in numerous competitions. The Ragazze quartet won the first prize in the A category at the 'Charles Hennen' International Chamber Music Competition. Aside from their traditional concerts, the Ragazze quartet likes working with different art forms like dance and theatre. www.ragazzekwartet.nl

In its 108 years, the **Residentie Orchestra** in The Hague is one of the major Dutch symphony orchestras. In its early years the orchestra attracted illustrious names such as Richard Strauss, Igor Stravinsky, Max Reger and Maurice Ravel, while its guest conductors included Arturo Toscanini, Bruno Walter en Leonard Bernstein. Besides having its own concert series in the Dr. Anton Philipszaal, the orchestra appears at numerous major venues at home and abroad. Annually recurring highlights are the Hofvijver concert during Festival Classique in The Hague and the orchestra's collaboration in De Nederlandse Opera productions. www.residentieorkest.nl

The Symphony Orchestra of the Conservatorium van Amsterdam is a project orchestra composed of students of the conservatory. At this Biënnale, the orchestra is playing in two prestigious concerts. The collaboration between composer and director Tan Dun, cellist Anssi Karttunen and this young orchestra in *The Map* has been very successful. The orchestra also accompanies the three finalists of the National Cello Competition. In this last programme, the orchestra will be conducted by the famous cellist and conductor Paul Watkins.

„Carry your instrument with a smile“

ACCORD pure carbon fiber cases
and the FIEDLER backpack system

KLAUS BENDER Endpin

The Sound Pin for Cello

Fiedler Cases Berlin

Other musicians

Jeroen Bal graduated with honours from the Conservatorium van Amsterdam in 1998 after studying with Jan Wijn. He has taken masterclasses with György Sebok, György Sandor and Boris Berman. He has won various prizes as a solo pianist and as the pianist of the Escher Trio. In 1996 he played in the semi-final of the International Frans Liszt Piano competition in Utrecht. Since May 2009 he has been a member of the Vermeer Trio together with violinist Tjeerd Top and the cellist Johan van Iersel. With Jeroen van Iersel he won the Zilveren Vriendenkranen in 1992. Jeroen Bal freelances regularly with the Mahler Chamber Orchestra and the Royal Concertgebouw Orchestra.

Willem de Bordes studied violin with Lex Korff de Gidts, Emmy Verhey and Alexander Kerr at the Conservatory of Utrecht. He also studied music theory with professor Wim Witteman. As freelance violinist he played in orchestras such as the Dutch Radio Orchestras, Residentie Orchestra The Hague and the Netherland Philharmonic Orchestra. Willem de Bordes studied conducting with Jorma Paluna in Finland, but also had lessons with Atso Almila and Ed Spanjaard. He conducted orchestras such as the Vaasa City Orchestra, Amsterdam Sinfonietta and Kuopio Symphony Orchestra. Last season he was assistant conductor to Sir Mark Elder with the Rotterdam Philharmonic Orchestra and the Radio Philharmonic Orchestra. This season he will be assisting George Benjamin at De Nederlandse Opera.

Franky Douglas (1948) is a guitarist and composer from Curaçao. He arrived in the Netherlands to study at the Conservatorium van Amsterdam. He initially made music professionally with the soul band 'The Needles', he later founded his own Latin band, 'Reality'. He has also played in various other bands, including the funk and soul band 'Solat', 'De Perikels' and 'Sunchild'. In 1994, he was awarded the VPRO/Boy Edgar Prize, the most important distinction in Dutch jazz. Douglas still publishes music under his own name and with 'Sunchild'.

Jerome Ducros is a French pianist and composer. After his studies in Orléans and Paris he won the second prize at the Concours International Umberto Micheli in Milan. He plays regularly together with singers and instrumentalist as Renaud and Gautier Capuçon, Dawn Upshaw, Ian Bostridge, Philippe Jaroussky and the Quatuor Ebène and made several cd's with them. With the cellist Jérôme Pernoo he gave many recitals and he composed several works for him.

Andere musici

Always searching for new and open ways of creating music, **Martin Fondse** establishes a remarkable balance between composition, improvisation, dialogue and personal expression. Martin's works range from solo pieces to compositions for symphonic orchestras. He has been awarded several international prizes, ranging from orchestral work to film music. As a composer/arranger Martin collaborated with artists like Pat Metheny, Doudou N'Diaye Rose, George Duke, Cristina Branco, Eric Vloeimans, Ernst Reijseger. Furthermore Martin received composition commission from orchestras like The Concertgebouw Orkest, Holland Symfonia, Jazz Orchestra of the Concertgebouw, Metropole Orkest. His music has been featured on The North Sea Jazz Festival, Holland Festival, Nederlandse Muziekdagen, Haagse Muziek Driedaagse, November Music, Dutch Jazz Meeting.

According to the North Sea Jazz Festival **Harmen Fraanje** can be counted among the most prominent jazz pianists of the Netherlands. In just under ten years' time, he has built an impressive musical career, the end of which is nowhere in sight. His musical muses are many, as are the numerous collaborative efforts he has undertaken. He is able to surprise with a true musical kaleidoscope of jazz, world and classical music. Not surprising that his name is connected with a number of trend-setting groups, such as that of Eric Vloeimans or American saxophonist Michael Moore. Fraanje's most recent project consists of his Avalonia trio, with whom he released the album Avalonia last year.

Makiko Goto, born in Tokyo, Japan in 1963, began playing koto with her mother at the age of nine. At the age of twelve she studied with Kazue Sawai and Tadao Sawai at the Sawai Koto School, where she ultimately gained her Master 'Shihan'. In 1986, she moved to Hawaii to work as an instructor at the Ethnic Music Department of the University of Hawaii and founded a department of the Sawai Koto School there. She has been living in The Netherlands since 1992. Makiko Goto performs both traditional and contemporary music on her 13, 17 and 21string koto. She is regularly invited to perform in various ensembles (duo, trio, electronic music, theatre and dance etc.) in Europa, Japan and the USA.

Ying Lai Green was born in Cambridge, England. She received her first double bass lessons at the Chetham School of Music in Manchester. She was soon playing in the National Youth Orchestra of Great Britain and the European Union Youth Orchestra. In 1998, she won a study bursary to study with Duncan McTier at the Royal Academy of Music in London. In 2009, she received the honorary title of Associate of the Royal Academy of Music. As a soloist and chamber musician, Ying Lai is a very welcome guest at festivals across Europa. She has been living in the Netherlands for a number of years and is deputy section leader with the Rotterdam Philharmonic Orchestra.

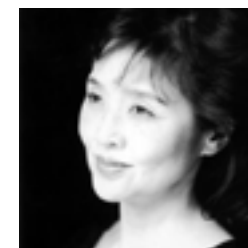
Other musicians

Martijn Holtslag, stage name 'Ongeordend' (Disorderly), began writing rap texts and composing his own music and beats at the age of 12. After winning the composition competition 'On the road to.... Het Nieuwjaarsconcert' organised by the NBE, things moved quickly. Now 19 years old, he already has three albums to his name and has performed on many pop and concert stages. His rap texts are characterised by their strong poetic, evocative charge. His productions are described as dreamy compositions arousing visualisations and with a strong backbone of beat. On 10th December, the young autodidact was in the final of De Grote Prijs van Nederland and the final of the NK Poetry slam, simultaneously.

Lesley Joseph was born in Curacao and has been living in the Netherlands since 1980. As a child he specialized himself in playing the steel pan, in 1980 Lesley arrived in the Netherlands after receiving an invitation from the Coco Tara Steelband. Lesley became fascinated with the bass guitar, he took his chance and replaced the steelpan for the bass guitar. Since 1985 Lesley began performing as a bass player with groups like Solat, Sunchild and the Ernst Reijseger Quartet. At the present time Lesley is actively performing in several bands and on several project including his own band named the LJ Sound. He is also keeping himself busy producing, composing and arranging music on behalf of different solo artist.

Kyoko Kawamura was born in Tokyo. She started taking Koto lessons at the age of 10 inspired by the performance of Kin'ichi Nakanoshima. She studied Japanese music at Tokyo National University of Fine Arts and Music and majored in the Yamada school of Koto music. Since 1975, she has also been a master of 'Itchu-bushi', narrative shamisen music, accredited by Miyako Itchu XI as 'Miyako Ichisumi'. Kyoko Kawamura has also been an accredited performer of Japanese flute under the performing name of 'Hyakumurasaki'. On February 2002, she played Toshio Hosokawa's new work *Somon-ka-in Ajimano* with Yo-Yo Ma and the Nieuw Ensemble at the Concertgebouw in Amsterdam. After that she made a tour with this piece through Japan and Europe.

Daniël Kramer studied with Ton Hartsuiker, Håkon Austbø and in Paris with Claude Helffer. Daniel took masterclasses by, among others, Aimard, Sándor and Perahia. He has won first prizes at the national Prinses Christina Concours (1994) and, as an accompanist, at the EMCY (Luxembourg 1995) and the Canto Seghizzi (Gorizia 2008). In the prestigious Concours Olivier Messiaen he was honoured with a special mention (Paris 2007). He regularly performs with artists such as Nobuko Imai, Stephan Picard and Charles Neidich. He collaborated with many composers (George Benjamin, Andriessen, Hosokawa, Gubaidulina, ...), premiering many pieces. As a soloist, he has performed with The Hague Philharmonic, conducted by Yan Pascal Tortelier, the National Youth Orchestra (Reinbert de Leeuw) and the Dutch Radio Chamber (Peter Eötvös).

HENDRIK WOLDRING
 Bouwer van (alt)violen en celli
 Reparaties
 Verhuur
 Accessoires

Het Strijkershuis
 Jozef Israëlsplein 6, 9718 EN Groningen
 Tel. 050 3184178
 www.hetstrijkershuis.nl

Andreas Post b.v.
 vioolbouw

EXPERTISE - TAXATIE - RESTAURATIES - NIEUWBOUW
 IN- EN VERKOOP OUDE MEESTERINSTRUMENTEN

Willemsparkweg 15 T 020 6737995 info@andreaspost.nl
 1071 GN Amsterdam F 020 6626751 www.andreaspost.nl
 openingstijden: maandag t/m vrijdag 9.00 tot 18.00 uur

François Servais (1807-1866)
Il Paganini del Violoncello...
 G. Rossini

Op zoek naar partituren, opnames of info?
 Contacteer ons!

Servais vzw
 Beertsestraat 45
 1500 Halle - België
 peter@servais-vzw.org
 www.servais-vzw.org

Servais society

Other musicians

Frank van de Laar (1965) completed his studies at the Conservatorium van Amsterdam with Prof. Jan Wijn obtaining the highest distinction possible. He then went on to study in Hannover under Prof. Karl-Heinz Kämmerling and in Amsterdam with Naum Grubert. Among many prizes and awards he won the bronze medal at the prestigious Brahms international Piano Competition Hamburg in 1987 and the first Prize at the Sweelinck Competition Amsterdam. His repertoire stretches from Bach to contemporary composers, nevertheless allowing lesser-known old and new masterworks to play their own interesting role. Van de Laar is also active in the field of chamber music. At present Frank van de Laar is professor of piano at the Conservatorium van Amsterdam and the Artez Conservatories of Arnhem and Zwolle.

Nenad Lečić was born in 1979 in Čačak, Serbia. He has been involved in music since the age of five, and gave his first piano recital and performance with orchestra at the age of eleven. Since that time he won six major national competitions. As a twelve-year old he became the youngest student in the history of Belgrade Music Academy, where he studied with Igor Lasko. Nenad has been living in Germany since 1993. He graduated at the Musikhochschule in Cologne in 1998 at the age of 19. Three years later he gained M.A. in classes of Pierre-Laurent Aimard and Arbo Valdma, pursuing at the same time studies in new piano music. He presently works at the Musikhochschule in Detmold and participates extensively in musical life of Germany and other European countries.

Reinbert de Leeuw has been involved with the Asko|Schönberg ensemble as conductor and artistic director since its inception in 1974. He also conducts numerous ensembles and symphony orchestras in the Netherlands and abroad. De Leeuw is renowned for his knowledge in the field of contemporary music. He enjoys passing on his expertise to younger musicians: he was artistic director of the Tanglewood Festival of Contemporary Music, artistic director of the Dutch National Youth Orchestra Summer Academy and also the co-initiator and coach of the György Ligeti Academy for advanced conservatoire students.

Jan Willem Loot is chairman of the jury of the National Cello Competition. He held the post of general director at the Royal Concertgebouw Orchestra until December 2008. Loot studied law at the University of Groningen and, subsequently, cello with René van Ast and Bertus van Lier. He was successively the director of the Overijssel Philharmonic Orchestra in Enschede and director of the Amsterdam Philharmonic Orchestra, later the Netherlands Philharmonic Orchestra. Since his retirement in 2008 he has received a new appointment as artistic director of the Orchestre National de France. He is also a board member of the Bimhuis.

Andere musici

Frans van Ruth studied piano with Herman Uhlhorn at the Conservatory of Utrecht. Since 1981, he has undertaken a lot of research into Dutch music of the 19th century and the first half of the 20th century, together with Willem Noske. This has resulted in numerous concerts and recordings. Since 2005, he has been a member of the Amsterdam Bridge Ensemble together with violinist Jacobien Rozemond, violist Sven Arne Tepl and cellist Doris Hochscheid. Together with Doris Hochscheid he is recording Dutch Cello Music of the period 1900-1950 on CD, published by the German recording company, MDG. They have also founded the Dutch Cello Music Foundation, to give more structure to their efforts on behalf of Dutch music.

Pianist **Thomas Sauer** is highly sought after as soloist, chamber musician, and teacher. With his long-time duo partner, cellist Colin Carr, Thomas Sauer has appeared at many renowned venues. Other appearances include recitals with Midori at the Philharmonie in Berlin and the Palais des Beaux Arts in Brussels; and performances with members of the Juilliard String Quartet at the Library of Congress; and numerous concerts with the Brentano String Quartet. He has built up a varied discography. Sauer holds degrees from the Curtis Institute, the Mannes College of Music, and the City University of New York. He is the founder and director of the Mannes Beethoven Institute and is also Adjunct Artist in Music at Vassar College.

Dagmar Slagmolen (1980) graduated from the Theaterschool Arnhem in 2005. She is actress in the Toneelgroep Alaska (Theatergroep Alaska) and appeared in the following plays: 'Brodders in Arms', 'Claim', 'Het Alphapaar', 'Sic Transit Gloria Mundi', '220 Volt' and 'Safety First'. She wrote and played in 'Medea's Hands', a music-theatre production directed by Paul Koek and made a short movie 'Waar Bloed Niet Kruipe Mag'. Dagmar Slagmolen was seen in the TV series 'Annie MG' and the short films 'Maandag' and 'Unplugged'.

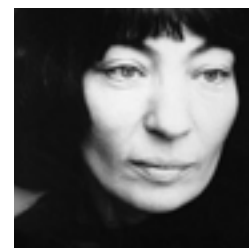

Harrie Starreveld studied flute with Koos Verheul at the Sweelinck Conservatorium van Amsterdam. In 1978 he was a winner of the International Gaud-eamus Competition for contemporary music, along with the long-time duo partner René Eckhardt. Today Harrie Starreveld is widely regarded as one of the worlds leading specialists in contemporary flute music, working with many renowned composers. Since 1980, Starreveld has been professor of flute at the Conservatorium van Amsterdam and Bremen and regularly gives master classes all over the world. He is praised for his brilliant performance of contemporary flute music and won the prestigious Edison award for his CNM-Ton de Leeuw-CD. Harrie Starreveld is specialized in Japanese Zen Buddhism, he plays the Zen shakuhachi and gives regular lectures on the Japanese culture.

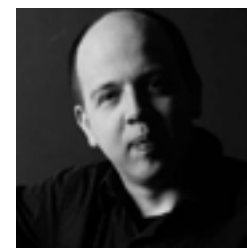
Other musicians

Candida Thompson studied with David Takeno at the Guildhall School of Music and Drama, where she received her soloist's graduation diploma with honour. She developed her qualities further at the Banff Centre for the Arts in Canada and played with several international orchestras. She is also regularly invited to lead several chamber orchestras in Europe. Candida Thompson is intensively engaged in chamber music. She has been a regular guest artist at chamber music festivals all over the world and has collaborated with many other renowned musicians. Candida Thompson was appointed Amsterdam Sinfonietta's artistic director and lead violin in 2003. Her musical approach and leadership guarantees energetic performances with great commitment of the musicians and a special relationship with the audience.

Elisso Virsaladze grew up in Tbilisi in a family which was for generations involved in the art and culture of Georgia. She received her first piano lessons from her grandmother and at the age of twenty she won the third prize in the Tchaikovsky Competition. Her deepest love is for the composers of the late 18th and 19th centuries, especially Mozart, Beethoven, Chopin and Schumann. At the same time she is well known for her wide repertoire up to and including modern Russian composers. Elisso Virsaladze forms a duo with cellist Natalia Gutman and as a soloist she has appeared with the leading orchestras under conductors as Barshai, Mufi, Sanderling, Svetlanov, and Temirkanov.

Huw Watkins is in great demand as composer and pianist. He has a strong commitment to the performance of new music, and has given premieres of works by Alexander Goehr, Peter Maxwell Davies and Michael Zev Gordon. He has performed concertos with BBC Symphony Orchestra, London Sinfonietta and BBCNOW, with whom he gave the first performance of his own Piano Concerto in 2002. Recordings of Mendelssohn and Martinu sonatas for cello and piano with his brother, Paul Watkins, have been released on Chandos. Huw Watkins was Featured Composer at the 2009 Presteigne Festival of Music and the Arts, and Composer in Residence at both the 2011 Heimbach Festival and Nürnberg Festival. Watkins was named winner of the Vocal Award at the 2011 British Composer Awards.

Tan Wei Winner of the most prestigious award in China, the 'Golden Bell Award', Tan Wei is undoubtedly the most outstanding young erhu performer of her generation. She was the first erhu soloist to perform with the Xiamen National Orchestra and recorded a number of works with them. Tan Wei has also gained recognition worldwide and has performed in dozens of countries in Europe, Africa and Asia. Originally from Hunan, Tan Wei was admitted to the Central Conservatory of Music in 1999. She has since repeatedly won scholarships including the Chinese Academy of Music Tan Xiaowei Scholarship and the Folk Instrument Liu Mingyuan Scholarship. Now, she is an active soloist and chamber musician in modern and traditional music in China.

Tony Padday Luthier

Currently available

Joseph Hill cello c. 1769
Thomas Kennedy cello c. 1820

Banks House, Chesterblade, Nr Shepton Mallet, Somerset BA4 4QX, UK
Tel +44 (0)1749 880108 Email info@tonypadday.co.uk
www.tonypadday.co.uk

CELLOMAKER

TOBIAS GRÄTER

Theaterstraße 7
69117 Heidelberg

Telefon +49 (0) 6221 651093-0
tobias.graeter@gmx.de

www.geigenbau-graeter.de

Other musicians

Harpist **Gwyneth Wentink** is renowned for her passionate performances, amazing range of colours and incredible technique. She received her lessons from Erika Waardenburg at the age of eight and completed her studies with highest possible marks at the age of nineteen. Gwyneth has won numerous prestigious national and international prizes. She has performed solo recitals and solo concertos with top orchestras all over the world. In addition to her concerto performances, Gwyneth is a dedicated chamber musician and forms a duo with cellist Larissa Groeneveld. She is dedicated to exploring new soundscapes and repertoire for the harp. Gwyneth plays on Salvi Iris Harp, from the collection of The Dutch Musical Instruments Foundation.

Bas Wiegiers studied at the conservatories of Amsterdam and Freiburg. As a violinist he was a member of the Asko Ensemble and a frequent guest in other ensembles. As a conductor, Wiegiers has the same broad musical fascination and undogmatic orientation that marked him as a violinist. He was guest conductor for a great number of ensembles and orchestras. In 2011 he was assistant conductor to the Royal Concertgebouw Orchestra under Mariss Jansons. Bas Wiegiers conducted on various international festivals such as Gaudeamus Festival, the Huddersfield Contemporary Music Festival and the London Almeida Festival. In 2009 he received from the Kersjes Foundation the grant for conductors. Besides his guest conducting Bas Wiegiers is the artistic director and conductor of the Netherlands Youth String Orchestra.

Yun-Yang Lee was born in Taiwan and studied at the Conservatoire National Supérieur de Paris with Theodor Paraschivesco and Laurent Cabasso. He gained his Bachelor and Master degrees with honours and is perfecting his chamber musicianship at the moment. Lee has been a prize winner at diverse piano competitions – 2nd prize Concours des Nuits Pianistiques SPEDIDAM (2009), 1st prize Concours Brest (2008), 1st prize Concours FLAME (2008), 3rd prize and special prize Concours Maria Canals (2002), 1st prize Carl Czerny Concours (1999). In March 2012, he won 1st prize at the 'Virtuoses du Coeur' competition. He is regularly invited to play at festivals and concerts throughout Europe.

Componisten

Du Wei was born in 1978. She began to study composition with Guo Wenjing in the Beijing Central Conservatory of Music in 1996 and obtained the master degree in 2005. Her works include 'Niao Qing Si' (An Interrupted Dream) for Orchestra, 'Tinge' for voice and Chinese traditional instruments and 'The Colour of Love' for Contemporary Dance. Her works have been recognized internationally and have been performed by the Philadelphia Orchestra, Orchestre Radio France, Royal Danish Ballet Orchestra, NCPA Orchestra of China.

Works of **Martin Fondse** will be premiered at the concert of the Mega Childrens Cello Orchestra and the Cello Coupé concert. For a more elaborate biography, see his biography under 'other musicians'.

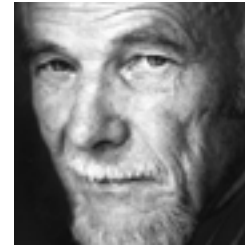

Hans van der Heide was born in 1958. He studied Trumpet at the 'Sweelinck Conservatorium' and was soon appointed principal Trumpet at the The Royal Military Band in The Hague. He studied conducting at the Royal Conservatory in The Hague, followed by studies arranging/composing with Marcel Peeters in Belgium. Hans van der Heide has been working as Staff-arranger for the Royal Military Band and is still working as arranger/composer for the Netherlands Wind Ensemble and various Symphony Orchestras in the Netherlands. In 2006 and 2007 he studied composition at the Conservatory in Rotterdam (Codarts) with Klaas de Vries, and is merely working as a composer and arranger. In 1996 he started his own Music Publishing Business *Van der Heide Music Edition*.

Yannis Kyriakides was born in Limassol, Cyprus in 1969, emigrated to Britain in 1975 and has been living in the Netherlands since 1992. He studied music at York University, and later composition with Louis Andriessen. He is known as a composer and sound artists seeking to create new forms and hybrids of media, and he has focused in the majority of his work on ways of combining traditional performance practices with digital media. Prizes have included the Gaudeamus Prize, a French Qwartz award, Toonzetters, the Willem Pijper prize and an honorary Prix Ars Electronica. He co-founded and runs a label for electronic music, UNSOUNDS, and teaches composition at the Royal Conservatoire in The Hague.

Composers

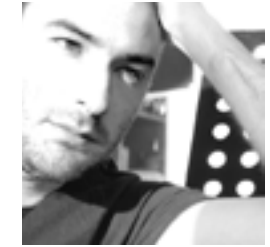
Theo Loevendie studied composition and clarinet at the Amsterdam Conservatory. He was awarded the 1979 Wessel Ilcken Prize for all his jazz activities through the years. From 1970 onwards Loevendie has been a professor of composition at the conservatories of Rotterdam, The Hague and Amsterdam. He was central composer at many festivals and he has given master classes all over the world. As of 1968 Loevendie began to focus on the composing of concert music. His compositions are frequently performed both at regular concerts and at festivals all over the world. In 1988 Loevendie was the first composer to receive the prestigious 3M Music Award for his entire output and his great merits in musical life.

Uljas Pulkkis's, a 36-year old native of Helsinki, early training was in mathematics at Helsinki University, but he quickly veered into composition, graduating from the Sibelius Academy in 2003. His international career started four years earlier, in 1999, when he won the coveted Queen Elizabeth Award for a work entitled 'Tears of Ludovici'. The next year his violin concerto, 'Enchanted Garden', was awarded first prize at the Unesco Rostrum in Paris. More recent compositions include orchestral works, often with a soloist, and stage works with orchestra, vocal soloists, and choir. His interest in computers and mathematics shine through his work. This has been described by music critics as beautiful, hedonistic and refreshing.

Alexander Raskatov finished his studies in the Moscow Conservatory in 1978. He lives in France. He received commissions from performers such as Gidon Kremer, Kremerata Baltica, Yuri Bashmet, Valeri Gergiev, the Mariinsky Theater, Sabine Meyer, Elena Vassilieva, the Hilliard Ensemble, Reinbert de Leeuw, Askó|Schönberg, Dennis Russel Davies, Basel Symphony Orchestra among others. In 1998, he received the Main Composition Prize of Salzburg Easter Festival. His opera 'A Dog's Heart' commissioned by DNO will be staged in La Scala, march 2013.

Diego Soifer (1981) studied composition in Buenos Aires, obtained a Bachelor Degree with Honor Standing at the University of Toronto, and a Master Degree with the Nicolaïfonds prize at the Royal Conservatoire of The Hague. His work shows a distinctive language, and is mostly dedicated to the chamber music repertoire, as well as music-theatre, theatre, contemporary dance, and different media projects. He is the founder and artistic director of *Ur*, a music group that blends various music styles in a personal manner.

**Gijsbert G.
van Ziel**
Vioolbouwer
Lid NGV

Gerard Scholtenstraat 104
3035 SR Rotterdam
tel: 010 466 15 59

<http://gg-van-ziel.nl>

Bezoek alleen op afspraak

lid N.G.V.

**Saskia
Schouten**
Vioolbouwer

maakt violen
alten en cello's

Muntelbolwerk 1c
NL - 5213 SZ 's Hertogenbosch

0031 (0)736121804
0031 (0)618174015

info@saskiaschouten.nl

www.saskiaschouten.nl

Atelier de Lutherie
A:D:GROHMANN
construction and restoration of violoncelli

Member of ALADP
& Association
Franco Européenne
de l'Alto

Oderstraße 2 | 10247 Berlin/Friedrichshain
www.grohmanni-violoncelle.com
Tel. +49 30 5449 0483 | picae_abies@ymail.com

Jan Strumphler
Strijkstokken

Nieuwbouw
Restauratie
Reparatie
Modern en Barok
lid NGV

Past. Ohllaan 31
3451 CB Vleuten
tel 030 - 6774123
www.janstrumphler.nl
info@janstrumphler.nl

Composers

Pēteris Vasks began his musical education at the local music school in Aizpute. He subsequently produced his first compositions and also studied the double bass at the Emils Darzins Music School in Riga. Vasks continued his double bass studies and his orchestral career had already begun as early as 1961 as a member of various symphony and chamber orchestras. Vasks additionally studied composition with Valentin Utkin at the Latvian Music Academy in Riga. Vasks' compositions incorporate archaic, folklore elements from Latvian music and contemporary music. Vasks' intentions are the pursuit of themes such as the complex interaction between man and nature and the beauty of life on the one hand but also the imminent ecological and moral destruction of the world, which he expresses in musical language.

Drawing inspiration from folk, classical, and rock genres, **Julia Wolfe's** music brings a modern sensibility to each while simultaneously tearing down the walls between them. Her music is distinguished by an intense physicality and a relentless power that pushes performers to extremes and demands attention from the audience. Her music has been heard at BAM, the Sydney Olympic Arts Festival, Settembre Musica (Italy), Theatre de la Ville (Paris), Lincoln Center and Carnegie Hall, and has been recorded on Cantaloupe, Teldec, Point/Universal, Sony Classical, and Argo/Decca. In 2009 Wolfe joined the NYU Steinhardt School composition faculty. She is co-founder of New York's music collective Bang on a Can.

Deelnemers Nationaal Cello Concours

Martha Bijlsma (1985), studies since 2009 with Leonid Gorokhov, first at the Guildhall School of Music & Drama and now at the Hochschule für Musik und Theater Hannover. She started her cello study at the Utrecht Conservatory with Ran Varon and concluded her study with her Bachelor's degree in 2008. Martha Bijlsma studied in 2006 at the Netherlands String Quartet Academy as member of the Kaleidos Quartet. She followed master classes from Gustave Rivinius, Gary Hoffman, Anner Bijlsma, Raphael Wallfisch and Claus Kanngieser. Martha Bijlsma's cello bow is provided by the Dutch Musical Instruments Foundation.

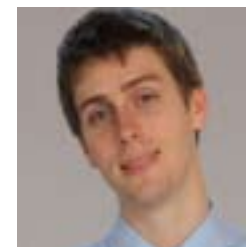
David Bordeleau (1986), began his studies in Canada with Johanne Perron and at the Montreal Conservatory with Denis Brot. He came to The Netherlands in 2011 to study with Jan-Ype Nota and Michel Strauss at the Prins Claus Conservatorium Groningen. David played part-time in different Canadian orchestras and the Montreal Symphony Orchestra, participated in summer festivals in Banff, Orford and Toronto.

Matthijs Broersma (1987), began to play the cello when he was 4 years old. Until the age of 14 he had cello lessons from Jiri Prchal. He was admitted to the Yehudi Menuhin School in 2001 with the teachers Leonid Gorokhov and Louise Hopkins. He graduated at the Guildhall School of Music & Drama and continued his study in Bern. Matthijs attended master classes from Colin Carr, Bernard Greengouse, Frans Helmerson, Gary Hoffman, Steven Isserlis and Arto Noras. Last year he was first prize winner of the Kenneth Page Cello Competition.

Jonathan Butler (1989), graduated with a Bachelor's degree from the University of Michigan and studied with Richard Aaron. Since 2011 he studies for his Masters at the Royal Conservatoire The Hague with Jan-Ype Nota and Michel Strauss. Jonathan participated in several summer festivals in the USA, the Aspen Music Festival and Chautauqua Music Festival.

American cellist **Kevin Downs** (1986) attended the Cleveland Institute of Music as an undergraduate, where he received his Bachelor of Music as a student of Richard Aaron, and subsequently received his Master of Music at the New England Conservatory in Boston under the guidance of Paul Katz. From there he moved to Paris and recently he finished his studies with Michel Strauss and Jan-Ype Nota at the Royal Conservatoire of The Hague. Kevin possesses an interest in the historical performance of early music and has given many world premieres by living composers, both in the United States and Europe.

Suzanne van Duuren (1986) initially studied with Paul Uytendiele at the Enschede Conservatory from 2001 onwards. In 2007, she transferred to Tilburg Conservatory, where she gained her Bachelor diploma in May 2008 and her Further Education Certificate in 2010. She is taking lessons with Ran Varon and with the violinist Gwendolyn Masin at present. Suzanne has followed master classes given by Marcio Carneiro, Dmitri Ferschtman, Johannes Goritzki, Valter Dešpalj, Gavriel Lipkind, Li-Wei Qin, Nathaniel Rosen, Daniel Müller-Schott, Colin Carr among others. Suzanne plays with a bow by F.N. Voirin, put at her disposal by The Dutch Musical Instruments Foundation.

Rolando Fernandez Lara (1990), born in Havana in a family of Cuban and Mexican musicians, started playing cello at the age of 4 under the guidance of his father. Rolando performed as soloist for the first time with the Philharmonic Orchestra of Queretaro being 10 years old. Later he played with the same orchestra the Saint-Saëns concerto and at the age of 14 the Rococo Variations by Tsjajkovski. In 2008 he became part of the Philharmonic Orchestra of Queretaro and in 2011 of The Limburg Symphony Orchestra. Currently Rolando is studying at the Maastricht Conservatory with Alexandr Petrasch.

Maya Fridman was born in Moscow in 1989. At the age of six she began her musical studies in the Galina Vishnevskaya's school in the class of Alexander Smirnov. Since 2004 Maya Fridman studied in the class of Lev Evgrafov in the Music College under Moscow State Institute of Music named after Alfred Schnittke. In 2009 she graduated from the college. During her studies she took part in various music competitions and festivals: in 2001 in the international competition in Tallin (the diploma), 'Young Talents of Moscow' (the diploma of the laureate), in the 'International Festival of Slavic Music' in 2008 (the diploma of the laureate) and others. She is currently studying at the Conservatorium van Amsterdam in the class of Dmitri Ferschtman.

Deelnemers Nationaal Cello Concours

Pia Eva Greiner (1985) is currently finishing her Doctorate of Musical Arts with Richard Aaron at the University of Michigan. She completed her Bachelor of Music at the Prince Claus Conservatory studying under Jan-Ype Nota and Michel Strauss. Then she completed her Masters Degree and finished her Doctorate of Musical Arts with Richard Aaron at the University of Michigan. In 2009 she won the first prize of the **Amsterdams Grachtenfestival Concours**. Pia Greiner holds the position of Graduate Student Instructor at the University of Michigan. Pia Greiner plays on a Daniël Royé cello, given on loan by The Dutch Musical Instruments Foundation .

Sebastiaan van Halsema was seven years old when he began taking cello lessons from Denise Rosing. From September 1997 he studied with Maarten Mostert in the Young Talent Class of the Conservatorium van Amsterdam. He continued his studies with Louise Hopkins at the Guildhall School in London, where he obtained his Bachelor's degree with honours in 2008 and is soon to complete his Master's degree. Sebastiaan is part of the Cello8ctet Amsterdam since 2011. He plays a cello bow on loan to him from The Dutch Musical Instruments Foundation.

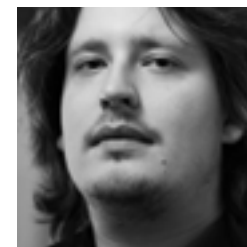
Willemijn Knödler (1986) studied with Monique Bartels at the preparatory course of the Royal Conservatoire in The Hague from 2001 onwards. In September 2005, Willemijn continued her cello studies at the Conservatorium van Amsterdam with Gregor Horsch and Doris Hochscheid. She also studied baroque cello as a subsidiary subject with Viola de Hoog for a year. After her Bachelor diploma she rounded off her studies at the Royal College of Music in London with Melissa Phelps in 2012. Willemijn's cello was made by Thomas Martin (London, 2003). Andreas Grütter made her bow specially for her, commissioned by The Dutch Musical Instruments Foundation.

Georgios Kotsiolis (1989), started playing piano at the age of three. Two years later he started having lessons in cello with Renato Ripo. He has received lessons from distinguished teachers such as Dmitri Ferschtman, Frans Helmerson and Gary Hoffman. He graduated at the age of 18 from the Athens Conservatory in Greece with an excellent degree diploma. Since then he is a student in the Mathematics department in the University of Patras and at the same time continuing his cello studies in the Utrecht Conservatory in Netherlands with Timora Rosler.

Harriet Krijgh (1991), studied at the Utrechts Conservatorium in the Young Talentclass of Lenian Benjamins. In 2004 Harriet moved to Vienna, where she continued her cello studies with Lilia Schulz-Bayrova and Jontscho Bayrov at the Konservatorium Wien Privatuniversität. She participated in master classes with Steven Isserlis, Dimitri Ferschtman, Clemens Hagen, and Frans Helmerson. Harriet won first prizes at the Austrian national competition 'Prima La Musica', at the Nicole Janigro prize at the 'International Cello Competition Antonio Janigro' in Croatia, and a first prize at the Fidelio Competition in Vienna. Harriet plays a cello given on loan by the The Dutch Musical Instruments Foundation.

Marc van den Munckhof (1988), plays the cello since he was 4 years old and had lessons from Marc Knippenberg, Maarten Mostert and Paul Uyterlinde (Fontys Conservatory). He's working towards his Bachelor's degree at the Conservatorium van Amsterdam with Monique Bartels. He followed master classes from Dimitri Ferschtman, Anner Bijlsma, Daniel Müller-Schott, Li-Wei Qin, Uzi Wiesel and Raphael Wallfisch. Marc played solo with, among others, the Brabants Orkest and Philips Symfonie Orkest.

Marjolein Nieuwenkamp (1986) was a member of the young talent class at the Royal Conservatoire in The Hague from 2002 onwards, and gained her Bachelor diploma in 2010. She studied with Lucia Swarts, Harro Ruijsenaars and Marien van Staalen. During her Masters training she was an exchange student with the Academy of Music and Drama, University of Gothenburg, Sweden, where she studied with Harro Ruijsenaars. After gaining her Masters diploma in The Hague, Marjolein is now studying with Timora Rosler. Marjolein Nieuwenkamp plays a Jacquot cello from 1914, by courtesy of the The Dutch Musical Instruments Foundation.

Noemí Pasquina (1987) born in Barcelona, finished her bachelor degree with top marks at the Conservatory of Liceu with Amparo Lacruz and did her post-graduate studies with Arnau Tomàs (Cuarteto Casals) at ESMUC. At present she is studying at the Royal Conservatoire of The Hague with Michel Strauss and Jan Ype Nota, and she has a grant from Residentie Orkest The Hague Philharmonic. Noemí has played in many National and European Youth Orchestras; her interest for the chamber music has brought her to win several awards and mentions in various chamber music competitions.

STAM bv
vioolbouw

verkoop van strijkinstrumenten
en -stokken

alleen op afspraak
www.stam-vioolbouw.nl

maliebaan 105, utrecht

MakiVioolbouw
ISHIZUKA

restauratie en verhuur van
strijkinstrumenten

woe/don/vrij 13-17 uur, zat 10-13 uur
www.makivioolbouw.nl

Participants National Cello Competition

Jonathan Roozeman (1997), began his cello studies with Tuija Vainio at the Espoo Music Institute. He studies since 2009 at the Youth Department of the Sibelius Academy, his teacher is professor Martti Rousi. Jonathan won first prizes in music competitions in Finland, Lithuania and Latvia. He appeared as soloist with orchestras in Finland, Latvia, Armenia and The Netherlands. He took part in chamber music festivals in Kuchmo (Finland) and Helsinki. He played a TV recital, April 2012, in Koblenz during the Internationale Musiktage.

Dana de Vries (1993), studies at the Prins Claus Conservatorium Groningen and has also been admitted at the Conservatoire National Supérieur de Musique Paris, her teachers will be Jan-Ype Nota and Michel Strauss. She started her cello study when she was 6 years old with Jiri Prchal. Dana has followed master classes from Troel Svane, Richard Aäron, Tsuyoshi Tsutsumi, Anner Bijlsma and Dimitri Ferschtman. She has won prizes in many music competitions: St. Jong Muziektalent Nederland, Prinses Christina Concours, Haydn Music Festival and *Evening of the Young Musician* on TV.

Ilse te Wies (1989), began to play the cello with Wilma van der Wardt. She came into the Young Talent class of the Prins Claus Conservatorium with Jan-Ype Nota as her teacher. She studies now at the Royal Conservatoire The Hague with Lucia Swarts. Ilse has attended master classes by Michel Strauss, Dimitri Ferschtman and Harro Ruijsenaars. She participated in different chamber music festivals, Grachtenfestival Amsterdam and the Orlando Festival. Ilse te Wies plays with a cello-bow by J.P. Lauxerros Paris, kindly provided by The Dutch Musical Instruments Foundation.

Guust François vioolbouw

Windroosplein 108
1018 ZW Amsterdam
00 31 (0) 206235515
guustfrancois@xs4all.nl
www.guustfrancois.com

ulrike wiebel vioolbouw

atelier voor nieuwbouw en reparatie
verkoop van strijkinstrumenten
snaren en toebehoren

Middelstegegracht 89 e
2312 TT Leiden
071 514 87 83
uwiebelvioolbouw@xs4all.nl
www.ulrikewiebelvioolbouw.nl

woensdag en zaterdag
13.00 - 17.00 uur
en volgens afspraak

Maak kennis met AKKOORD Magazine

Tweemaandelijks tijdschrift voor strijkers en blazers, gitaristen en pianisten, dirigenten en iedereen die in een orkest of ensemble speelt. Akkoord Magazine gaat over akoestische muziek met de nadruk op klassieke muziek en wereldmuziek.

Hét tijdschrift voor iedereen die zelf muziek maakt.

3
nummers
voor maar
€12,50

Ga naar www.akkoordmagazine.nl/proefabonnement
of mail naar abo@akkoordmagazine.nl ovv proefabonnement
of bel 020 675 53 08

amsterdamse
cellobiënnale

informatie
information

- 135 Bereikbaarheid
Accessibility
- 137 Eten & drinken
Eating & drinking
- 137 ACB in beeld en geluid
Audio and visual broadcasts
- 137 Organisatie
Organization
- 141 De Biënnale bedankt
The Biennial wishes to thank

Waarom

surft u naar www.broekmans.com?

Omdat het tussen muzikale mensen en digitale wensen 'clickt' op het world wide web.

www.broekmans.com is een internetsite met een schat

aan bladmuziek en een uitgelezen collectie literatuur

over muziek. U vindt er steeds de allernieuwste uitgaven

en u kunt een keuze maken uit een groeiend aanbod van

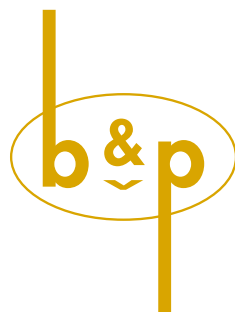
duizenden titels. De on line-catalogus en e-mailservice

van www.broekmans.com garanderen u snelle levering

tegen uitstekende betaalcondities.

Sinds 1914 is Broekmans & Van Poppel een begrip in de muziek. Wij leveren bladmuziek voor alle instrumenten en van alle genres.

Broekmans & Van Poppel levert u ook literatuur over muziek, kleine muziek-instrumenten en alle accessoires voor de uitvoerende muziekpraktijk. Daarnaast beschikt u in onze vestiging in Amsterdam over een ruim gesorteerde collectie klassieke compact discs, oude muziek tot opera en van alle labels. Er is gelegenheid tot beluisteren.

BLADMUZIEK

- de meeste titels in
voorraad of op bestelling
leverbaar
- in- en verkoop
- voor alle instrumenten
en alle genres

KLASSIEKE CD'S

- van alle labels

MUZIEKPRAKTIJK

- toebehoren voor
instrumenten

MUSICOLOGIE

- literatuur over muziek

Broekmans & Van Poppel B.V.

Van Baerlestraat 92-94
1071 BB Amsterdam
telefoon:

+31 (20) 679 6575 / 659 72 70

fax:

+31 (20) 664 6759 / 449 10 01

E-mail:

music@broekmans.com

Minrebroederstraat 24
3512 GT Utrecht
telefoon:

+31 (30) 234 36 73

Bereikbaarheid

Openbaar vervoer

Het Muziekgebouw aan 't IJ is ongeveer 10 minuten lopen van het Centraal Station.
Vanaf Centraal Station: tram 26 richting IJburg, de eerste halte is het Muziekgebouw / Bimhuis
Minder validen wordt, vanwege de steile hellingswand van de voetgangersbrug bij het Muziekgebouw aan 't IJ, aangeraden één halte verder uit te stappen (halte Piet Heinkade) en onderlangs via de Passenger Terminal Amsterdam (PTA) en het Mövenpick hotel naar de hoofdingang van het Muziekgebouw aan 't IJ te gaan.

Per auto

Neem vanaf de Oostelijke ringweg A10 afslag S114 richting Centrum. U rijdt de Piet Hein tunnel in. Aan het eind van de tunnel rechtsaf richting Centraal Station. Na het derde stoplicht de tweede afslag naar rechts nemen. De inrit van de parkeergarage bevindt zich voor de Passengers Terminal Amsterdam.
Vanuit Haarlem volg de S103 richting het Centraal Station via de Van Diemenstraat. U rijdt achterlangs het Centraal Station en ziet na ongeveer 500 meter het Muziekgebouw aan 't IJ aan uw linkerhand liggen.

Parkeren

Direct naast het Muziekgebouw ligt de Passagiers Terminal Amsterdam (PTA) met daaronder een parkeergarage (capaciteit ruim 500 parkeerplaatsen en tarief € 4 p/u).
Een goed alternatief is de bemande P+R Zeeburg met aansluiting op gratis openbaarvervoer, tram 26, richting Centraal Station, vierde halte is Muziekgebouw/Bimhuis. Tarief € 8,- per dag, behalve op zaterdag 3 november i.v.m. een voetbalwedstrijd in de Amsterdam Arena.
Zie www.parkeren-amsterdam.com

Accessibility

Public transport

The Muziekgebouw aan 't IJ is approximately 10 minutes walk from Amsterdam Central Station.
From Central Station: tram 26 in the direction of IJburg, the first tram stop is the Muziekgebouw/Bimhuis
Due to the steep inclination of the footbridge to the Muziekgebouw aan 't IJ, disabled persons are advised to get off the tram one stop later (Piet Heinkade stop) and take the lower road to the main entrance of the Muziekgebouw aan 't IJ, passing in front of the Passenger Terminal Amsterdam and the Mövenpick Hotel.

By car

Coming from the East ring road: take the A10 exit S114 in the direction of the city centre. Enter the Piet Hein tunnel. At the end of the tunnel turn right in the direction of Central Station. After the third stoplight take the second exit to the right. The entrance of the parking garage is in front of the Passenger Terminal Amsterdam.
From Haarlem: follow the S103 in the direction of Central Station via the Van Diemenstraat. After driving past the front of Central Station, you will see the Muziekgebouw aan 't IJ on your left side after about 500 metres.

Parking

Located directly next to the Muziekgebouw, the Passenger Terminal Amsterdam (PTA) has an underground parking garage (with a capacity of more than 500 parking spaces at an hourly rate of € 4,-).
A good alternative is the P+R Zeeburg staffed parking garage, with a connection to free public transport: tram 26, in the direction of Central Station, the fourth stop is Muziekgebouw/Bimhuis. Parking rate: € 8,- per 24 hours, except on Saturday 3 November due to a football match in the Amsterdam Arena. See www.parkeren-amsterdam.com

**WIJ BOUWEN HET
SANTIEK VAN DE TOEKOMST**

JAAP BOLINK & ANNELIES STEINHAUER
VIOOLBOUWERS

SEINDE 1967 LID NGV

GOUDEN MEDAILLE-MEESTERTITEL MITTENWALD 1970
WWW.VIOOLBOUWERS.NU INFO@VIOOLBOUWERS.NU

HEUVELLAAN 6 1217JM HILVERSUM TEL.035-6212890

Beluister de Amsterdamse Cello Biënnale in het MAX Avondconcert op Radio4.

Kijk voor alle informatie op
www.maxavondconcert.nl

Eten & drinken

Tijdens de Biënnale kunt u terecht in het Festivalcafé op Foyerdeck 1 en 2 voor de lunch en een eenvoudige avondmaaltijd.

Voor een uitgebreidere kaart kunt u terecht in restaurant Zouthaven, het restaurant in het Muziekgebouw. Na het avondconcert kunt u er ook souperen. De keuken is geopend tot 23.30 uur.

Op de zes ochtenden van *Bach & Breakfast* (28, 29, 30 oktober en 1, 2, 3 november) kunt u vanaf 8.45 uur ontbijten met koffie/thee, een croissant en verse jus in het Festivalcafé op Foyerdeck 1 en 2 en in de entreehal. Dit ontbijt is bij de prijs van het concertkaartje inbegrepen (€15,-).

Restaurant Zouthaven serveert een speciaal Biënnale menu en u kunt er a la carte eten: Reserveren: 020-7882090 www.zouthaven.nl

Het Silk Road restaurant in het naast het Muziekgebouw gelegen Mövenpick Hotel: ook daar wordt een **speciaal Biënnale menu** aangeboden. Reserveren: 020-5191200 www.silkroad.nl

Chinees buffet

Voorafgaand aan *The Map* op zaterdag 27 oktober en na afloop van *Crouching Tiger* op donderdag 1 november wordt een Chinees buffet geserveerd in de entreehal (27 okt.) en het Festivalcafé (1 nov.).

Amsterdamse Cello Biënnale in beeld en geluid

Media-partner van de Biënnale is Omroep MAX. Omroep MAX zendt een groot aantal concerten uit waaronder een aantal rechtstreeks. Het Openingsconcert wordt ook gewebcast. Dat is te zien en te horen op de site van Radio 4. De NTR verzorgt een tweedagelijks festivaljournaal en de VPRO maakt een impressie van het Nationaal Cello Concours voor de themakanalen *Young Professionals Klassiek* en *Eigentijdse Muziek*.

Eating and Drinking

During the Biennale you can order sandwiches, soup and a simple evening meal at the festival cafe on Foyer Deck 1. Restaurant Zouthaven offers a more extensive menu. You can also enjoy supper there after the evening concerts of the Biennale. The restaurant kitchen will be open until midnight.

On the six mornings of *Bach & Breakfast* (28, 29, 30 October and 1, 2, 3 November) a breakfast of coffee/tea, a croissant and fresh juice will be available from 8.45 a.m. The breakfast is included in the concert admission price (€ 15,-).

Zouthaven: reservations: 020-7882090 www.zouthaven.nl

Silk Road restaurant in the Mövenpick Hotel: special Biennale menu. Reservations: 020-5191200 www.silkroad.nl

Chinese buffet

Prior to *The Map* on Saturday 27 October and after *Crouching Tiger* on Thursday 1 November a Chinese buffet will be reserved.

Amsterdam Cello Biennale audio and visual broadcasts

Omroep Max is the Biennale's media partner. Omroep MAX will broadcast many concerts including a number of live broadcasts. The Opening Concert will also be webcast on the Radio 4 website. The NTR will provide a daily festival journal and the VPRO will produce an impression of the National Cello Competition for the *Young Professionals Klassiek* and *Eigentijdse Muziek* [Contemporary Music] theme channels.

organisatie/organisation

Maarten Mostert artistieke leiding/artistic director

Johan Dorrestein zakelijke leiding/managing director

Michaël Neuburger productie & office management/office manager & production leader

Dorien de Bruijn productie/producer

Tjakina Oosting productie/producer Mega Kinder Cello Orkest en scholen project De Bestorming

Geertje van der Linden productie/producer Entreehal en Foyerdeck

Nander Cirkel productie/producer Cello8ctet Amsterdam Lounge

Marga van der Vlugt publiciteit/publicity

Maddy Bergsma publiciteit/publicity

Gerard Boltje financiën/financial administration

Renée Vulto stagiaire/festival trainee

en met de hulp van/with the assistance of:

Hifské Aspers

Roos Bolink

Rhonda Branneky

Coromandel Brombacher

Nellie Cornelisse

Nelli crump

Marijke Eichelsheim

Lidewij Faber

Anne Gentenaar

Harm van Heerikhuizen

Eva Héman

Daan Holthuis

Patrick Karten

Irene Kok

Gerrit Kragt

Emma Kroon

Eymert van Manen

Hans Neuburger

Liesbeth Nienhuis

Els van den Oever

Dirk Rietveld

Monique Roosenburg

Helen-Anne Ross

Pauline Ruys-Lee

Eva van Schaik

Eva Schierbeek

Anne-Sarah Schmitt

Veerle Schutjens

Anne Marie Spoek

Saskia Teppema

Abigaël van Tijn

Renée Timmer

Robert Ploem

Beatrijs Pronk

Jonmar van Vlijmen

Amke te Wies

Jeljer te Wies

Hanneke van Willigen-Brouwer

bestuur/board

Irene Witmer voorzitter/chairperson

Mr. Ester de Vreede secretaris/secretary

Rob van Schaik penningmeester/treasurer

Monique Bartels lid/member

Mr. Marijn Ornstein lid/member

Drs. Joost Westerveld lid/member

Prof. Dr. Fritz Schröder bestuursadviseur/adviser

comite van aanbeveling/committee of recommendation

Anner Bijlsma Cellist

A. van Bochove Former President-Director and CEO, Martinair Holland N.V.

G.J. Cerfontaine Former CEO Schiphol Group
Prof. Ir. W. Dik Chairman, Netherlands Musical Instrument Foundation and former chairman, Board of Directors Koninklijke KPN N.V.

Anna Enquist Author

Prof. V. Halberstadt Professor of Economics, Leiden University

S. Laseur-Eelman Notary, Van Doorne Solicitors and Accountants

C.J.A. van Lede Former chairman, Board of Directors AkzoNobel and former chairman VNO

J.W. Loot Former General Manager, Royal Concertgebouw Orchestra, Director of Orchestre National de France

Marijke van Oordt Former General Manager Oskar Back Study Grant Foundation

S.A. Reinink General Manager Het Concertgebouw

M. Sanders Former General Manager, Het Concertgebouw

J.B.M. Streppel Former Member and CFO Board of Directors Aegon N.V., Chairman of Corporate Governance Monitoring Committee

E.W. Veen Former Director, De Nieuwe Kerk Foundation and Hermitage Amsterdam Foundation

Quirine Viersen Cellist

H. Zwarts Former Chairman, Amsterdam Chamber of Commerce

colofon

hoofdredactie/editor-in-chief: **Saskia Törnqvist**

redactie/editors: **Maarten Mostert, Johan Dorrestein**

artikelen/text contributions: **Anner Bijlsma, Marianne**

Broeder, Jan Brokken, Michel Khalifa, Bas van

Putten, Huib Ramaer, Saskia Törnqvist

toelichtingen/programme notes: **Saskia Törnqvist**
vertalingen/translations: **Jonathan Reeder** (artikelen en toelichtingen), **Frances Thé** (overige teksten).

fotografie/photography: **Sussie Ahlburg, Christoffer**

Askman, Marco Borggreve, Merlijn Doomernik,

Manfred Esser, Leander Lammertink, Deen van

Meer, Krijn van Noordwijk, Francois Sechet, Carine

Bijlsma, Yasuo Yamahiro, Peter Ganushkin, Stéphane

de Bourgies/Virgin Classics, Seok-Woo, Nina Large,

Beni Kaufmann, Merri Cyr, Manfred Esser, Xu Bin, Alix

Laveau, Foppe Schut, Jo Schofield, François Sechet,

Christoffer Askman, M.F. Plissart

vormgeving/graphic design: **Leander Lammertink, wernerstudio.nl**

drukwerk/printing: **Mud Company**

coverfoto: **Krijn van Noordwijk** (idee en vinger: **Ernst**

Reijseger, cello: **Jaap Bolink & Annelies Steinhauer**)

Wij zijn er helaas niet in geslaagd om alle fotografen te achterhalen. Wij nodigen daarom eventuele rechthebbenden uit contact met ons op te nemen.

Unfortunately we did not succeed in identifying all of the photographers involved. So if you own the rights to any of the published images we invite you to contact us.

Stichting Amsterdamse Cello Biënnale

Piet Heinkade 5,

1019 BR Amsterdam

www.amsterdamsecellobiennale.nl

© Stichting Amsterdamse Cello Biënnale,

oktober 2012

De Vijfde Amsterdamse Cello Biënnale vindt plaats van vrijdag 17 t/m zaterdag 25 oktober 2014. De Sneakpreview van de 5^e Biënnale is op vrijdag 29 november 2013.

The Fifth Amsterdam Cello Biennale will take place from Friday 17 until Saturday 25 October 2014.

The Sneak preview will be held on Friday November 29 2013

BEN JE MUZIKAAL EN TUSSEN 12 EN 19 JAAR? (ZANG T/M 21)
LAAT JE HOREN!
 OOK VOOR COMPOSITEN (T/M 21)

**PRINSES CHRISTINA
 CONCOURS**

WWW.CHRISTINACONCOURS.NL

from your luthier

Dear Musician

Feel free to visit me **at my stand**, and try out fine instruments to convince yourself about their qualities. Love and diligence are the engines to my work. You can find me every day at the **Amsterdam Cello Biennale** on the **Foyer Deck**. I'm looking forward to seeing you there!

Yours sincerely,

Thilde van Norel
Violin Maker from Berlin

www.thildevannorel.com
luthier@thildevannorel.com

**amsterdamse
 cellobiennale**

de Amsterdamse Cello Biennale
 bedankt/wishes to thank:

Hoofdbegunstigers
 SNS REAAL Fonds
 VSBfonds

Fondsen en subsidiënten
 American Embassy The Hague
 Amsterdams Fonds voor de Kunst
 Fonds Podiumkunsten
 Fonds voor Cultuurparticipatie
 Gemeente Amsterdam
 Goethe-Institut Amsterdam
 Institut Français des Pays-Bas
 Het Kersjes Fonds
 M.A.O.C Gravin van Bylandt Stichting
 Prins Bernhard Cultuurfonds
 Petronella Andriessen Fonds
 Bredius Fonds
 Constant van Gestel Fonds
 Société Gavignières
 SENA
 Stichting John Kasander
 The Eduard van Beinum Foundation
 Turing Foundation
 W.E.Jansen Fonds

Partners en Sponsors
 Bimhuis
 Bonhams
 Conservatorium van Amsterdam
 De Vreede Advocaten
 Kronberg Academy (D)
 Loyens & Loeff
 Mövenpick Hotel Amsterdam City Centre
 Muziekgebouw aan 't IJ
 Openbare Bibliotheek Amsterdam
 Restaurant Zouthaven
 Van Doorne Advocaten
 Prinses Christina Concoors

Media partners
 Akkoord Magazine
 NTR
 Omroep Max
 Radio 4

Mecenaat
 Familie M. Laqueur
 Mw E. Wessels
 en de vele vrienden en donateurs, verzameld
 in de kringen Pablo Casals, Rostropovitsj,
 Feuermann, Du Pré en Boccherini.

Voor het mogelijk maken van de
 compositieopdrachten van
 Pēteris Vasks: The Eduard van Beinum
 Foundation
 Alexander Raskatov: W.E.Jansen Fonds
 Uljas Pulkkis: Kronberg Academy

De Biennale dankt de vele vrijwilligers,
 adviseurs en medewerkers voor hun grote
 bijdrage en inzet.
 The Biennale wishes to thank the many
 volunteers, advisers and staff members for
 their great contribution.

CONTRADA MUSICA

Vioolbouwers Amersfoort

*bouw van nieuwe violen en celli
 reparatie & restauratie
 verkoop & verhuur
 www.contradamusic.nl*

*Vakmanschap &
 persoonlijke aandacht*

*Jurriaan van Roon
 Lid van N.G.V. & N.V.M.M.
 P.J. Troelstralaan 29 A
 3818 KP Amersfoort
 Telefoon 033 461 81 74*

NGV

NEDERLANDSE GROEP VAN VIOOL- EN STRIJKSTOKKENMAKERS

PASTOOR OHLLAAN 31 | 3451 CB VLEUTEN | T 030 677 41 23
INFO@NGV-VIOOLBOUW.NL | WWW.NGV-VIOOLBOUW.NL

JAAP BOLINK (voorzitter)
JAN STRUMPLER (secretaris)
JURRIAN VAN ROON (penningmeester)
CHAIM ACHTTIENRIBBE
MATTHIEU BESSELING
LOUIS BLITZ & ZOON
TANJA BRANDON
JAN VAN DER ELST
GUUST FRANÇOIS
KEES VAN HEMERT
JOHANNES JACOBS
RONALD DE JONGH
VINCENT LOERAKKER
BAS MAAS
ALEX OOSTEN
JAN W. PAARDEKOOPER
ANDREAS POST
DANIËL ROYÉ
SASKIA SCHOUTEN
MARIETTA SCHWARZ
SERGE STAM
ANNELIES STEINHAUER
EDUARD WEMELSFELDER
ULRIKE WIEBEL
HENDRIK WOLDRING
RENÉ ZAAL
GIJSBERT VAN ZIEL

Hilversum
Vleuten
Amersfoort
Amsterdam
Amsterdam
Rotterdam
Hilversum
Dordrecht
Amsterdam
Den Haag
Middelburg
Amsterdam
Haarlem
Amsterdam
Rijswijk
Den Bosch
Amsterdam
Amsterdam
Den Bosch
Arnhem
Utrecht
Hilversum
Bilthoven
Leiden
Groningen
Bemmel
Rotterdam

T 035 621 28 90
T 030 677 41 23
T 033 461 81 74
T 020 772 49 62
T 020 626 88 19
T 010 465 50 23
T 035 647 90 26
T 078 614 74 79
T 020 623 55 15
T 070 362 51 07
T 0118 63 35 95
T 020 420 80 61
T 023 532 28 37
T 020 772 49 62
T 070 399 73 10
T 073 614 13 01
T 020 673 79 95
T 020 624 31 68
T 073 612 18 04
T 026 445 44 89
T 030 231 56 69
T 035 621 28 90
T 030 229 33 54
T 071 514 87 83
T 050 318 41 78
T 0481 46 60 82
T 010 466 15 59

CELLOCTET AMSTERDAM LOUNGE

heb je, net als wij, zin om na de avondconcerten nog even onderuit te zakken?

kom genieten van muziek, aangenaam gezelschap en een ongedwongen sfeer in onze lounge. de cellisten van het octet zijn je gastvrouwen en gastheren en zorgen voor verrassende gasten.

programmaoverzicht

vr 26 okt

Nationaal Cello Concours

eerste ronde
09.30 uur - Grote Zaal

Opening van de Biënnale

19.00 uur Entreehal

Het Openingsconcert

20.15 uur - Grote Zaal

za 27 okt

Nationaal Cello Concours

eerste ronde (vervolg)
09.30 uur - Grote Zaal

Nationaal Cello Concours

bekendmaking tweede
ronde
13.00 uur - Foyerdeck 1

Masterclasses

14.00 uur - Bimhuis & Kleine
Zaal

Mega Kinder Cello Orkest

16.15 uur - Grote Zaal

The Map

21.00 uur - Grote Zaal

Late Night One

23.30 uur - Bimhuis

zo 28 okt

Bach & Breakfast

David Geringas
09.30 uur - Grote Zaal

Masterclasses

10.15 uur - Grote Zaal &
Bimhuis

Anner Bijlsma in gesprek met...

12.30 uur - Kleine Zaal

Cellostorm (6+)

13.30 uur - Bimhuis

Album, nieuwe Nederlandse muziek

13.30 uur - Kleine Zaal

Cello-Klankspeeltuin

15.00 uur - Klankspeeltuin

Slowly Rocking

15.00 uur - Grote Zaal

TAKE FIVE

Snow in June - LeineRoebana

17.00 uur - Grote Zaal

Fringe / Open Podium Junior Music Academy of Stockholm

19.00 uur - Kleine Zaal

Chopin en Francomme

20.15 uur - Grote Zaal

ma 29 okt

**Bach & Breakfast
Hidemi Suzuki**
09.30 uur - Grote Zaal

Masterclasses
10.15 uur - Bimhuis & Kleine Zaal

Anner Bijlsma in gesprek met....
12.30 uur - Bimhuis

Fringe / Open Podium
13.30 uur Kleine Zaal

Het Eerste Recital
15.00 uur - Grote Zaal

**TAKE FIVE
Nipponari**
17.00 uur - Grote Zaal

Fringe / Tan Wei erhu,
solorecital
19.00 uur - Kleine Zaal

Gabetta en Wallfisch
20.15 uur - Grote Zaal

di 30 okt

**Bach & Breakfast
Xenia Jankovic**
09.30 uur - Grote Zaal

Nationaal Cello Concours
tweede ronde
10.30 uur - Grote Zaal

Nationaal Cello Concours
tweede ronde
13.30 uur - Grote Zaal

Nationaal Cello Concours
bekendmaking finalisten
16.30 uur - Foyerdeck 1

**TAKE FIVE
Shaker Loops**
17.00 uur - Grote Zaal

Fringe / Open Podium
**Conservatoire National
Supérieur de Musique
de Paris, studenten van
Jérôme Pernoo**
19.00 uur - Kleine Zaal

Opus 8
20.15 uur - Grote Zaal

wo 31 okt

Workshop Ernst Reijseger
10.15 uur - Kleine Zaal

Bowmakers panel
13.30 uur - Kleine Zaal

Cello-Klankspeeltuin
15.00 uur - Klankspeeltuin

Suite Italienne
15.00 uur - Grote Zaal

Strijkstokken
17.00 uur - Grote Zaal

Fringe / Kevin Olusola
19.00 uur - Kleine Zaal

Het Tweede Recital
20.15 uur - Grote Zaal

do 1 nov

**Bach & Breakfast
Jérôme Pernoo**
09.30 uur - Grote Zaal

Masterclasses
10.15 uur - Bimhuis & Kleine Zaal

Anner Bijlsma in gesprek met....
12.30 uur - Kleine Zaal

Het Derde Recital
14.30 uur - Bimhuis

TAKE FIVE
Crouching Tiger
17.00 uur - Grote Zaal

Inleiding met Tan Dun
19.15 uur - Grote Zaal

Circle
20.15 uur - Grote Zaal

vr 2 nov

**Bach & Breakfast
Jian Wang**
09.30 uur - Grote Zaal

Masterclasses
10.15 uur - Bimhuis & Kleine Zaal

Bonhams Taxatiedag
11.30 - 17.00 uur - Atrium

Anner Bijlsma in gesprek met....
12.30 uur - Bimhuis

Lezing Servais Stichting
13.30 uur - Kleine Zaal

**Kronberg Academy
presenteert...**
15.00 uur - Grote Zaal

**TAKE FIVE
Maya Beiser**
17.00 uur - Grote Zaal

Fringe / Open Podium
19.00 uur - Kleine Zaal

Nationaal Cello Concours
finale 2012
20.15 uur - Grote Zaal

Nationaal Cello Concours
uitslag van de jury en
prijzuitreiking
ca. 23.00 uur - Grote Zaal

Late Night Two
23.30 uur - Bimhuis

za 3 nov

**Bach & Breakfast
Anssi Karttunen**
09.30 uur - Grote Zaal

Masterclasses
10.15 uur - Bimhuis & Kleine Zaal

Haren en Snaren
13.30 uur - Kleine Zaal

Cellostorm (6+)
13.30 uur - Bimhuis

Cello-Klankspeeltuin
15.00 uur - Klankspeeltuin

Slotmatinee
15.00 uur - Grote Zaal

Cello Coupé
21.00 uur - Grote Zaal

Er kunnen zich wijzigingen voordoen. Raadpleeg voor actuele informatie
www.amsterdamsecellobiennale.nl en de aankondigingen tijdens het festival.

RICH
COMPLEX
INTENSE
VIBRANT
CONSISTENT

Kaplan^{TM}
cello set

Daddario